

Program in finančni načrt
Cankarjevega doma
za leto 2008

© **cankarjev dom**

Ljubljana, januar 2008

UVOD	3
STRATEŠKI CILJI JAVNE SLUŽBE CD	3
LETNI CILJI JAVNE SLUŽBE CD	4
KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM CANKARJEVEGA DOMA.....	6
1 GLASBENI PROGRAM	8
1. 1 RESNA GLASBA IN BALET	8
1. 1. 1 SIMFONIČNA GLASBA	8
1. 1. 2 GLASBENO-SCENSKA DEJAVNOST	12
1. 1. 3 BALET	13
1. 1. 4 FOLKLORA	14
1. 1. 5 VOKALNA GLASBA	14
1. 1. 6 KOMORNA GLASBA	14
1. 1. 7 DRUGE GLASBENE PRIREDITVE	18
1. 1. 8 ZAČASNO GOSTOVANJE SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA V CD	20
1. 2 DRUGA GLASBA	21
1. 2. 1 GLASBE SVETA	21
1. 2. 2 JAZZ IN MEJNE GLASBENE ZVRSTI	25
1. 2. 3 ŠANSON, POPULARNA GLASBA, DRUGO	29
2 GLEDALIŠČE IN SODOBNI PLES	31
2. 1 TUJA GOSTOVANJA IN MEDNARODNA KOPRODUKCIJA	31
2. 2 KOPRODUKCIJE PLESNIH IN GLEDALIŠKIH PROJEKTOV	33
2. 3 GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	36
2. 4 KLUBSKI PROGRAM	37
3 FILMSKI PROGRAM	39
3. 1 FILMSKI FESTIVALI	39
3. 2 FILMSKI CIKLI	41
3. 3 FILMI IZ DISTRIBUCIJE CD	41
3. 4 IZREDNE PROJEKCIJE / SODELOVANJE Z DRUGIMI PRODUCENTI	43
4 KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM	43
4. 1 PRIREDITVE ZA NAJMLAJŠE	43
4. 1. 1 PRAVLJICE DANES	43
4. 1. 2 MOJ PRVI ABONMA – ŠESTERČEK	43
4. 1. 3 TA HUD ABONMA	44
4. 1. 4 JANKO IN METKA	44
4. 1. 5 KRALJESTVO PRAVLJIC	45
4. 1. 6 DRUGE OTROŠKE PRIREDITVE	45
4. 2 KULTURNOVZGOJNE UČNE URE	45
4. 2. 1 FILMSKA VZGOJA	45
4. 2. 2 GLEDALIŠKA VZGOJA	46
4. 2. 3 LITERARNA VZGOJA	47
4. 2. 4 GLASBENA VZGOJA	48
4. 2. 5 PLESNA VZGOJA	49
4. 3 USTVARJALNOST MLADIH	50
4. 3. 1 TRANSGENERACIJE	50
4. 3. 2 ŽIVA	51

4. 3. 3 DRUGE PRODUKCIJE.....	51
4. 3. 4 VESELA ŠOLA	51
4. 3. 5 ZLATA BRALNA ZNAČKA.....	51
4. 4 HUMANISTIČNI PROGRAMI	51
4. 4. 1 REFLEKSIJE SODOBNIH SCENSKIH UMETNOSTI.....	51
4. 4. 2 NEKAJ O NAŠEM ČASU.....	52
4. 4. 3 DELAVNICA MARKA POGAČNIKA	52
4. 4. 4 MUZEOFORUM	52
4. 4. 5 DRUGA PREDAVANJA, OKROGLE MIZE.....	52
4. 5 LITERARNI PROGRAMI	52
4. 5. 1 SLOVANSKI MOST	52
4. 5. 2 PRAVOKOTNIK	53
4. 5. 3 PRED IZIDOM IN PO NJEM	53
4. 5. 4 LITERARNI VEČERI	53
4. 5. 5 S KNJIŽNEGA TRGA.....	54
4. 5. 6 FABULA.....	54
4. 5. 7 PREGLEJ NA GLAS	54
4. 5. 8 PRED IZIDOM IN PO NJEM	54
4. 6 EGIPT	55
4. 7 SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM.....	56
4. 8 MESTO ŽENSK	56
5 RAZSTAVNI PROGRAM	56
5. 1 LIKOVNE RAZSTAVE.....	57
5. 2 ARHITEKTURA	62
5. 3 FOTOGRAFSKE RAZSTAVE	64
5. 4 DRUGI PROJEKTI.....	68
5. 5 GOSTOVANJA	69
5. 6 PRIPRAVE ZA LETO 2009.....	70
II PROGRAM IN CILJI KONGRESNO-KOMERCIJALNE DEJAVNOSTI CD	71
III FINANČNI NAČRT CANKARJEVEGA DOMA ZA LETO 2008.....	74

UVOD

26. septembra 2007 smo prejeli od Ministrstva za kulturo¹ *Poziv k predložitvi predloga finančnega načrta in programa dela za leto 2008*. Predlog z vsemi prilogami smo oddali 22.10. 2007. 24. oktobra 2007 smo imeli na Ministrstvu usklajevalni sestanek, kjer sta Mitja Rotovnik in Jana Kramberger strokovnim delavcem MK dodatno utemeljila in pojasnila predlog programa in finančnega načrta.

V *Predlogu programa in finančnega načrta* smo predlagali, da MK zagotovi za leto 2008 Cankarjevemu domu 6.114.748 € (1,05 % več kot v letu 2007 oziroma 53,9 % načrtovanega celotnega prihodka). 11.12. 2007 je generalni direktor Cankarjevega doma² prejel *Obvestilo št. 6110-856/2007/4* MK. Na Obvestilo smo poslali pisne pripombe 13. decembra 2007 (utemeljene pripombe CD so razvidne iz PRILOGE 2), ki pa jih na MK niso upoštevali.

4. januarja 2008 smo prejeli *Odločbo št. 6110-856/2007/6 Ministrstva za kulturo* (PRILOGA 1). Iz Odločbe je razvidno, da se za izvedbo programa dela za leto 2008 iz državnega proračuna Cankarjevemu domu odobrijo sredstva v skupni višini 5.564.680,12 € kar je 550.067,88 € manj kot smo načrtovali v *Predlogu programa in finančnega načrta za leto 2008* (v katerem pa še ni bil vključen projekt ob otvoritvi Evropskega leta medkulturnega dialoga), zato smo morali predlog v zelo kratkem času uskladiti s finančnimi možnostmi oziroma manjšimi proračunskimi viri od predlaganih.

Program in finančni načrt za leto 2008 je v celoti usklajen z manjšimi proračunskimi viri financiranja kot smo prvotno načrtovali, njegovo uresničenje pa je odvisno od (v veliki meri) negotovih virov financiranja (prihodkov od prodanih vstopnic, sredstev pokroviteljev in donatorjev ter od prihodkov dejavnosti na trgu), kar je razvidno iz finančnega načrta CD za leto 2008..

Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje CD:

1. Sklep o ustanovitvi Cankarjevega doma (Uradni list RS, št. 87/2004)
2. Strategija Cankarjevega doma za obdobje 2003 - 2007
3. Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 6/2002)
4. Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/1999 in 56/2002)
5. Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2004 – 2007
6. Poziv k predložitvi predloga finančnega načrta in programa dela za leto 2008 št. 6110-856/2007/1

STRATEŠKI CILJI JAVNE SLUŽBE CD

- izvajanje nacionalnega kulturnega programa, strategije CD 2003 – 2007 in kakovostnega domačega in mednarodnega kulturno – umetniškega programa;
- ustvarjanje pogojev za delovanje oz. izvedbo dogovorjenega obsega rednega programa Slovenske filharmonije, Simfoničnega orkestra RTVS in Big Band RTVS, SNG Opera in balet Ljubljana in Maribor ter neodvisnih producentov;
- skrb za kakovost življenja obiskovalcev in za zanimiv ter pomenljiv kulturno-umetniški program slovenske prestolnice;
- izvajanje programa, ki vključuje kulturno-umetniško tradicijo in podpira živo ustvarjalnost, vključno z reaktualizacijo kulturne tradicije v sodobnost in zagotavljanje kritične avtorefleksije kulturno-umetniškega delovanja;
- izvajanje širokega spleta kulturno-vzgojnih programov za mlade in družbeno relevantnih in aktualnih humanističnih programov

¹ V nadaljevanju tudi MK.

² V nadaljevanju tudi CD.

LETNI CILJI JAVNE SLUŽBE CD

1. Izvajanje programa na področju glasbe, gledališča, filma, likovnih razstav, kulturne vzgoje, humanistike in literature.
Izvajanje kulturno-umetniškega programa poteka v okviru – ciklov (nekateri med njimi so hkrati tudi abonmaji), festivalov (kjer je CD bodisi producent bodisi koproducent), posameznih prireditev (kjer je CD producent, predstavljalec ali koproducent), tematsko zaokroženih prireditev, (kulturno-vzgojnih) učnih ur, likovnih razstav in nakupov filmov.
2. Priprava kulturno-umetniškega programa za prihodnja leta.
3. Izvajanje rednega programa javnih zavodov in drugih organizacij s področja kulture
 - redni program Slovenske filharmonije
 - redni program glasbenih ansamblov RTVS - Simfoniki RTVS in Big Band RTVS
 - redni program SNG Opera in balet Ljubljana
 - a) opera Carmen v GD CD
 - b) opera Puccinijev triptih v GD CD
 - c) balet Jin in Jang in še ena baletna predstava v LD
 - redni program SNG Opera in balet Maribor, Slovensko mladinsko gledališče, Stalno slovensko gledališče Trst: drama »Vihar«
 - redni program neodvisnih producentov, umetniških društev in združenj
 - redni program drugih javnih zavodov: Muzej za novejšo zgodovino
 - redni program Glasbene mladine Slovenije in Glasbene mladine ljubljanske
4. Izvedba naslednjih festivalov
 - a) v produkciji CD
 - Jazz festival Ljubljana
 - Ljubljanski filmski festival
 - Transgeneracije
 - Festival dokumentarnega filma
 - Pravlјice danes
 - Fabula
 - b) v koprodukciji z drugimi producenti
 - Mesto žensk
 - Festival gorniškega filma
 - Druga glasba
 - Festival slovanskih kultur
 - c) v partnerskem sodelovanju s producenti: Ex ponto, IETM
5. Izvedba naslednjih ciklov - abonmajev
 - Zlati abonma
 - Srebrni abonma
 - Zvoki šestih strun
 - Cankarjevi torki v Klubu CD
 - Glasbe sveta
 - Noč, sanje, molitev
 - Mladi mladim
 - Aida
 - Amelia
 - Ad hoc
 - Glasbena mladina Slovenije in Glasbena mladina Ljubljana (kulturno vzgojni koncerti v sodelovanju SF, SORTVS in Big Band RTVS)
 - Pravlјice danes

- Ta hud abonma
 - Živa
 - Otroški gledališki abonma – Šesterček
 - Najstniški gledališki abonma – Peterec
 - Kraljestvo pravljic
 - Filmski abonma za srednješolce
 - Refleksije sodobnih umetnosti
 - Delavnica Marka Pogačnika
 - Nekaj o (našem) času
 - Literarni večeri
 - Slovanski most
 - Pravokotnik
 - Pogled na glas
 - Kraljestvo pravljic
 - Pred izidom in ob njem
 - Knjižnica na obisku
 - Muzeoform
6. Organizacija in izvajanje posameznih kakovostnih prireditev, ki niso vpete v noben cikel, festival ali abonma
7. Oddaljene kulture: Egiptovska kulturna pomlad, ki je vpeta tudi v Evropsko leto medkulturnega dialoga
8. Izvajanje kulturno-vzgojnih učnih s področja gledališke, glasbene in plesne vzgoje.
9. Izvajanje likovnih razstav v Galeriji CD, Mali foto galeriji in drugih prostorih CD. V letu 2008 bo CD v lastni produkciji ali s koprodukcijami z drugimi kulturnimi zavodi skupaj pripravil 21 (Razstava Faraonska umetnost bo odprta pol leta).
10. Nakup filmov iz programa filmske distribucije CD
V letu 2008 bo CD kupil do pet filmov ter jih po predvajanju v hiši ponudil slovenskim kinematografom in pozneje RTV.

Poleg kulturno-umetniškega programa ostaja sestavni del prenovljene strategije CD dejavnost na trgu, ki vključuje prirejanje kongresov, seminarjev, konferenc, družabnih in komercialnih dogodkov – tudi s področja kulture. Ta dejavnost je z ekonomskega vidika za Cankarjev dom posebno pomembna, saj bo država tudi v prihodnje za vso dejavnost in splošne stroške ter investicije in nakup opreme zagotavljala približno le 50 do 60 % potrebnih sredstev. Vsekakor je organiziranje oz. izvajanje prireditev, kot so kongresi, konference, simpoziji in podobne, izjemno pomembno tudi z vidika raziskovalnega dela, izobraževanja, prenosa znanja in razvoja posameznih strok, boljši izkoristek kapacitet CD pa pomembno znižuje splošne stroške CD na termin.

I KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM CANKARJEVEGA DOMA

CD bo tudi v prihodnjih petih letih razvijal svoj avtentični program; še naprej bo (drugi) dom Slovenske filharmonije ter prizorišče delovanja dogovorjenega programa Simfoničnega orkestra RTVS in Big Banda, številnih nevladnih kulturnih organizacij, med njimi tudi tistih, ki skupaj s CD posebno pozornost namenjajo kulturni vzgoji mladih. V kulturno-umetniški program bo programska ekipa, v skladu s finančnimi možnostmi, vključevala vrhunski mednarodni program in kakovostne dosežke domačih ustvarjalcev.

V letu 2008 bo prenova zgradbe SNG Opera in balet³ Ljubljana precej vplivala na programsko podobo Cankarjevega doma. Kako bo vodstvo SNG OB izkoristilo termine, ki jih ima na voljo, ni odvisno od CD. Zaradi večje preglednosti je v programu dejavnost SNG OB v CD razdeljena na dva dela.

Prvi del zavzema januarsko-februarska rezervacija Gallusove dvorane za vsakoletno uprizoritev velikega opernega ali baletnega projekta, ki je dolgoročni sestavni del programa ne le državne operno-baletne hiše, temveč tudi Cankarjevega doma. Pri produkciji izbranega opernega dela v letu 2008 nastajajo spremembe, saj CD ne bo koproducent kot v prejšnjih letih, ampak zgolj poslovni partner, ki SNG OB Ljubljana zagotavlja termine v Gallusovi dvorani ter dogovorjene tehnične in tržne storitve. Bistvo omenjene spremembe je v tem, da CD v produkcijo opere za neposredne stroške ne bo vlagal neproračunskih sredstev in bo pri delitvi prihodka od prodaje vstopnic udeležen zgolj do pogodbeno dogovorjene višine, ki je odvisna od zagotavljanja sredstev za splošne stroške javne službe CD s strani Ministrstva za kulturo in od podražitev ključnih splošnih stroškov CD, predvsem stroškov ogrevanja in elektrike.

K uvodnemu pojasnilu je treba dodati še informacijo, da je CD začasno, torej do prenove operno-baletne zgradbe, pod svojo streho sprejel tudi obe prireditvi Društva baletnih umetnikov Slovenije, ki sta imela stalni prostor v SNG OB.

Ustaljena programska shema bo v letu 2008 deležna vsaj treh večjih sprememb. V povsem prenovljenih prostorih bo na novo zaživel kulturni klub CD. Leta 2008 še poskusno, saj želimo preizkusiti model prirejanja prireditev po zvrsteh, in to na določene dni v tednu. Glasbene prireditve, zlasti etno, jazz in popularna glasba, naj bi bile na sporedu izključno ob torkih, sobote bi bile rezervirane za delovanje Café teatra, dogodki s področij humanizma, literature, dialoga ob četrtkih in tako naprej. Eksperimentalni zagon Kluba CD bo težaven predvsem s finančnega vidika, ker (dodatnega) denarja za klubski program ni. Finančno politiko kluba bomo morali usklajevati s prerazporejanjem dela programa iz dvoran v klub, s povečanjem prihodkov od prodaje vstopnic in s partnerskim sodelovanjem z zavodi, ki so proračunsko sofinancirani.

Druga programska sprememba je koproduksijska uprizoritev drame *Vihar* W. Shakespeara. Sprememba zato, ker v Gallusovi dvorani že deset let ni bilo velike dramske predstave, pa tudi zato, ker gre za zelo velik koproduksijski projekt slovenskih gledališč. Koprodukcijo drame *Vihar* poleg CD podpisujejo še Slovensko mladinsko gledališče kot prvo med enakopravnimi koproducenti ter SNG Maribor in SSG Trst. Postprodukcija drame bo potekala v Mariboru, Ljubljani in Trstu.

Tretjo veliko spremembo pomeni razstava *Faraonska renesansa*. Gre za najpomembnejši in najdražji razstavni projekt CD doslej, umeščamo pa ga v čas predsedovanja Slovenije EU. Razstava sodi v vsakoletni projekt, ko bo v CD vrsta drugih kulturno-umetniških dogodkov iz Egipta. Uvrstitev »egipčanskega« projekta v programsko shemo CD za leto 2008 ima poleg vsebinskih programskih razlogov tudi kulturno-politični pomen. Poleg omenjenega predsedovanja, ko bo v Ljubljani pomemben razstavni dogodek (razstavne eksponate bodo posodili najpomembnejši zahodnoevropski egipčanski muzeji: londonski Britanski muzej, pariški Louvre, Umetnostnozgodovinski muzej na

³ V nadaljevanju tudi SNG OB

Dunaju, berlinski, münchenski in firenški Egipčanski muzej, zajeti bodo tudi muzeji in zbirke iz Italije: Mestni muzej za zgodovino in umetnost, Trst, ter zbirka Sinopoli, Rim; Madžarske: Muzej Szepmüveszeti, Budimpešta; Hrvaške: Arheološki muzej, Zagreb in muzej iz Palerma), egipčanski projekt poudarjeno umeščamo v evropsko leto medkulturnega dialoga in v evropsko kulturno akcijo spodbujanja kulturnega sodelovanja na območju Sredozemlja.

Razstava *Faraonska umetnost* bo na ogled od marca do junija, in to ne le v Galeriji CD, ampak tudi v Dvorani Duše Počkaj, zato v tem obdobju v tej dvorani ne bo gledališkega programa. Uresničitev razstave pomeni za CD zelo velik finančni zalogaj, zato bi bilo še kako dobrodošlo, če bi jo Ministrstvo za kulturo dodatno finančno podprlo na nivoju neposrednih programskih stroškov. Žal se to z izdano Odločbo MK št. 6110-856/2007/6 ni zgodilo, saj je CD, kljub pravočasno poslanim utemeljenim pripombam (PRILOGA 2) za neposredne programske stroške kulturno-umetniškega programa, dobil realno mnogo manj sredstev kot v letu 2007. Pokroviteljstvo razstave je že sprejela naša najbolj ugledna farmacevtska družba, novomeška KRKA, ki bo prispevala znatna sredstva za neposredne stroške, kljub temu viri financiranja neposrednih stroškov te razstave v celoti še niso zagotovljeni.

V času predsedovanja Slovenije Evropski uniji bo v sodelovanju s Forumom slovanskih kultur in KUD Apokalipsa izveden literarni dogodek – festival slovanskih kultur. Ker bodo na festivalu sodelovali tudi slovanski avtorji iz držav, ki niso članice EU, bomo po eni strani vzpostavili plodno sodelovanje med slovanskimi kulturami v EU po drugi pa tudi s slovanskimi kulturami zunaj EU. Kot »slovanska članica EU« se čutimo dolžne, da v EU delujemo kot most in kulturni ambasador za ves slovanski svet. Festival Slovanski most bo z dragocenimi vplivi, ki so stoletja bogatili evropsko kulturno zakladnico in z najnovejšimi prispevki, spodbudil medkulturni dialog tudi v tej smeri. Skupna želja prirediteljev tega festivala je, da na sodoben in inovativen način seznanjamo javnost in najmlajše generacije EU o aktualnem dogajanju na področju literature v vsem slovanskem svetu.

Sestavni del programske sheme so tudi festivali, katerih organizator je CD (LIFFe, Jazz festival, Transgeneracije, Festival dokumentarnega filma), in tisti, pri katerih CD sodeluje kot koproducent ali kot poslovni partner (Mesto žensk, Ex Ponto, Festival slovanskih kultur in Festival zgodbe – Fabula). Pri Slovenskem knjižnem sejmu pa bo Cankarjev dom sodeloval v obeh vlogah: kot koproducent in kot poslovni partner.

Preostali program večinoma ne odstopa od sheme, načrtane v strategiji. Bo pa kulturno-umetniški program v letu 2008 že potekal skladno s prenovljeno strategijo CD za obdobje od leta 2008 do 2011, ki je pripravljena, Svet CD in strokovni svet pa jo bosta obravnavala ob sprejemanju Letnega poročila CD za leto 2007.

1 GLASBENI PROGRAM

1. 1 RESNA GLASBA IN BALET

1. 1. 1 SIMFONIČNA GLASBA

Redni program Orkestra Slovenske filharmonije

Modri in oranžni abonma I in II

Kot stalni partner izvaja Orkester Slovenske filharmonije v Gallusovi dvorani svoj najpomembnejši koncertni program. Njihovo osnovno in najpomembnejšo koncertno ponudbo predstavljajo 4 abonmajski nizi: po devet koncertov oranžnega in modrega abonmaja s ponovitvama. Koncerte imajo praviloma ob četrtnih in petkih, v dvorani vadijo dan pred koncertom, na dan koncerta imajo jutranjo generalko. Pri oblikovanju sporedov je umetniško oz. programsko vodstvo Orkestra Slovenske filharmonije samostojno. Pripravljajo, ovrednotijo in predstavijo ga Ministrstvu za kulturo v ločeni prijavi. CD v prijavi navaja le datume njihovih abonmajskih ciklov v Gallusovi dvorani. Novost zadnjih dveh let, ki je postala že stalnica, je predstavljanje gostujočih orkestrrov v pomladnih mesecih. Letos bosta to dva orkestra (Orkester Tonkünstler, Madžarska nacionalna filharmonija), s katerima si Slovenska filharmonija deli članstvo v srednjeevropski zvezi orkestrrov. Na izmenjalni koncert so povabili tudi Zagrebško filharmonijo, ki v Ljubljani že dolgo ni nastopila.

Datumi koncertov orkestra SF v Gallusovi dvorani:

14. in 15. februar 2008
28. in 29. februar 2008
20. in 21. marec 2008
27. in 28. marec 2008
3. in 4. april 2008 – Orkester Tonkünstler, dirigent Kristijan Järvi
17. in 18. april 2008 – Madžarska nacionalna filharmonija, dirigent Zoltán Kocsis
8. in 9. maj 2008 – Zagrebška filharmonija, dirigent Alexander Rahbari
22. in 23. maj 2008
29. in 30. maj 2008
5. in 6. junij 2008
11. in 12. september 2008
25. in 26. september 2008
2. in 3. oktober 2008
9. in 10. oktober 2008
23. in 24. oktober 2008
13. in 14. november 2008
27. in 28. november 2008
11. in 12. december 2008

Koncerti Simfoničnega orkestra RTV Slovenija

Koncertna dejavnost Simfoničnega orkestra RTV Slovenija v Gallusovi dvorani bo v letu 2008 doživela manjšo oblikovno spremembo: tradicionalni cikel devetih koncertov so razdelili na jesenski in pomladni del. Umetniško vodenje orkestra je že drugo leto zaupano glavnemu dirigentu En Shau, ki je samostojen v oblikovanju koncertnih sporedov.

Datumi in program koncertov Simfoničnega orkestra RTV Slovenija v Gallusovi dvorani:

Simfonični orkester RTV Slovenija
Dirigent: En Shao
Solist: Aleksander Piroženko, klavir

Program:

N. Rimski-Korsakov, Španski capriccio, op. 34
A. Skrjabin, Koncert za klavir v fis-molu, op. 20
N. Rimski-Korsakov, Šeherezada, op. 35
21. februar 2008, Gallusova dvorana

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Uroš Lajovic

Solist: Li Wei, violončelo

Program:

A. Dvořák, Koncert za violončelo v h-molu, op. 104
J. Brahms, Simfonija št. 4 v e-molu, op. 98
6. marec 2008, Gallusova dvorana

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Cristian Mandeal

Program: A. Bruckner, Simfonija št. 7 v E-duru

10. april 2008, Gallusova dvorana

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: En Shao

Program:

Uroš Rojko, Izvir
Guan Xia, Zbogom, moja konkubina
Wang Yanqiao, Yin Chengzong, Koncert Rumene reke
B. Bartók, Čudežni mandarin
15. maj 2008, Gallusova dvorana

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Rossen Milanov

Solista: Anja Bukovec, violina; Tone Potočnik, orgle

Program:

C. Debussy, La Mer
E. Chausson, Poema za violino in orkester, op. 25
C. Saint-Saëns, Simfonija št. 3 v c-molu, »Orgelska«
12. junij 2008, Gallusova dvorana

Jesenski termini koncertov Simfoničnega orkestra RTV Slovenija v Gallusovi dvorani:

18. september 2008

16. oktober 2008

20. november 2008

4. december 2008

Zlati abonma

V okviru programa gostujočih simfoničnih orkestrov Cankarjevega doma bomo predstavili niz petih orkestrov in enega vokalno-instrumentalnega sestava.

Programsko oblikovanje zlatega abonmaja sledi smernicam slogovne raznolikosti, osnovna merila pri izbiri ansamblov pa ostajajo: njihov mednarodni koncertni ugled, izvajalska odličnost in izdelan značaj simfoničnega zvoka. Pri izbiri solistov smo letos pozorni na mlade mednarodne koncertne zvezde, ki jih še nismo slišali v Ljubljani.

Izmed odličnih nemških orkestrov bomo v 2008 gostili enega najboljših – Simfonični orkester Severnonemškega radia (NDR) iz Hamburga s solistko Liso Batiashvili in Alainom Gilbertom, ki

postaja v svetu eden najbolj iskanih dirigentov mlajše generacije. Marca bo nastopil Avstralski komorni orkester, umetniško vznemirljiv in ustvarjalno drzen sestav, ki ga umetniško vodi violinist Richard Tognetti. Maja bo pri nas ponovno nastopil eden najbolj cenjenih švicarskih orkestrov, Orkester Romanske Švice, pod taktirko Marka Janowskega in s solistko Julio Fischer. Jeseni bomo ponovno gostili Bamberške simfonike, ki so odlični v interpretacijah tradicionalno nemškega repertoarja. Posebnost bo novembrsko gostovanje Bachovega Collegiuma iz Japonske pod umetniškim vodstvom organista, čembalista in dirigenta Masaakija Suzukija. Njihova osnovna umetniška usmeritev je izvajanje Bachovih vokalno-instrumentalnih del na zgodovinskih instrumentih. So eden najpomembnejših japonskih interpretov baročne glasbe. V zadnjih letih prav v Evropi uživajo neverjeten ugled, čistost njihovih poustvaritev jih uvršča med najbolj iskane goste specializiranih festivalov. Decembra prihaja prvič v Ljubljano Kraljeva flamska filharmonija pod vodstvom Philippa Herrewegheja, solist bo eden najbolj prepričljivih mladih nemških pianistov Martin Helmchen.

Simfonični orkester Severnonemškega radia (NDR) iz Hamburga

Dirigent: Alain Gilbert

Solistka: Lisa Batiashvili, violina

Program:

Magnus Lindberg, Arena, za orkester (1995)

Jean Sibelius, Koncert za violino in orkester v d-molu, op. 47

Robert Schumann, Simfonija št. 3 v Es-duru, op. 97, »Renska«

27. februar 2008, Gallusova dvorana

Avstralski komorni orkester

Dirigent: Richard Tognetti

Solista: Mark Padmore, tenor; Richard Tognetti, violina

Program:

Georg F. Händel, Concerto grosso, iz op. 6

Johann S. Bach, Koncert za violino v a-molu, BWV 1041

Johann S. Bach, Kantata št. 82 »Ich habe genug«, BWV 82

Roger Smalley, Strung out, za 13 godal (1988)

Maurice Ravel, Godalni kvartet v F-duru, priredba R. Tognetti

16. aprila 2008, Gallusova dvorana

Orkester Romanske Švice

Dirigent: Marek Janowski

Solistka: Julia Fischer, violina

Program:

Béla Bartók, Koncert za violino in orkester št. 2

Anton Bruckner, Simfonija št. 7 v E-duru

28. maj 2008, Gallusova dvorana

Bamberški simfoniki

Dirigent: Jonathan Nott

Solist: Oleg Meisenberg, klavir

Program:

Wolfgang A. Mozart: Koncert za klavir in orkester, naknadno

Gustav Mahler, Simfonija št. 9 v D-duru

7. oktober 2008, Gallusova dvorana

Bach Collegium Japan

Dirigent: Masaaki Suzuki

Program:

Johann S. Bach, Kantata »Wachet auf, ruft uns die Stimme«, BWV 140

Johann S. Bach, Maša v g-molu, »Luteranska maša«, BWV 235

18. november 2008, Gallusova dvorana

Kraljeva flamska filharmonija
Dirigent: Philipp Herreweghe
Solist: Martin Helmchen, klavir
Program:

Robert Schumann, Koncert za klavir in orkester v a-molu, op. 54
Ludwig van Beethoven, Simfonija št. 3 v Es-duru, op. 55
9. december 2008, Gallusova dvorana

Simfonični koncerti za mladino

Koncertno dejavnost za mladino uresničujemo v sodelovanju z Orkestrom Slovenske filharmonije in Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, nosilna partnerja pri oblikovanju teh posebnih koncertov pa sta organizaciji Glasbene mladine Slovenije in Glasbene mladine ljubljanske. Ta programski segment je pomemben predvsem kot osnova nadaljnjega razvoja našega simfoničnega občinstva. Programi so navadno oblikovani tematsko glede na starostne skupine ter so usklajeni s šolskimi programi učencev in dijakov. Velik poudarek oblikovalci namenjajo zanimivim temam, ki dajejo dobro iztočnico za domiselno vodenje in ustrezno likovno opremo. Velik poudarek je na izbiri odrsko prepričljivih in komunikativnih dirigentov, mladih solistov in povezovalcev. Naj omenimo tudi novo pravljico o zvoku *Izgubljena paličica vile Apolonije*, ki je nastala prav za glasbene matineeje; avtorica besedila in scenaristka je Cvetka Bevc.

Simfonične matineeje Orkestra Slovenska filharmonije za Glasbeno mladino Slovenije

Čudoviti svet glasbil
Orkester Slovenske filharmonije
Dirigent: Roberto Palmer
Povezovalec: Boštjan Gorenc - Pižama
Program:
Benjamin Britten, Vodnik skozi orkester
Maurice Ravel, Bolero
Program za učence 2. in 3. triade osnovne šole.
4. in 5. marec 2008, Gallusova dvorana, 4 koncerti

Izgubljena paličica vile Apolonije
Avtorica besedila in scenaristka: Cvetka Bevc
Simfonični orkester Slovenske filharmonije
Dirigent: Anton Kolar
Voditeljica: Daša Doberšek
Program: Pravljica o zvoku
Program je namenjen otrokom od 5. do 10. leta.
13. in 14. maj 2008, Gallusova dvorana, 4 koncerti

Jesenski termini simfoničnih matinej GMS:

14. in 15. oktober 2008, Gallusova dvorana, 4 koncerti
18. in 19. november 2008, Gallusova dvorana, 4 koncerti

Koncerti v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko pripravljamo po dve ponovitvi dveh popoldanskih koncertov v sodelovanju z Zborom in orkestrom SNG Opera in balet Ljubljana in Simfoniki RTV Slovenija.

Najlepši zbori iz oper
Dirigent: Aleksandar Spasić
Zborovodja: Martina Batič
Zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana
V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko
11. marec 2008, Gallusova dvorana, 2 koncerta

Popoldan s Simfoniki RTV Slovenija
Simfonični orkester RTV Slovenija
Dirigent: Marko Hribnik
Povezovalca: Jure Godler in Tilen Artač
W. A. Mozart, Glasbena šala, KV 522
Jure Godler, Ein Musikalischer Spass
1. april 2008, Gallusova dvorana, 2 koncerta

Drugi simfonični koncerti

Vsako leto dopolnimo siceršnjo sezonsko simfonično ponudbo v Gallusovi dvorani tudi z dvema tradicionalnima priložnostnima koncertoma, božičnim in novoletnim. Koncertni termin imamo zagotovljen tudi za Simfonični orkester Akademije za glasbo v Ljubljani. Dodatno pripravljamo konec januarja izreden koncert Dunajskih filharmonikov. Prvi orkester srednjeevropske tradicije, dunajska glasbena institucija častitljivega ugleda in visoke kulture simfoničnega zvoka prihaja ponovno v Ljubljano kot darilo države Avstrije ob slovenskem predsedovanju Evropski uniji.

Novoletni koncert
Orkester Slovenske filharmonije
1. januar 2008, Gallusova dvorana

Dunajski filharmoniki
Dirigent: Ivan Fischer
Solistka: Bernarda Fink, mezzosopran
31. januar 2008, Gallusova dvorana

Koncert Simfoničnega orkestra Akademije za glasbo
Dirigent: Rene Gulikers
19. april 2008, Gallusova dvorana

Božični koncert
Simfonični orkester RTV Slovenija
21. december 2008, Gallusova dvorana

1. 1. 2 GLASBENO-SCENSKA DEJAVNOST

Georges Bizet, Carmen

Produkcija: SNG Opera in balet Ljubljana
Izvajalci:
mednarodna solistična zasedba, zbor, balet in orkester SNG Opera in balet Ljubljana
Opera bo izvedena v francoščini.
I. in II. premiera: 24. in 25. januar 2008
10 ponovitev od 26. januarja do 9. februarja 2008, od tega ena popoldanska predstava za mladino

Mnémosyne, komorna opera

V sodelovanju z Glasbeno mladino Slovenije in Gledališčem Glej ponovno postavljamo na oder komorno opero *Mnémosyne*, nagrajeno operno predstavo Tedna slovenske drame 2007 (Šeligova nagrada, nagrada občinstva). Opera *Mnémosyne* je preprosta, a učinkovita glasbena pripoved o

Ljubezni med operno divo in kapetanom dolge plovbe. Delo ironično preigrava najbolj klišejske vzorce čustvovanja, s tem pa enako neizprosno in učinkovito kaže na pogosto klišejsko podobo opere in gledališča. Z duhovitim prepletanjem najbolj znanih opernih motivov in izvirne glasbe, izvajane na odru, ponuja zametek zvrsti, kot je v slovenskem prostoru doslej skoraj nismo bili vajeni.

Glasba: Gregor Strniša; libreto in režija: Iztok Lovrič; kostumi: Alan Hranitelj

Solisti: primadona: Katja Konvalinka, sopran; kapitan: Aleš Marčič, bariton; gdč. Vesna: Irena Yebuah Tiran, mezzosopran

9., 10., 11. januar 2008, Linhartova dvorana

1. 1. 3 BALET

Zaradi obnovitvenih del v ljubljanski operno-baletni hiši bomo tudi v letu 2008 gostili dve strokovni prireditvi oz. baletna večera v organizaciji Društva baletnih umetnikov Slovenije. Pripravili jih bomo na odru Linhartove dvorane; to sta tradicionalni prireditvi, ki ju društvo pripravlja v sodelovanju s slovenskimi baletnimi umetniki.

Baletni večer z baletnimi solisti, podelitev strokovnih nagrad DBUS 2008

V sodelovanju z Društvom baletnih umetnikov Slovenije bomo pripravili baletni večer, na katerem društvo podeljuje letne strokovne nagrade in tako zaznamuje svetovni dan plesa 29. aprila. Dogodek snema RTV Slovenija.

18. april 2008, Linhartova dvorana

8. gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo

V želji po nadaljevanju stoletne tradicije glasbeno-baletnega sodelovanja na Slovenskem in v skrbi za mladi oziroma še neodkriti baletno-plesni koreografski potencial Društvo baletnih umetnikov Slovenije že sedem let pripravlja večere novih baletnih koreografij na slovensko glasbo. Mladi koreografi vnašajo v slovenski baletno-plesni prostor dragoceno svežino in vsako leto presenetijo s še neizživetimi videnji plesne umetnosti skozi svoje videnje še neodkritih zamisli in domišljije.

Dogodek snema RTV Slovenija.

19. oktober 2008, Linhartova dvorana

Balet iz Monte Carla

La Belle (Trnuljčica)

Koreografija: Jean-Christophe Maillot

Glasba: Peter Iljič Čajkovski

Scenografija: Ernest Pignon-Ernest

Kostumi: Philippe Guillotel

Oblikovanje luči: Dominique Drillot

Že pri zadnjem odmevnem gostovanju Baleta iz Monte Carla v Ljubljani so bile med najbolj prepričljivimi potezami Maillotovega koreografskega jezika posredovanje očiščenih arhetipov, odstiranje navlake iz prvinskega, civilizacijsko univerzalnega jezika pravljic. Podobna načela so vodila monaškega koreografa tudi pri potapljanju v simbolni svet *Trnuljčice*. Junakinjo baleta je zasnoval kot izrazito prizemljeno, neeterično deklico in tako razkrinkal površinskost »diznjevске« različiće, ki se pravzaprav naslanja na Petipajevo baletno izvedbo. Ta danes obvladuje naše skupno nezavedno ter je nevtralizirala arhetipsko sporočilnost pravljice in spoznanje o nevrotičnosti zapletenih družinskih odnosov in osnovnem razločevanju dobrega in zla.

La Belle je ena najbolj znamenitih koreografskih stvaritev Jean-Christopha Maillota; v okviru Monaškega plesnega foruma je dobila nagrado Nižinskega za leto 2001 ter nagrado danza & danza za najboljšo predstavo leta 2002, ki jo podeljujejo italijanski gledališki kritiki. Prva izvedba je bila decembra 2001 v monaškem Forumu Grimaldi, od takrat jo je znamenita plesna skupina izvedla na gostovanjih po vsem svetu, saj velja za eno njihovih najbolj prepoznavnih in priljubljenih predstav.

28. in 29. oktober 2008, Gallusova dvorana

1. 1. 4 FOLKLORA

Slavnostni koncert ob 60. obletnici delovanja

Akadska folklorna skupina France Marolt ŠOU v Ljubljani

Umetniško vodenje: Mirko Ramovš

Najpomembnejša slovenska folklorna skupina bo ob šesti desetletnici delovanja pripravila pestro predstavitev različnih umetnostnih oblik slovenskega ljudskega izročila.

12. april 2008, Gallusova dvorana

Zbor, orkester in plesna skupina Rdeče armade iz Sankt Peterburga

Jeseni bo v tem delu Evrope gostoval uradni ansambel Rdeče armade, ki je bil ustanovljen leta 1928. Celoten ansambel sestavlja moški zbor, orkester in folklorno-plesni ansambel. Zbor se deli v tri običajne moške vokalne skupine: tenorsko, baritonsko in basovsko, ki pa se v večini skladb cepijo v več, vse do osem podskupin. V Ljubljani se bodo predstavili z reprezentančnim programom ruskih ljudskih in ponarodelih pesmi z orkestrom, solisti in plesalci.

Oktober 2008, Gallusova dvorana

1. 1. 5 VOKALNA GLASBA

V okviru programa zborovske in druge vokalne glasbe nadaljujemo sodelovanje z Akademskim pevskim zborom Toneta Tomšiča in skupaj pripravljamo njihov predstavitveni letni koncert v Dvorani Slovenske filharmonije. V adventnem času nameravamo nadaljevati s predstavitvami vokalno-instrumentalnih projektov glasbe baročnega obdobja. Dogovarjamo se s skupino Concerto Köln, specializirano za staro glasbo, ki pripravlja spored znanih Händlovih arij s priznano solistko Vivico Genaux. To je zvrst, ki razkriva veliko bogastvo glasbenih in izraznih sredstev in v zadnjih letih uživa po vsem svetu velik poudarjalni zagonu, zato je pomembno, da je redno navzoča v naših programih.

Akademski pevski zbor Tone Tomšič Univerze v Ljubljani

Letni koncert

Dirigentka: Urša Lah

31. maj 2008, Dvorana Slovenske filharmonije

Adventni koncert

Concerto Köln

Vivica Genaux, mezzosopran

Program:

Georg F. Händel, Suita v F-duru, I HWV 348, Glasba na vodi

Georg F. Händel, Arija »Fammi combattere« iz opere *Orlando*

Georg F. Händel, Arija »Cara speme« iz opera *Giulio Cesare*

Georg F. Händel, Sinfonia v B-duru, HWV 347

Georg F. Händel, Arija »Langue offeso« iz opera *Giulio Cesare*

Georg F. Händel, Arija »Sta nell'ircana« iz opera *Alcina*

Antonio Vivaldi, Koncert za oboe in godala v C-duru, RV 450

Johann A. Hasse, Arija »Recagli quell'acciaro« iz opera *Ezio*

Georg F. Händel, Concerto Grosso v H-duru, op. 3/2, HWV 313

14. december 2008, Gallusova dvorana

1. 1. 6 KOMORNA GLASBA

Srebrni abonma

V programskem sklopu srebrnega abonmaja CD že vrsto let predstavlja vrhunske mednarodne koncerte komorne glasbe. Pri oblikovanju programa nas vodi zvrstna raznolikost (godalne skupine, pihalni ansambli, vokalni recitali, slogovno različni pianistični recitali, stara glasba, orgelski koncerti,

netipične instrumentalne zasedbe). Velik poudarek je tudi na pestrih programih, ki naj predstavijo veliko bogastvo komornoglasbene zvrsti.

V letu 2008 bomo prisluhnili amerškemu godalnemu kvartetu Guarnieri, enemu najbolj slavnih kvartetov vseh časov, ki bo pri nas nastopil prvič. Zanimivost bo gostovanje švedskega organista Gunnarja Idenstama, ki je sicer začel kot nagradjeni interpret Bacha, danes pa v orgelsko glasbo prenaša tudi ljudski in jazzovski idiom ter seveda improvizacijski način. Po velikem povpraševanju občinstva smo ponovno povabili zvezdniskega pianista Jefima Bronfmana, v Ljubljano pa se vrača tudi violončelist Christian Poltera, ki je kot zanimiv in zrel glasbenik nase opozoril na Glasbeni odisejati januarja 2007.

Za drugo polovico leta 2008 program še ni dokončno določen. Ponovno bomo povabili pianista Aleksandra Madžarja. V sodelovanju s slovenskimi glasbenimi organizatorji pa pripravljamo novembrsko turnejo mednarodnega Pihalnega kvinteta Orkestra Svetovne glasbene mladine, v katerem igra naš najuspešnejši hornist Boštjan Lipovšek. Dogovarjamo se tudi z južnoafriškim organistom Jeremyjem Josephom, enim najslavnejših mojstrov stare glasbe Jordijem Savallom ter kitaristoma Sharon Isbin ali Pablom Marquezom. Program in datuma dveh jesenskih koncertov bomo določili pozneje.

Godalni kvartet Guarnieri

Program:

Béla Bartók, Godalni kvartet št. 2, op. 17

Joseph Haydn, Godalni kvartet v D-duru, op. 20/4

Bedřich Smetana, Godalni kvartet št. 1 v e-molu, »Iz mojega življenja«

24. januar 2008, Dvorana Slovenske filharmonije

Gunnar Idenstam, orgle

Program:

Johann S. Bach, Preludij in fuga v e-molu, BWV 548

Bill Whelan, Suita iz Riverdance, priredba G. Idenstam

Švedska ljudska glasba, priredba G. Idenstam

Improvizacije

Maurice Ravel, Bolero, priredba G. Idenstam

11. februar 2008, Gallusova dvorana

Jefim Bronfman, klavir

Program:

Ludwig van Beethoven, Sonata št. 13 v Es-duru, op. 27, št. 1

Robert Schumann, Fantazija v C-duru, op. 17

Maurice Ravel, Gaspard de la Nuit (Nočne prikazni)

Mili Balakirev, Islamej, orientalna fantazija

5. marec 2008, Gallusova dvorana

Christian Poltera, violončelo

Kathrine Stott, klavir

Program:

Claude Debussy, Sonata za violončelo v d-molu

Gabriel Fauré, Sonata za violončelo št. 2 v g-molu

Nadia Boulanger, Tri skladbe za violončelo in klavir

César Franck, Sonata za violončelo in klavir

2. april 2008, Dvorana Slovenske filharmonije

Komorni koncert

Program in izvajalci bodo določeni pozneje.

Oktober 2008, Dvorana Slovenske filharmonije

Komorni koncert

Program in izvajalci bodo določeni pozneje.

November 2008, Gallusova dvorana

Pihalni kvintet JMWO (Jeunesses Musicales World Orchestra)

Steffi Winker, flavta

Erik Behr, oboa

Amy Zoloto, klarinet

Peter Whelan, fagot

Boštjan Lipovšek, rog

Program:

Francesco Danzi, Kvintet v Es-Duru op. 67, št. 3

Nenad Firšt, Pihalni kvintet (1999)

Paul Hindemith, Mala komorna glasba, op. 24

Gyorgy Ligeti, Šest bagatel za pihalni kvintet

Jean Francaix, Pihalni kvintet št. 1

25. november 2008, Dvorana Slovenske filharmonije

Aleksandar Madžar, klavir

Program bo določen pozneje.

16. december 2008, Dvorana Slovenske filharmonije

Mladi mladim

V letu 2008 bomo pripravili šest komornih koncertov v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko, na katerih se bodo predstavili uspešni mladi slovenski glasbeniki. V okviru tega programa so redne stalnice skladateljski večer, pevski recital v Mali dvorani Slovenske filharmonije in nagradni koncert za posebej uspešne na Tekmovanju mladih slovenskih glasbenikov (TEMSIG). Koncerti potekajo v Mali dvorani Slovenske filharmonije, iz Kosovelove dvorane pa jih nameravamo preseliti v obnovljeni Klub Cankarjevega doma.

Skladateljski večer

Matej Bonin, Petra Strahovnik, Nejc Kuhar

7. januar 2008, Mala dvorana SF

Rok Vilhar, tuba

Matjaž Porovne, violina

12. marec 2008, Klub Cankarjevega doma

Janez Avšič, kontrabas

Matija Strniša, klarinet

9. april 2008, Klub Cankarjevega doma

Termini cikla Mladi mladim v jesenskem delu leta 2008

21. oktober 2008, Klub Cankarjevega doma (skladateljski večer)

11. november 2008, Mala dvorana SF (nagrajenci TEMSIG)

2. december 2008, Mala dvorana SF (pevski recital)

Zvoki šestih strun

V okviru cikla, posvečenega kitari in drugim strunskim glasbilom, bomo tudi v letu 2008 predstavili štiri koncerte: tri recitale značajsko in slogovno različnih svetovnih interpretov ter večer z uspešnim slovenskim zamejskim kitaristom Markom Ferijem. Januarja v sodelovanju z beograjskim festivalom kitare Guitarfest Paula Galbraitha predstavljamo v Braziliji živečega inovatorja klasične kitare, ki je v osemdesetih letih močno razširil tehnične omejitve tega inštrumenta. Ponovno smo povabili kitarski

duo Christian Gruber in Peter Maklar, ki je leta 2003 oblikoval enega najbolj prepričljivih koncertov v seriji kitarskih koncertov v produkciji Cankarjevega doma. Povabili smo tudi mlado grško kitaristko Antigoni Goni, ki je veliko odkritje mednarodnih kitarskih krogov; pred kratkim je postala profesorica kitare na Kraljevem konservatoriju v Bruslju, v Ljubljani pa bo predstavila program svoje zadnje zgoščenke s flavtistko Lauro Gilbert.

Paul Galbraith, kitara

Program:

William Byrd, Deseta pavana in Galliarda »Sir William Petre«
Johann Sebastian Bach, Suita za violončelo št. 4 v Es-duru (transp. v C-dur)
M. Camargo Guarnieri, Ponteio, Etuda št. 1
Heitor Villa-Lobos, Etuda št. 4
Wolfgang A. Mozart, Sonata (za klavir) v F-duru, K 280 (transp. v A-dur)
4. februar 2008, Dvorana Slovenske filharmonije

Kitarski duo Gruber & Maklar

Program:

Isaac Albéniz, Mallorca, Aragón, Cataluña
Atanas Ourkouzounov, Reflet V
J. S. Bach/Federico Busoni, Obdelava korala »Nun komm der Heiden Heiland«
Claude Debussy, Arabesque št. 1
Wulfin Lieske, Astoriana
Mauro Giuliani, Koncertne variacije, op. 130
Johann Kaspar Mertz, Na grobu ljubljene, Večerni sprehod, Nemir
Astor Piazzolla, Lo que vendra, Tango št. 1
26. marec 2008, Dvorana Slovenske filharmonije

Marko Feri, kitara

Program:

Federico Moreno-Torroba, Sonatina
Miguel Llobet, Romanza, Scherzo-Vals
Vicente Asencio, Tango de la Casada Infiel, Suite Valenciana
Pavle Merku, Dremle mi se, dremle (hrvaška ljudska)
Pavle Merku, Ej, hory, hory (slovaška ljudska)
Alojz Srebotnjak, Dva movimenta
Leo Brouwer, Variacije na temo Djanga Reinhardta
Frederic Hand, Late One Night
Dušan Bogdanovič, Jazz sonata
7. april 2008, Dvorana Slovenske filharmonije

Antigoni Goni, kitara

Laura Gilbert, flavta

Program: Pesmi in plesi nove globalne vasi / Songs & Dances from the New Village
Manuel Lezcano, Atanas Ourkouzounov, George Mavroedes, Dušan Bogdanović, Robert Beaser
12. maj 2008, Dvorana Slovenske filharmonije

Drugi komorni koncerti:

Koncert študentov orgelskega razreda Akademije za glasbo v Ljubljani

Mentorica: Renata Bauer

21. maj 2008, Gallusova dvorana

13. do 19. maja 2008

Noč, sanje, molitev

Kot vsebinsko dopolnilo našemu srebrnemu ciklu mednarodnih mojstrov v maju pripravljamo glasbeno delavnico, teden komornega muziciranja pod umetniškim vodstvom klarinetista Mateta Bekavca. Festivalsko zasnovani štirje koncerti bodo oblikovali različne instrumentalne kombinacije in skladateljske slogove, ki jih bo povezala priljubljena, onirična tema noči, sanj in molitve. S to dopolnitvijo programa komorne glasbe se pridružujemo vedno močnejši svetovni težnji, ki želi častiti prvobiten muzikantski zanos glasbenikov. Spontanost in programska razprtost sta se danes izgubili kot davščina zvezdniskega sistema in abonmajske shematičnosti. Kar nekaj najvidnejših glasbenikov si je tako v minulih letih ustvarilo glasbena zavetja za bolj spontano muziciranje v krogu glasbenih prijateljev in somišljenikov, kot dar pristnemu veselju do glasbenega poustvarjanja.

Delavnica, ki jo podpisuje Mate Bekavac, bo iz bogate dediščine vseh obdobij poustvarjala utrinke skladateljev različnih slogovnih usmeritev, ki so jih navdahnili čustvovanja sanjskega sveta, nočno ozračje ali intimnost molitve. Na sporedu bodo dela Messiaena, Kanchelija, Schönberga, Tabakove, Mozarta, Schuberta, Bacha, Brucha, Berga, Chopina, Brahmsa, Piazzolle, Golijova, Morricone, Gaosa ter slovenskih avtorjev Uroša Rojka in Brine Jež Brezavšček.

Izvajalci:

Mate Bekavac, klarinet

Alina Ibragimova, violina

Patricija Kopačinska, violina

Maksim Risanov, viola

Nicolas Altstaedt, violončelo

Igor Mitrovič, violončelo

Katia Skanavi, klavir

Mirjam Kalin, mezzosopran

Marko Hatlak, harmonika

Komorni zbor Ave

Vokalni solisti, komorni orkester, jazz trio in drugi ...

Od 13. do 16. maja 2008, 4 koncerti, *Dvorana Slovenske filharmonije*

1. 1. 7 DRUGE GLASBENE PRIREDITVE

Cikel nove glasbe

Sodobna komponirana glasba je v današnjih koncertnih sporedih premalo in neurejeno zastopana, predvsem pa je Ljubljana ena redkih evropskih prestolnic, ki nima festivala sodobne glasbe. Drugačna vsebina in sintaktično manj domač jezik sodobne glasbe nagovarjata bolj zahtevnega poslušalca, ki sicer sodeluje v rednem koncertnem življenju, a potrebuje tudi stik z aktualnimi glasbenimi idejami in izraznostmi. Pomemben dejavnik pri uspešni promociji in izvedbi tovrstnega programa je tudi obnovljeni Klub Cankarjevega doma, saj je le bolj intimna in sodobneje zasnovana dvorana primeren prostor za tovrstne dogodke. Tako nameravamo v marcu in aprilu klubske srede nameniti koncertom, projekcijam opere in elektroakustičnim koncertom, februarja pa bomo predstavili ponovitev očitoma nadgradnjo uspešnega projekta sodobne vokalne glasbe *Stripsody 3* po idejni zasnovi Karmine Šilec in izvedbi vokalnega ansambla Kebataola!. V okviru klubskih dogodkov bomo pripravili projekcijo ene najbolj uspešnih sodobnih del za glasbeno gledališče, opere *L'Amour du loin* (Oddaljena ljubezen) finske skladateljice Kaije Saariaho. Marko Hatlak bo predstavil večer sodobne glasbe za kombinacijo harmonike, klavirja in tolkal. Skladateljica Bojana Šaljič Podešva pripravlja avtorski večer, ki bo oblikovan v bogastvu izraznih možnosti elektroakustične glasbe in bo vključeval premiero radiofonskega dela, zvočno inštalacijo, improvizacijski ples na živo elektroniko, elektro-akustične skladbe. Aprila bo v prostorih kluba gostoval Vocaal laboratorij, nizozemska skupina, ki je osredotočena na razvoj in izvedbo sodobne vokalne glasbe in del sodobnega vokalnega gledališča. Umetniški vodja je Romain Bischoff, ki že vrsto let sooblikuje področje sodobne vokalne glasbe in vokalnega gledališča kot baritonist in zborovodja. Pripravljamo tudi ponovno projekcijo filma iz leta 2005 režiserke Eme Kugler *Le Grand Macabre* po opernem delu Györgyja Ligetija.

Vključili bomo tudi različne okrogle mize o slovenskem glasbenem trenutku in odnosu do glasbene aktualnosti, pa pogovore pred koncerti ali analitične komentarje slišane. V prihodnjih letih se nameravamo povezati z Akademijo za glasbo v Ljubljani in muzikološkim oddelkom Filozofske

fakultete ter skupaj pripraviti skladateljske, izvajalske in estetske delavnice z gostujočimi izvajalci, saj se tudi predstavniki pedagoških programov zavedajo te velike vrzeli v našem glasbenem življenju.

Stripsody 3

Ansambel!Kebataola!

Avtorica projekta: Karmina Šilec

Bojan Gorišek, klavir

Vizualna podoba: David Orešič

Kostumi: Gordana Gašperlin

Oblikovanje zvoka: Danilo Ženko

Program: Meredith Monk, Morton Feldman, Stephe Reich, Erik Bergman, Roger Marsh, Erik Satie, Cathy Berberien, Darly Runswick, Arne Mellnäs, Jovanka Trbojević, John Cage, Claude Lenner

Izvajajo: Simona Raffanelli Krajnc, Biserka Petkovič, Nadja Stegne, Zvezdana Novakovič,

Giovannino Raffanelli, Karmina Šilec

19. februar 2008, *Linhartova dvorana*

Vocaal laboratorium

Umetniški vodja: Romain Bischoff

Program:

Florian Magnus Maier, The jugular shuffle (2007)

Manfred Trojahn, Automne (1992)

Jose Manuel López López, Sotto Voce (1995)

Giacinto Scelsi, Sauh I&II (1973)

Henry Vega, novo delo (2008)

Wouter Snoei, Dialogue (2006)

Robert Zuidam, Les Murs (1999)

Katarzyna Glowicka, Opalescent Horizons (2006)

Chen Wagner, Folded (2005)

Huang Ruo, Without words (2007)

2. april 2008, *Klub Cankarjevega doma*

Marko Hatlak, harmonika

Miho Maegaito, klavir

Jens Büells, tolkala

Program:

Joachim Krebs, Glasba za akordeon

Uroš Rojko, Bagatele 1–4 za klavir in harmoniko

Gyorgy Ligeti, Arc-en-ciel, za klavir

Armin Fuchs, Frenetisch frische Frettchen, za klavir

David Lang, Anvil Chorus, za tolkala

J. S. Bach, Ricercar a3, iz Glasbene daritve, prir. za harmoniko

Magnus Lindberg, Metal Work, za harmoniko in tolkala

14. marec 2008, Dvorana Slovenske filharmonije

Avtorski večer Bojane Šaljič Podešva

Program:

Mora, radiofonsko delo z besedilom Miloša Bartola

Transformacija 3, instalacija in živa elektronika

Skladba za harfo in živo elektroniko

Moč, plesna improvizacija na živo elektroniko

Kalejdoskop, dvokanalna elektroakustična skladba

Sodelujejo: dramski igralec Tomaž Gubenšek, plesalec Dejan Srhoj, harfistka Nicoletta Sanzin

Marec/april 2008, *Klub Cankarjevega doma*

Le Grand Macabre (2005)

Projekcija celovečernega eksperimentalnega filma, narejenega po zvočnem posnetku istoimenske opere Györgyja Ligetija.

Režija: Ema Kugler

Produksijska hiša: ZANK, Ljudmila

Marec/april 2008, Klub Cankarjevega doma

Kaija Saariaho, L'amour du loin (2000)

Projekcija opernega filma s pogovorom

Libreto: Amin Maalouf; izvajalci: Dawn Upshaw, Gerald Finley, Monica Groop; dirigent: Esa-Pekka Salonen, Finska narodna opera Helsinki (2005)

Marec/april 2008, *Klub Cankarjevega doma*

Gostovanje iz sprotne ponudbe

Nekaj sredstev vsako leto namenjamo tudi vsebinsko aktualnim in uspešnim projektom iz sprotne ponudbe. Izbirali bomo med kakovostnimi, programske dopolnjujočimi in terminsko izvedljivimi projekti domačih ustvarjalcev oz. javnih zavodov.

1. 1. 8 ZAČASNO GOSTOVANJE SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA V CD

Zaradi obnove ljubljanske operno-baletne hiše bo v tem času ljubljanska SNG Opera in balet izvedla del programa v Linhartovi in Gallusovi dvorani CD. Za te programe smo poleg rednega januarsko-februarskega termina v Gallusovi dvorani zagotovili tudi naslednje termine:

Opera SNG Ljubljana

G. Bizet, opera Carmen, glej 1. 1. 2 Glasbeno-scenska dela

od 9. do 29. januarja 2008, od 1. do 9. februarja 2008

Gallusova dvorana

Opera SNG Ljubljana

G. Puccini, Triptih, opera

2., 3. junij 2008 (priprave)

7., 8., 9. junij 2008 (priprave)

Od 20. do 30. junija, od 1. do 7. julija 2008 (premiera, ponovitve)

Gallusova dvorana

SNG Opera in balet Ljubljana

Otvoritveni koncert sezone

15., 16., 22. september 2008 (priprave)

23. september 2008 (koncert)

Gallusova dvorana

Opera SNG Ljubljana

od 1. do 4. septembra 2008 (snemanje)

Gallusova dvorana

Balet SNG Ljubljana

Yin & Yang, baletni večer, ponovitve

She Is Missing (koreografija: Leo Mujić; glasba: J. S. Bach – F. Busoni, Chaconne)

Troy Game (koreografija: Robert North; glasba: Bob Downes in brazilska *batucada*)

24., 25. in 26. februar 2008 (priprava in dve predstavi)

10., 11. in 12. marec 2008 (priprava in dve predstavi)

13. in 14. december 2008 (dve predstavi)

Lihartova dvorana

Balet SNG Ljubljana

Nizozemski koreografi

od 22. do 27. septembra 2008 (priprava in predstave)

14., 15., 16., 17. oktober 2008 (ponovitve)

1. 2 DRUGA GLASBA

1. 2. 1 GLASBE SVETA

Program sestavljajo naslednji sklopi: abonma Glasbe sveta z devetimi koncertnimi večeri, v katere je zajet tudi koncert ob svetovnem dnevu Romov, dva glasbeno-plesna umetniška dogodka in dva koncertna večera v sklopu festivala Druga godba. Dva koncertna večera v abonmaju Glasbe sveta bosta zajeta tudi v festival Egipt v Ljubljani.

Abonma Glasbe sveta (devet koncertnih večerov):

Ponedeljek, 28. januar, Linhartova dvorana

SHEIKH AHMAD AL-TUNI (Egipt)

»Sultan vseh munšidinov«

Sheikh Ahmad Al Tunī, glas; Moustafa Abdelhadi, *ney*; Ali Shaaban Ali Balali, violina; Latif Alobaidi, tabla; Anmar Alaufy, *riqq*

»Al-Tuni je eden zadnjih velikih gornjeegipčanskih pevcev obrednega in sakralnega repertoarja, ki v svežih in prašno zvezdnatih saharskih nočeh vodijo obred *dhikr* (tudi *zikr*; spominjanje), med katerim se s posebnimi dihalnimi tehnikami ponavlja božje ime, popelje pa kakopak vse zbrane in hkrati dejavno udeležene pod vodstvom munšida naravnost v trans ... Tega mojstra ceremonije na koncertu spremlja manjša zasedba odličnih glasbenikov, imenovana *takht*: *riqq*, *duff*, darabuka, *qawal*, kamanga in oud, vsi ohranjajo svojo izrazno individualnost ter dajejo ornamentirano, modulirano oporo ali dialog s pevskim mojstrom ...«

TC Lejla Bin Nur, Muska, maj-junij '07

»Karizma Ahmada Al-Tunija je tako silovita, da izstopa kot eden zadnjih resnično velikih pevcev svoje zvrsti. Prihaja iz nekega drugega obdobja, ko sta imeli liričnost in strastna čutnost besed poseben položaj, na katerem je lahko samo glas izvalil mistično ljubezen, hrepenenje, strast in občutek breztelesnosti.« *Alain Weber*

Festival Egipt v Ljubljani

Petek, 8. februar, Linhartova dvorana

MAHMOUD FADL CAIROSONIC (Egipt)

»Bobnarji z Nila v mestu«

Mahmoud Fadl, tolkala; Mohamed Aly Elsyed, tolkala; Hassan Soliman, tolkala; Sayed Abd Elazek, piščal; Hassan Gad Allam, harmonika; Suzan, trebušni ples

Mahmoud Fadl izhaja iz stare nubijske griotske družine. Umetniško pot je začel kot plesalec in glasbenik na nubijskih in arabskih porokah, svoj izjemni tolkalski dar pa je uveljavil v najboljših arabskih orkestrih. Svetovni sloves si je pridobil v sodelovanju z založbo Piranha v Berlinu, za katero je izdal celo vrsto odličnih albumov. Eden najbolj cenjenih svetovnih tolkalcev bo v Ljubljano ekskluzivno pripeljal mojstre egipčanske glasbene scene in uprizoril vroč kairski večer, na katerem seveda ne bo manjkala trebušna plesalka.

»Boljše ne bi moglo biti ... zelo prefinjeno, a čarobnost zastavljenega tempa prevzame srce, navdahne dušo in požgečka podplate.« (Sing Out)

Slovenska premiera!

S www.myspace.com/mahmoudfadl

Festival Egipt v Ljubljani

Sobota, 8. marec, Linhartova dvorana
»Lokalne sevdalinke za svetovni dan žena«

AMIRA (Bosna in Hercegovina)

Amira Medunjanin, glas; Kim Burton, klavir, kaval; Merima Ključo, harmonika; Dinko Simunović, kontrabas; Dino Šukalo, kitara; Amar Česljar, bobni

MOSTAR SEVDAH REUNION (Bosna in Hercegovina)

Mišo Petrović, solistična kitara; Sandi Duraković, ritmična kitara; Nermin Alukić, glas in klasična kitara; Gabrijel Prušina, klavir; Suad Pašić, klarinet; Elmedin Balalić, glas, harmonika; Marko Jakovljević, bas; Senad Trnovac, bobni

Večer bosenske glasbe s svetovno priznano skupino iz Mostarja in vzhajajočo zvezdo sevdalinke iz Sarajeva, ki se bo prvič predstavila v Sloveniji.

Mostar Sevdah Reunion je ustanovil Dragi Šestić leta 1993 v Mostarju, v vojnih razmerah, da bi nato leta 1998 z njimi posnel prvi album. Sledil je neizbežen prodor v Zahodno Evropo, ki je skupino sprejela za svojo, kar je Šestiću omogočilo, da je k sodelovanju povabil še dva na »Zahodu« neodkrita bisera z Balkana – Ljiljano Petrović in Šabana Bajramovića. Mostar Sevdah Reunion je postal glasbena vez med domovino in svetom, s Šestićevim produkcijskim in založniškim slovesom pa je bilo poskrbljeno, da je planet spoznal še en krasen glas sevdaha, Amiro Medunjanin iz Sarajeva. Njen prvenec *Rosa* (2005) je odmeval široko po svetu ter k sodelovanju privabil tudi svetovno znano glasbenico in novinarko Kim Burton.

www.myspace.com/mostarsevdahreunion

»Hrvaška brez meja«

Ponedeljek, 31. marec, Klub CD

KRIES (Hrvaška)

Četrtek, 3. april, Linhartova dvorana

DARKO RUNDEK & CARGO ORKESTAR (Hrvaška, Francija)

(Oba koncerta štejeta kot en abonmajski dogodek.)

Kries: Mojmir Novaković, glas; Ivo Letunić, *lijerica*; Andor Vegh, dude, piščali; Krešimir Oreški, tolkala; Erol Zejnilović, el. kitara; Konrad Lovrenčić, el. bas; Ivan Levačić, bobni

Mojmir Novaković (nekdanj Legen) je kulturna osebnost na hrvaškem etno in etnorock prizorišču, ki kot glasbenik in kulturni aktivist pomembno prispeva k uveljavitvi hrvaške glasbe v svetu in svetovne na Hrvaškem. Tokrat bo premierno v Sloveniji predstavil novi album *Kocijani* z novo, okrepljeno zasedbo. Kries išče navdih v hrvaških tradicionalnih pesmih, jim ogrne plašč sedanjosti, raziskuje njihov simbolizem, prižiga njihove melodije in poezijo, zaneti kres ter vas vabi, da se jim pridružite v petju in plesu. www.kries.info; www.myspace.com/kries144

Darko Rundek & Cargo Orkestar: Darko Rundek, glas, kitare; Isabel, violina; Bruno Arnal, kontrabas; Dušan Vranić, klavir, bandoneon, cimbale, glas; Djani Pervan, bobni, tolkala, kitare, bas, glas; Vedran Peternel, sampli, lupi, efekti; Emmanuel Ferraz, pozavna, glas; Igor Pavlica, trobenta, glas; Biljana Todorov, video

Darko Rundek (nekdanj Haustor) danes živi in ustvarja v Parizu ter občasno odigra celo glavno vlogo v slovenskem filmu (*Ruševine*). Njegov Cargo Orkestar je redna stranka evropskih letališč, kamor prevaža »zgodbe o preseljevanju in ljubezenske pesmi«, kot je podnaslovil svoj drugi album z naslovom *Mhm A-ha Oh Yeah Da-da* (2006) za nemško založbo Piranha. Album razkriva osamljenost v izgnanstvu, resničnost sodobnih prestolnic in utopijo ljubezni, ki preseže vse omejitve. Slovenska premiera! www.myspace.com/darkorundekcargoorkestar

Četrtek, 10. april, Linhartova dvorana

»Za planet Romov«

IMER TRAJA BRIZANI & AMALA (Slovenija)

Imer Traja Brizani je že leta eden najbolj ustvarjalnih romskih glasbenikov v Sloveniji. Večinstrumentalist, skladatelj in virtuoz na električni baskitari je na svoji plodni glasbeni poti izdal več kot deset albumov z avtorsko glasbo ter sodeloval s številnimi vrhunskimi domačimi in tujimi glasbeniki, kot so Peter Erskine, Esma Redžepova, Petar Ugrin in Jože Privšek. Njegov najbolj znan projekt je skupina Amala, ki izvaja glasbo, v kateri se prepletajo elementi tradicionalne romske glasbe, jazza in klasike. Za tokratni praznik Romov je s svojo skupino pripravil pester akustični repertoar. www.brizani.si

TITI ROBIN TRIO (Francija)

Titi Robin, kitare; Ze Luis Nascimento, tolkala; Francis Varis, harmonika

Samouki glasbenik Thierry Robin, znan kot Titi, je bil rojen konec petdesetih let v zahodni Franciji. Z nagonskim združevanjem elementov, potrebnih za samoizpoved, je ustvaril edinstveni glasbeni svet, navdihnjen z romskimi in orientalskimi prvinami.

Zajemal je iz bogate tradicije, a je v iskanju najboljšega načina za osebni izraz sodobnega umetnika nikoli ni posnemal. Nanj sta pomembno vplivala pevec flamenka Camaron de la Isla in iraški udist Munir Bachir.

Thierry »Titi« Robin je v glasbi to, kar je v filmu Tony Gatlif. Najboljši v svojem žanru, najboljši med svojimi! Slovenska premiera!

www.thierrytirobin.com; www.myspace.com/thierrytirobin

Petek, 3. oktober, Linhartova dvorana

MELINGO (Argentina)

»Tango maldito«

Daniel Melingo, glas, kitara, pihala; Diego Trosma, kitara; Mikael Gneist, violina; Fernando Maguno, bandoneon; Romain Lecuyer, kontrabas

Pevec, klarinetist in saksofonist, poet ter potrjeni boem Daniel Melingo je prehodil več življenjskih poti: za sabo ima leta izgnanstva v Braziliji in Španiji. Je vodilna osebnost argentinskega rockovskega subkulturnega prizorišča zgodnjih osemdesetih let; sedaj izpolnjuje svojo največjo vlogo snovalca tango petja v novi preobleki.

Dolgo pričakovani album *Melinga* bo izšel v začetku leta 2008. Številne skladbe na tem albumu so napisali pesniki in pisatelji besedil za tango, ki podoživljajo trpljenje in prekanjenost ljudi ter uporabljajo ljudski jezik. Tango pripoveduje o omejitvah mesta, o soseščinah, kabaretu, revščini, bolezni, žalosti in pretepih. Pesmi so napisane v *lunfardu*, slengu Buenos Airesa, in zaradi neposrednosti izraza opuščajo »akademskost«.

Album vsebuje tango *reo* in tango *rantifuso*, govori o ponižanih in razžaljenih, obubožanih in odrinjenih, s ščepcem humorja poudarja teme, ki bolj mejijo na labirinte obupa kot na prizore vsakdanje sreče. Veselje je nerazdružljivo povezano s patetičnim.

Pravijo, da je poezija cvet vseobsegajoče bolečine. Tedaj je vsaka umetnost tragična.

Obstajajo tango pesmi, ki se ne morejo izmuzniti tej usodi. So preklete, *tangos malditos*. To je poezija, ki se izliva iz Melingovih ustnic. Uživajte v milongi z Melingom! Slovenska premiera! www.myspace.com/melingo

Nedelja, 2. november, Gallusova dvorana

ROKIA TRAORE (Mali)

»Afriška princesa za novo stoletje«

(Zasedba bo objavljena pozneje.)

Ko je pred desetimi leti prvič prišla v Ljubljano, je bila mlada, nadebudna pevka. Le leto ali dve zatem je postala največja zvezdnica črne celine. Hvalospevov njenim albumom in nastopom nikakor ni hotelo biti konca.

Ne gre za pevko, ki bi se prekalila većinoma v lokalni tradicionalni glasbi ali plesnem bendu in se odpravila na Zahod v iskanju pravega producenta, ki bi njen čudoviti glas odel v svetovljanska

oblačila prefinjenosti in sodobnosti. Rokia je vedno imela prav posebno predstavo o svoji glasbi. Spodbudilo jo je dejstvo, da je kot hči diplomata, tudi saksofonista, otroštvo in mladost preživela na veleposlaništvih ali konzulatih Bruslja, Rijada, Pariza in Alžira. Takšno življenje sta spremljali osamljenost in samotnost, ki sta rodili ljubezen do pisanja pesmi in poezije ter sanjarije o veliki pevski karieri.

Po nekaj letih odmora se v letu 2008 z novim, četrtnim albumom in obnovljeno zasedbo vrača na velike in največje svetovne odre. Koncert, ki ga zagotovo ne smete zamuditi!

www.rokiatraore.net; www.myspace.com/rokiatraore

Ponedeljek, 1. december, Linhartova dvorana

ASIF ALI KHAN & PARTY (Pakistan)

»*Qawwālī* in nič drugega«

Asif Ali Khan, glas; Raza Hussain, harmonij in glas; Manzoor Hussain Shibli, glas in ploskanje; Sarfraz Hussain, harmonij in glas; Muhammad Aslam Imran, Shibli Hussain Imtiaz, Shah Nawaz Hussain, Bakhat Fiyaz Hussain, Habib Tariq Mian (vsi ploskanje); Khawar Ali, tabla

Zanos glasbe *qawwālī* je na Zahod ponesel pokojni mojster Nusrat Fateh Ali Khan, ljudski idol pradavne umetnosti zamaknenosti. Termin *qawwāl* izvira iz arabske besede *qual*, ki pomeni glagol, besedo ali dejanje govora. *Qawwāl* podaja sveto besedo od boga navdihnjenega pesnika v perzijskem, hindujskem ali urdujskem jeziku glede na izvor poezije. Poleg izbranega in čustvenega vokalnega izraza se mora pevec vedno predati daru besede in govora za priklic stanja milosti (*amad*).

V spremljavi izjemne ritmične zasedbe, ki udarja z dlanjo ob dlan, in obveznega ročnega bobna *dholak* pevec hipnotično ponavlja (*takrār*, ponavljanje) silovito prevzemajoče verze. Poveljevanje svetnika se vedno znova ponavlja kot vznesena invokacija cerkvenega zbora, srce trgajoča in prevzemajoča obenem. Prikliče *tarab*, izgubo samonadzora, ki je v davnih časih celo sultane pripravila do tega, da so si s telesa trgali oblačila.

Asif Ali Khan prihaja iz družine slavnih glasbenikov. Je nadarjen varovanec velikega mojstra poezije *qawwālī* Nusrata Fateha Alija Khana. Asif in njegova zasedba se navdihujeta pri velikem mentorju ter navdušujeta z edinstveno tradicionalno in sodobno interpretacijo. Slovenska premiera!

Preostali koncerti v programu Glasbe sveta:

23. februar, Gallusova dvorana

ZA ONDEKOZA

Ena najvidnejših japonskih zasedb tolkalcev Taiko.

14. april, Gallusova dvorana

KRALJEVI BALET IZ KAMBODŽE

Kraljevi balet bo predstavil stvaritev na temo pravljичnega mita o ljubezenski zgodbi med božansko Monoreo, polptico in polžensko, ter princem Preahom Sothunom. V legendi o Monorei (ki se precej razlikuje od *Ramajane*) je iniciacija tudi razodetje lepote tako za junaka kot za občinstvo. Čudežno je poudarjeno z glasbo orkestra Pin Peat (ki ga sestavljajo svetlikajoči se gongi in bobni ter oboa) ter z zborovskim petjem, brezhibnostjo gibov, prefinjenostjo drže in dragocenimi podrobnostmi vsakega zlatega kostuma, ki ga pred nastopom prišijejo neposredno na plesalkinem telesu.

Kot priznanje za mnoga leta prizadevanja in boja za svobodo umetnosti je Unesco Kraljevi balet pred kratkim razglasil za del nematerialne dediščine človeštva.

13. maj, Klub CD (CD + Druga godba)

Koncert legende finske rock glasbe Jukka Karjalainena s solističnim blues projektom *Finish-American folk songs* Jukka Linne.

20. maj, Klub CD (CD + Druga godba)

Koncert Mihalisa Zografirisa na liri z ljudsko glasbo otoka Karpatos.

1. 2. 2 JAZZ IN MEJNE GLASBENE ZVRSTI

Kot je razvidno iz naslova, se jazzovski program združuje z mejnimi glasbenimi zvrstmi, ki smo jih v zadnjih dveh letih predstavljali pod nazivom Radical Chic. Gre za praktično rešitev ob veliki prostorski spremembi. Skoraj vsi koncerti jazza in mejnih glasbenih zvrsti bodo namreč potekali v Klubu CD, in sicer vsak torek, z začetkom 19. februarja 2008. Z obnovo Kluba se namreč odpira možnost stalnega programa ob istem dnevu vse leto, z daljšim poletnim in krajšim zimskim odmorom. Tiste torke, ko ne bo koncertov, bomo ponudili jazzovski lounge program z jazzovskimi didžeji, filmi itd.

Program, ki smo ga poimenovali Cankarjevi torki, bo torej dosedanja programa Cankarjev jazz in Radical Chic združil v enotno torkovo koncertno in glasbeno ponudbo, s tem da oblika prodaje ostaja enaka, z boljšim izhodiščem za obiskovalca. Nakup celoletne vstopnice bo namreč pomenil vpis v članstvo Kluba Cankarjevi torki, ki bo ponujal dosti več ugodnosti za abonenta oz. člana kluba kot do sedaj. Klub CD bo tudi osrčje programa Jazz festivala Ljubljana, v njem pa bodo tudi koncerti v času festivalov Druga godba, Mesto žensk in LIFFe.

Konceptualno program koncertov v Klubu CD temelji na enakih načelih kot do sedaj:

- promoviranje jazzovske umetnosti vse koledarsko leto ter s tem vzgajanje in navajanje občinstva na glasbeno zvrst, ki razvija svobodni duh in oblikuje kritično glasbeno misel;
- dopolnjevanje in posodabljanje programskih vsebin ljubljanskega Jazz festivala ter s tem oblikovanje jazzovske kakovosti v prostoru, ki naj bi preprečila uravnavala programska nihanja ob menjavi umetniških vodij festivala ter dolgoročno zagotavljala širino programske politike festivala;
- dvig splošne kulturne ali glasbene zavesti v tem kulturnem okolju;
- spodbujanje ustvarjalnosti, povezane z jazzom in sodobno glasbo.

Cankarjevi torki torej ponujajo tudi precej boljšo možnost za predstavitev kakovostnih slovenskih avtorjev.

CANKARJEVI TORKI

19. februar, začetek ↔ start

slovenia ↔ italia

ZLATKO KAUČIČ

Part I: Cerkno Trio feat. Zlatko Kaučič *bobni & tolkala* Javier Giroto *saksofon* Paolino Dalla Porta *bas*; Part II: zasedba Kombo

Zlatko Kaučič ima po izjemno odmevnih mednarodnih projektih (Emotional Playgrounds, Zlati čoln 1 in 2, Tolminski punt) vse razloge, da praznuje 30-letnico ustvarjanja ustvarjalno. Ponovno je zbral trio, s katerim je 2005 prvič nastopil na festivalu Jazz Cerkno (in ga poimenoval po njem), poleg tega pa bo predstavil še zadnje dosežke z zasedbo Kombo, mladimi, nadebudnimi glasbeniki, ki jih »vzgaja« v Novi Gorici in ki po njegovim besedah lahko nastopijo na vsakem festivalu.

www.kaucic-zk.si

26. februar

zagreb ↔ croatia

MATIJA DEDIĆ

Matija Dedić *klavir*

Matijo Dedića smo v Sloveniji spoznavali prek njegovih petih albumov, Izštekanih in pogostokrat, ko je bilo slišati o njegovih starših, premalokrat pa na koncertih, čeprav je treba povedati, da je s svojim kvartetom Boilers nastopil na Jazz festivalu Ljubljana 2001. Danes ga nedvomno lahko štejemo med vodilne evropske jazzovske pianiste mlajše generacije.

www.matijadedic.com

4. marec

maribor ↔ new york

SAMO ŠALAMON TRIO feat. TIM BERNE and TOM RAINEY

Samo Šalamon *el. kitara* Tim Berne *saksofon* Tom Rainey *bobni*

Kitarist in skladatelj Samo Šalamon je za novi projekt k sodelovanju pritegnil dva od najbolj priznanih glasbenikov newyorškega kreativnega prizorišča zadnjih dvajsetih let. Nova in nenavadna zasedba brez basa predstavlja Šalamonove nove kompozicije ter tudi aranžmaje nekaterih starejših skladb v slogu modernega jazza, improvizirane in komponirane glasbe. Z njim Šalamon, ki v letu '08 dopolnjuje 30 let, nadaljuje presenetljivo sodelovanje z najvidnejšimi imeni evropskega in newyorškega novega jazza.

»Samo Šalamon preverjeno sodi med sodobne glasbenike z inovativnim pristopom h kitari, kot so Kurt Rosenwinkel, Ben Monder in Adam Rogers.« *John Kelman, All About Jazz 2007*

www.samosalamon.com

11. marec

new york

CUONG VU VU-TET

Cuong Vu *trobenta* Chris Speed *tenorski saksofon, klarinet*

Stomu Takeishi *el. bas* Ted Poor *bobni*

Cuong Vu je zvezda repatica newyorške jazzovske scene. Rojen je bil v Vietnamu, njegova družina pa se je zgodaj preselila v Seattle, kjer je odrasčal. Sledila je še selitev v New York. Danes je član zasedb glasbenikov, kot so Pat Metheny, Myra Melford, Bobby Previte in drugi, v Sloveniji pa se bo prvič predstavil kot vodja zasedbe. »Vu je trobentač, ki se odlikuje po prekaljeni tehniki in naostreno igrivem skladateljskem daru.« *The New York Times*

www.cuongvu.com; www.myspace.com/cvtrio

18. marec

oslo↔chicago

INGEBRIGT HÅKER FLATEN QUINTET

Ingebrigt Håker Flaten *bas, elektronika* Jeff Parker *el. kitara* Dave Rempis *saksofoni*

Frank Rosaly *bobni* Ola Kvernberg *violina, elektronika*

Poslušali in občudovali smo ga v najbolj odmevnih skandinavskih zasedbah zadnjega desetletja (Atomic, Bugge Wesseltoft New Conception of Jazz, Scorch Trio, The Thing) ter v skandinavsko-chičaških navezavah (School Days, Free Fall), tokrat pa se bo predstavil kot vodja kvinteta trenutnih someščanov in avtor novih kompozicij, ki bodo izšle na drugem albumu kvinteta IHF februarja '08 za Wesseltoftovo založbo Jazzland. Zbrana družina obeta godbo, ki presega jazz, a se k njemu vedno zvesto vrača.

www.ingebrigtflaten.com

25. marec

croatia↔istria↔slovenia

TAMARA OBROVAC TRANSHISTRIA ELECTRIC

Tamara Obrovac *glas* Uroš Rakovec *el. kitara* Žiga Golob *el. bas*

Krunoslav Levačič *bobni* Joe Kaplovic *klaviature* Luka Žužić *trombon, tar*

Branko Sterpin *trobenta* Mihael Gyorek *saksofon*

Tamara Obrovac še kar naprej preseneča. Po petih avtorskih albumih, številnih nagradah v domovini in nastopih v tujini tokrat ponuja električno zvočnost, kar obeta še bolj predrzen, čustven in silovit nastop, kot smo jih bili doslej vajeni od istrske glasbene kraljice.

www.tamaraobrovac.com; www.myspace.com/tamaraobrovac

1. april

slovenia↔serbia↔sweden↔austria

JURE PUKL FREE THREE

Jure Pukl *saksofon* Sava Miletić *klavir*

Marko Lohikari *bas* Klemens Marktl *bobni*

Jureta Pukla uvrščajo med vodilne in najbolj kreativne jazzovske glasbenike mlajše slovenske generacije. Poleg njegovih avtorskih projektov je neprestano na turnejah po Evropi z različnimi

zasedbami. Zasedba Free Three igra avtorsko glasbo, ki se giblje med modernim mainstreamom in bolj odprtimi oblikami — free jazzom.

www.jurepukl.com; www.myspace.com/jurepukl

8. april

uk↔usa

COSA BRAVA

Fred Frith *kitara, bas, klaviature, glas* Zeena Parkins *el. harfa, harmonika, klaviature, glas* Carla Kihlstedt *violine, glas* Matthias Bossi *bobni, glas*

Med desetimi glasbenimi deli za film, gledališče ter najrazličnejše klasične zasedbe in orkestre so Freda Fritha kot glasbenika — poleg nešteti solističnih nastopov in drugih poustvarjalnih projektov — najbolj zaznamovale skupine Naked City, Henry Cow in Skeleton Crew. Prav v zadnji omenjeni je s Frithom (in Tomom Coro) nastopala tudi Zeena Parkins, zato se lahko kar muzamo ob misli, da bi Cosa Brava lahko bila nadaljevanje enega najboljših triev v novejši glasbeni zgodovini. Kaj bo prinesla Cosa Brava, namreč še nihče ne ve, Ljubljana pa je zaslužno pristala med izbranimi cilji prve turnee. Tako bomo po daljši abstinenci ponovno slišali Parkinsovo in jo vprašali, kako je bilo na turneji z Björk; Carla in Matthias (Tin Hat Quartet, Sleepytime Gorilla Museum) pa se Ljubljanici zdaj težko izogneta.

<http://fredfrith.com>; www.myspace.com/zeenaparkins; www.myspace.com/carlakihlstedt

15. april

lendava↔ljubljana

DRAGO IVANUŠA

Drago Ivanuša *klavir, harmonika* Jelena Ždrale *violina, viola*

Nino de Gleria *bas* Aleš Rendla *bobni*

Drago Ivanuša je ponovno zbral sijajno zasedbo glasbenikov, s katerimi sodeluje že dobro desetletje. Tokratni koncert bo posvečen Ivanuševim delom za gledališče, film in reklame, ki jih zbrani glasbeniki izvajajo v duhoviti improvizaciji in jim dajejo popolnoma nov zven. Glasbo, ki vas iz reklamnih oglasov spremlja vsak dan in se vam najbrž mnogokrat zazdi, da onesnažuje vaš zvočni prostor, boste v izvedbi teh odličnih glasbenikov še vzljubili; glasba iz filmov pa vas bo spomnila na tiste, ki ste jih videli — če so sploh bili posneti ...

22. april

são paulo↔brasil

BADI ASSAD

Badi Assad *glas, kitara*

Badi Assad prihaja iz znamenite kitarske družine Assad. Že leta 1989 je izdala prvi album, pet let pozneje je izšel solistični prvenec, ki je Badi v svetu uveljavil kot odlično solistično izvajalko. V svojem briljantnem kitarskem slogu zajema iz različnih brazilskih ritmov in melodij ter se poigrava s popom (Tori Amos, Eurythmics), jazzom in klasiko. V prestopu v novo stoletje je postala varovanka velečenjene založbe Deutsche Grammophon.

www.badiassad.com; www.myspace.com/badiassad

29. april

sverige

BOOTS BROWN

Mats Gustafsson *saksofoni, klarinet* Magnus Broo *trobenta*

David Stackenäs *el. kitara* Johan Berthling *bas*

Ultramoderni komorni jazz? Nebeška improvizirana glasba? Težko je opisati to glasbeno pošast. Če bi govorili o temperaturi, bi lahko rekli, da je obenem vroča in hladna. Res je intelektualna, a obenem ranljiva in nežno igriva. In igra jo lahko le četverica švedskih težkokategornikov novega jazza na čelu z vedno mlajšim Matsom Gustafssonom.

www.myspace.com/bootsbrown

6. maj

cuba↔nueva york

DAFNIS PRIETO ACOUSTIC QUINTET

Dafnis Prieto *bobni* Roman Filiu *alt, sopranski saksofon* Peter Apfelbaum *tenorski saksofon* Manuel Valera *klavir* Yunior Terry *bas*

»Obstaja majhno število kubanskih bobnarjev, ki so New York zadeli kot asteroidi – glasbeni vulkani, izvedeni skladatelji in glasbeniki, ki se dotaknejo vseh okoli sebe. Dafnis Prieto iz kubanske Santa Clare je prav tak ... Bistvo Prietovega sloga je vzporejanje raznorodnih afriško-kubanskih tolkalnih načinov – od stare verske pa do sodobne glasbe – z enim setom bobnov. Njegova igra je prekleto zapletena in prekleto precizna; vrtinec poudarkov, nametanih v kateri koli vzorec, svojo vlogo izpolnjuje prav tako gotovo kot piksli v računalniški podobi.« *The New York Times*

www.dafnisprieto.com

27. maj

chicago

THE FRAME QUARTET

Tim Daisy *bobni* Fred Lonberg-Holm *violončelo, učinki*

Nate McBride *ak. & el. bas* Ken Vandermark *tenorski saksofon, Bb-klarinet*

Najnovejša zasedba Kena Vandermarka pomeni zadnjo stopnjo v njegovem razvoju idej o strnjevanju skladanja in improvizacije pri ustvarjanju novih oblik zvoka. Literatura, napisana za kvartet Frame, se odmika od ustaljene jazzovske tradicije mnogo bolj kot njegovi prejšnji projekti ter stapa množico idej, navdihnjenih z drugimi smelimi žanri, kot sta subkulturni rock in eksperimentalno gibanje poznega 20. stoletja New Music. Te vire spaja s koncepti, ki so jih navdihnili filmska glasba Ennia Morriconeja ter inovativen trio Petra Brötzmannja s Hanom Benninkom in Fredom van Hovejem.

www.kenvandermark.com; www.myspace.com/kenvandermark

3. junij

seattle↔new york

THE TIPTONS

Amy Denio *altovski saksofon, glas* Jessica Lurie *alt, tenorski saksofon, glas* Sue Orfield *tenorski saksofon, glas* Tina Richerson *baritonski saksofon, glas* Lee Frisari *bobni*

Ženske iz saksofonskega kvarteta Tiptons se ne ozirajo na ustaljeno ali omejeno in nesporno sledijo svoji viziji. S širokim repertoarjem, ki zajema zvrsti, kot so neworleanški jump groove in hip hop, punk in vzhodnoevropska glasba, klezmer in mnogo več, Tiptons izvablja nekatere od najbolj divjih zvokov katerega koli kvarteta saksofonov sploh.

www.tiptonssaxquartet.com; www.myspace.com/tiptons

10. & 17. junij

Jazz lounge↔DJ live

24. junij

slovenia↔serbia

ROBERT JUKIČ TRIO

Robert Jukič *bas* Jure Pukl *saksofon* Andjelko Stupar *bobni*

Velenjski basist Robert Jukič bo po Jazz festivalu Ljubljana, Cankarjevem jazzu ter po uspešnih letih nastopanja v različnih zasedbah doma in v tujini predstavil svoj najnovejši avtorski album.

www.robertjukic.com

Jesenski del se začne 29. septembra in konča 2. decembra.

49. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA

30. junij – 4. julij, Križanke, Klub CD

Program bo zaključen spomladi 2008.

Osrednji programski del jazzovskega festivala pripada 49. jazz festivalu Ljubljana, ki ga bo četrtrič in zadnjič v tem mandatu umetniško vodil David Braun iz Maribora. Festival bo trajal od 30. junija do 4. julija, potekal pa bo v Križankah in v Klubu CD ter na ploščadi pred CD. Načrtovanih je 12 koncertov, ki bodo razporejeni po različnih prizoriščih, od tega bosta dva večera v Križankah. Gre za prostorsko in programsko popestritev festivala. S tem bi se radi izognili okostenelosti programa, ki je bil do sedaj večinoma vezan na Križanke, hkrati pa bomo lahko različne jazzovske in sorodne vsebine prostorsko tako prilagodili, da bo umetniški užitek za glasbenike in obiskovalce čim večji glede na okoliščine.

CD je z Davidom Braunom sklenil avtorsko pogodbo o umetniškem vodenju festivala na podlagi naslednjih vsebinskih okvirov, ki so del programske strategije CD:

1. Umetniški vodja glede na razpoložljiva gmotna sredstva oblikuje program petih dni na različnih prizoriščih, s tem da je osrčje festivala oz. njegovo informacijsko-programsko središče Klub CD, kjer bo program potekal v terminih, ki bodo prilagojeni prizorišču v Križankah.
2. Pri oblikovanju programa mora umetniški vodja upoštevati:
 - sodobne tokove v jazzu, ki jih zastopajo uveljavljeni in mlajši glasbeniki;
 - zemljepisno raznolikost nastopajočih (z vsaj dveh celin), vendar ne zaradi kakovosti programa;
 - slovensko sodobno jazzovsko ustvarjalnost: na festivalu mora nastopiti vsaj ena slovenska ali mednarodna skupina pod vodstvom slovenskega ustvarjalca; v obeh primerih mora imeti prednost program (projekt), ki je premierno predstavljen v Sloveniji;
 - program festivala in redni program Cankarjevega doma: umetniški vodja prireditve v program festivala kot vodje skupin ne sme uvrstiti glasbenikov, ki so kot vodje skupin nastopili na festivalu v zadnjih treh letih (od 2005–07);
 - zaželeno je sodelovanje s tujimi veleposlaništvu in kulturnimi središči v Sloveniji.
3. Umetniški vodja prireditve ima pravico in dolžnost soodločati pri vizualni podobi festivala (plakat, programska knjižica in drugo promocijsko gradivo).

Drugi koncerti v jazzovskem programu:

Tradicionalna koncerta Big Banda RTV Slovenija v zimskem in jesenskem terminu v Linhartovi dvorani:

BIG BAND RTV SLOVENIJA z gosti

Program prispeva Big Band RTV Slovenija v skladu s pogodbo med zavodoma.

Maj, različna prizorišča v Sloveniji

EUROPEAN JAZZ MOVEMENT ENSEMBLE

Projekt Jazz Goes Ahead z imenom EJME, ki je nastal na pobudo predsedovanja Nemčije EU ter sta se mu pridružila še predsedajoči državi Portugalska in Slovenija, bo sklenjen prav v Sloveniji. Projekt bo s partnerji v Nemčiji in na Portugalskem izvedel Cankarjev dom, ki je imenoval umetniškega vodja, to je dirigenta Izidorja Leitingerja ter koordinatorja projekta Miho Zadnikarja. Cankarjev dom je tudi sprejel pobudo Jazz festivala v Cerknem, ki je ponudil odlične pogoje za pripravo projekta in njegovo premiero na Jazz festivalu v Cerknem, 15. maja 2007. Sledili bodo koncerti v drugih središčih po Sloveniji in tudi v Nemčiji. Cilj projekta je glasbeno sodelovanje jazzovskih glasbenikov iz treh držav do okvirne starosti 30 let z možnostjo avtorskega dela znotraj orkestra. Ker bodo orkester večinoma sestavljali glasbeniki, ki so sodelovali že v projektu v Nemčiji in na Portugalskem, pričakujemo nadgradnjo lastnega gradiva in pripravo novega gradiva, ki ga bo pripravil Izidor Letinger. Slovenijo so do sedaj v orkestru zastopali: Jure Pukl, Kaja Draksler, Rober Jukič, Igor Matkovič, Jaka Kopač in Rok Štirn.

1. 2. 3 ŠANSON, POPULARNA GLASBA, DRUGO

Načrtovanih je 18 koncertov (s ponovitvami) domače in tuje popularne glasbe, šansona, in drugih glasbenih vsebin in folklore.

12. februar, Gallusova dvorana

ZORAN PREDIN, tradicionalni koncert z gosti

1. marec, Gallusova dvorana

OMAR KHARIAT

Egiptovski ekvivalent Lalu Schifrinu. Prvi egiptovski skladatelj, ki mu je uspelo iz egiptovske tradicionalne glasbe »izločiti« pevca oz. pevko. Spoj Vzhoda in Zahoda z 18-članskim orkestrom.

13. marec, Velika sprejemna dvorana

ORLEK

Premierni koncert vodilne slovenske folkrock zasedbe v CD.

29. marec, Linhartova dvorana

TRUTAMORA SLOVENICA

Koncert ob obletnici delovanja

Maj, Linhartova dvorana

ANTONY & THE JOHNSONS (ZDA)

Eden najbolj samosvojih umetnikov na newyorški glasbeni sceni.

10. junij, Gallusova dvorana

LA VIE EN ROSE

Enodnevni festival šansonov, ki ga pripravlja Vita Mavrič.

Koprodukcija: CD in Cafe Teater

21. junij, Linhartova dvorana

PREDSTAVITEV FOLKLORE IZ EGIPTA

V okviru Festivala egipčanske umetnosti bomo predstavili eno najboljših folklornih skupin iz Egipta.

Oktober, Gallusova dvorana

PAOLO CONTE

Koncert najbolj znamenitega italijanskega glasbenika popularne glasbe in šansona zadnjih tridesetih let.

11. in 12. oktober, Gallusova dvorana

PERPETUUM JAZZILE

Tradicionalni koncert vodilne vokalne slovenske zabavnojazzovske zasedbe z gosti.

Oktober, Linharova dvorana

BOGDANA HERMAN

Koncert ob obletnici ustvarjanja.

25. november, Gallusova dvorana

VLATKO

Mednarodni bluesovski projekt Vlatka Stefanovskega. Ekskluzivno!

6.–8. december, Gallusova dvorana

VLADO KRESLIN

Tradicionalni koncert Vlada Kreslina z gosti.

22. december, Gallusova dvorana

GOSPEL

Koncert gospel glasbe

Jesen, Gallusova dvorana

IZ SPROTNE PONUDBE

2 GLEDALIŠČE IN SODOBNI PLES

Gledališki in plesni program v letu 2008 obsega cikel mednarodnih gostovanj s področij sodobnega plesa in dramskega gledališča. Vrhunec prve polovice leta bo zanesljivo gostovanje znamenitega in uglednega Burgtheatra z Dunaja, v drugi polovici leta pa smo v dogovorih za gostovanje skupine Hotel Pro Forma iz Københavna z majestetično uprizoritvijo *Operacija: Orfej*.

Edina mednarodna koprodukcija letos bo plesna uprizoritev *36,6 °C* v koreografiji Magdalene Reiter in izvedbi Poljskega plesnega gledališča iz Poznana.

Skupaj s SNG Maribor, SMG in SSG Trst načrtujemo veliko vseslovensko dramsko koprodukcijo Shakespearovega *Viharja* v režiji Vita Tauferja.

Nadaljujemo tudi podporo mladim in mlajšim ustvarjalcem, ki smo jih izbrali na javnem razpisu, v obliki koprodukcij z nevladnimi organizacijami. Med pomembnejšimi in zahtevnejšimi domačimi koprodukcijami naj omenim celovečerni plesni uprizoritvi Maje Delak in Iztoka Kovača na Linhartovem odru ter projekt Janeza Janše v Štihovi dvorani.

Od festivalov bomo spet gostili ExPonto in Mesto žensk, na novo pa prihaja k nam Mednarodni festival improvizacije *Goli oder*.

V domala vseh prostorih CD bo v maju potekal gledališko-plesni program v okviru plenarnega srečanja gledališke mreže IETM.

V prenovljenem Klubu Cankarjevega doma bomo oživili žlahtno tradicijo Café teatra, tako bo ob petkih in sobotah redno na programu satirično-kabaretno-šansonjerski program.

2. 1 TUJA GOSTOVANJA IN MEDNARODNA KOPRODUKCIJA

16., 17. in 18. januar 2008 ob 20. uri

La La La Human Steps, Montreal, Kanada

AMJAD

Sodobni ples

Koreograf: **Édouard Lock**

Édouard Lock velja za enega najboljših koreografov na svetu. Skupino La La La Human Steps je ustanovil leta 1980 in jo odtlej tudi umetniško vodi. Sloves drznega in eklektičnega koreografa je potrdil tudi v svoji najnovejši uprizoritvi. Navdih za *Amjad* je zajemal iz dveh najbolj znanih baletov romantičnega obdobja – *Labodjega jezera* in *Trnuljčice*. Poezijo, tradicijo in sodobnost je združil, povezal in obudil v življenje. Predstava *Amjad* je deloma sestavljena iz odlomkov omenjenih baletov, ki pa so razstavljeni, prenovljeni in prilagojeni trenutnemu glasbenemu in koreografskemu videnju. Lock s to predstavo nadaljuje raziskovanje telesa kot abstraktne, izjemne celote in potrjuje misel, objavljeno leta 2002 v francoskem časniku *Libération*, da »želi telo osvoboditi vsakršne uporabnosti, do abstraktnosti, tako kot romantični balet«.

»Nova predstava skupine La La La Human Steps je zmagoslavje sloga in vsebine. Mojstri iluzije letijo skozi čas. Koreograf Édouard Lock je ljubljene mednarodnega občinstva, doseže pa osvežujoč dar preteklosti ob neizprosno kazanju v prihodnost.« *The Globe and Mail*

Linhartova dvorana

17. in 18. februar 2008 ob 20. uri

Burgtheater, Dunaj, Avstrija

Elfriede Jelinek: BABILON

Politična drama

Režiser: **Nicolas Stemmann**

Babilon je po *Bambilandu* druga gledališka igra Nobelove nagrajenke Elfriede Jelinek o vojni v Iraku, o njenem prikazovanju v medijih in o medijskem vplivu na ljudi. Medtem ko je *Bambiland* nastal tako rekoč »od znotraj«, med vojno v Iraku, je *Babilon* nekakšen duhovni pregled povojnega časa. V njem se Elfriede Jelinek ne ukvarja z iraško vojno v skrajšanem, dnevnopolitičnem smislu, temveč jemlje dogodke v Faludži in Abu Graibu kot izhodišče za kulturno in antropološko potovanje v brezna človeštva ter preplet nasilja, spolnosti in religije v naši civilizaciji. V prvem delu *Babilona* spregovori o propadu naše kulture, ki se ravna po predstavah o očetu in se mora spopadati z vračanjem arhaičnih kanibalizmov. V drugem delu gre za družino ter poseben odnos med materjo in sinom, ki je očitno vzrok sodobnega barbarstva. V tretjem, najdaljšem delu pa se avtorica sprašuje, kako zelo smo vsi otopeli in postali neobčutljivi za posnetke vojn in grozot, s katerimi nas zasipajo mediji, da je klasični repertoar človeških odzivov, ki si ga brez strahu in sočutja ne moremo zamisliti, sam sebe ukinil. »Stemann je nezvest sluga svoje gospodarice, vsake toliko puntarski in prostaški, a prav zato deluje v njenem duhu in v njeno dobro. Preproge iz črk je treba razcefrati na posamezna vlakna in iz njih spresti nove niti. Stemannu je treba šteti v čast, da specifičnemu jelinkovskemu jeziku pomaga do veljave. Na začetku je popolna odsotnost slike, na koncu nas bombardirajo z žarometi in bobnenjem – grob napad luksov in fonov na oči in ušesa. Uvertura traja četrte ure, finale (o neželenih stranskih učinkih se pozanimajte pri zdravniku ali farmacevtu) je na srečo krajši.« (*Die Welt*)
Gallusova dvorana

29. februar 2008 ob 20. uri

Slovenska premiera, mednarodna koprodukcija

36,6 °C

Koreografinja: **Magdalena Reiter**

Polski teatr tańca, Poznan, Poljska

Uprizoritev z nenavadnim naslovom **36,6 °C** je v Sloveniji živeča poljska koreografka Magdalena Reiter zasnovala z desetimi plesalkami in plesalci Poljskega plesnega gledališča iz Poznana ter z androginičnim pevcem, ki glasovno zmore razpon štirih oktav in pol. Predstava se ukvarja z individualizmom in razpršenostjo medčloveških odnosov. O želji in nezmožnosti medsebojne komunikacije. O vse večjem zapiranju v lastne razosebljene svetove. O netolerantnosti do različnosti, o agresivnem odzivanju in zavračanju vsakršne drugačnosti. O neobčutljivosti do drugih.

Linhartova dvorana

18. in 19. marec 2008 ob 20. uri

Novo riško gledališče, Riga, Latvija

Vladimir Sorokin: LED

Skupinsko branje knjige s pomočjo domišljije v Rigi

Režiser: **Alvis Hermanis**

Alvis Hermanis je mednarodno najbolj uveljavljen latvijski režiser. Zaslovel je s predstavo *Dolgo življenje*, v kateri je brez besed spregovoril o odvečnosti starih ljudi, in zanj dobil številne nagrade. Romana *Led* kultnega ruskega pisatelja Vladimirja Sorokina (preveden je tudi v slovenščino) se je lotil na zelo poseben način: ne kot dramatzacijo, marveč kot skupinsko branje s pomočjo domišljije. S svojo gledališko družino iz Novega riškega gledališča ga je »prebral« trikrat: leta 2005 v frankfurtskem Schauspielu, isto leto še na mednarodnem festivalu Ruhr Triennale v nemškem Gladecku in letos doma v Rigi.

»Poglavitna razlika je v prizorišču. V Gladecku je bilo vse veliko in brezmejno, v Rigi pa igramo v tesnem prostoru in je predstava zelo intimna. Besedilo je nespremenjeno, sporočilo identično. Ne gre za tri različna dela, temveč za tri različice istega dela. Prostor pa je tisti, ki določa, kako se gledališko delo razvija, pravzaprav prostor postaja akter.

Preden sem začel postavljati prvo uprizoritev *Ledu*, sem prejel pismo avtorja romana Vladimirja Sorokina, v katerem mi je dal nekaj nasvetov. Prvi je bil, naj me ironija ne odnese predaleč stran, saj gre za zgodbo o izgubljeni bratovščini in čustveni impotenci človeštva. Zadnji pa, naj ne upoštevam nobenega od njegovih nasvetov.« *Alvis Hermanis*

Linhartova dvorana

11. in 12. maj 2008 ob 20. uri
Peeping Tom, Bruselj, Belgija
DNEVNA SOBA LE SALON
Sodobni ples

»Gledališki pregovor pravi, da nikoli ne delaj z otroki ali živalmi. Belgijska plesno-gledališka skupina **Peeping Tom** se ne zmeni za ta nasvet – že v prvih minutah predstave se na odru pojavi malčica. Ravnodušna do tujcev, ki jo gledajo, drobi po odru in nehote odigra svojo vlogo v tej tragikomični predstavi.« (*Sunday Herald*, 15. maj 2005)

Dogajanje je postavljeno v nekoč razkošno dnevno sobo, ki je zdaj zanemarjena ropotarnica, osredotoča pa se na ostarelega dedka, ki počasi izgublja nadzor nad domom, mehurjem in razumom. Gospodinjstvo, ki ga je nekoč vodil, zdaj upravljajo njegovi potomci, ki se do njega vedejo enako grdo kot drug do drugega. Nekdaj premožna družina razpada pred našimi očmi. *Dnevna soba* je metaforični razmislek o postimperialističnem neugodju v Belgiji, uprizorjen pa je s pomočjo različnih izraznih sredstev, od gledališča, plesa, giba in petja; z eno besedo: kot totalno gledališče.

Linhartova dvorana

26. junij 2008 ob 20. uri
Cynthia Hopkins: MUST DON'T WHIP 'UM
Gledališko-glasbeni performans

Kontroverzna ameriška pisateljica, skladateljica, večinštrumentalistka, igralka in pevka Cynthia Hopkins je leta 1999 ustanovila glasbeno skupino Gloria Deluxe, ki se je sprva zgledovala pri legendarnih Davidu Byrnu in Patti Smith, nato pa razvila enkratno glasbeno mešanico rocka, bluesa in country glasbe. V svojem drugem gledališko-glasbenem performansu *Must Don't Whip 'Um* je spregovorila o skoraj povsem pozabljeni ameriški pop zvezdi iz sedemdesetih let Cameron Seymour. Njeni finančni, umetniški, osebni in politični spodrsiljaji so jo privedli do tega, da je zapustila industrijo zabave, pobegnila iz Amerike in se pridružila sufijski bratovščini v Maroku.

Cynthio Hopkins radi primerjajo z Lotte Lenyo, Loujem Reedom in Patti Smith ter trenutno velja za najuspešnejšo ameriško multidisciplinarno umetnico.

V sodelovanju s festivalom Eurokaz iz Zagreba

Linhartova dvorana

30. november in 1. december 2008, 26. do 31. december ob 20. uri
Prireditvi bosta določeni pozneje, *Gallusova dvorana*

2. 2 KOPRODUKCIJE PLESNIH IN GLEDALIŠKIH PROJEKTOV

Izbor trinajstih koprodukcijskih projektov, ki jih bomo uresničili, je nastal na podlagi javnega poziva k sodelovanju, pri katerem so imele prednost predlagane predstave v produkciji nevladnih organizacij na področju kulture. Pri izbiri smo upoštevali predvsem kakovost predlaganih konceptov za predstavo in avtorjevo minulo delo. Med koprodukcijske projekte sodi predstavitev ustvarjanja umetniške gimnazije SVŠGL, mednarodni festival improvizacije Goli oder, gostovanje Improvizije.

Da bi spodbudili ustvarjalnost čim širšega kroga avtorjev in obenem poskrbeli za vsebinsko raznolikost programa, smo se želeli povezati z avtorji, s katerimi doslej še nismo koprodukcijsko sodelovali, kot sta gledališče Narobov z Imprologo in Irena Tomažin. Obenem smo ohranili sodelovanje z ustvarjalci, ki so že uveljavljena avtorska imena, kot so Iztok Kovač, Maja Delak, Emil Hrvatin in Ivan Talijančič.

21. marec 2008 ob 20. uri
Jean-Baptiste Poquelin Molière TARTUFFE
Umetniško vodenje in avtorstvo zasnove **Maja Delak**
Umetniška gimnazija, sodobni ples, SVŠGL

Tradicionalna predstavitev letne plesne produkcije Umetniške gimnazije v Ljubljani si je za izhodišče vzela razpisano maturitetno temo, to je klasično francosko komedijo o svetohlinstvu, dvojni morali, pretirani pobožnosti in lahkovernosti.

Linhartova dvorana

6., 7. in 8. april 2008 ob 20. uri

PRIKORAK, RAZKORAK

Režiserka **Maja Dekleva**

KUD France Prešeren Trnovo, gledališče Narobov

Uprizoritev se tematsko opira na partnerska razmerja, a se v želji, da ne bi postala še eden od površinskih stereotipov, osredotoča na posebne okoliščine, medtem ko stereotipne ljubezenske odnose problematizira tako, da jih postavlja v neznačilne položaje. Igralca s kombinacijo sodobnega gibalnega gledališča in klovnovstva neposredno nagovarjata občinstvo in tudi v komunikaciji z njim oblikujeta svoje vloge.

7. in 8. maj 2008 ob 20. uri

KOGOJ – PLESNA BAGATELLA

Avtorica in koreografinja: **Maja Delak**

Izhodišči za uprizoritev so klavirske skladbe Marija Kogoja z močno ekspresionističnim ozračjem *Bagatelle* ter vprašanje utelešenja in razkrivanja sodobnega telesa. Koreografijo v procesu predstavitve zanimata dva načina skladanja giba: STOP ali z njim povezano ustavljanje in pospeševanje ter REPETICIJA, ki na eni strani razvija dramatičnost, na drugi pa lahko tudi komičnost.

21. maj 2008 ob 20.30. uri

IMPROVIZIJA

Umetniško vodenje: **Maja Dekleva**, glasba: **Gal in galeristi**, scena in kostumi: **Katarina Zalar**, luč: **Ana Duša**, video: **Maja Smrekar**, voditelja: **Tomaž Lapajne**, **Urška Mlakar**

KUD France Prešeren Trnovo, gledališče Narobov

Improvizija je parodija na izbor evrovizijske popevke. Prireditelj je parada pompoznosti in kiča, v kateri se slogovno različne glasbene skupine potegujejo za naslov zmagovalca »impro« popevke. Besedila in glasba so prepuščeni improvizacijski virtuoznosti nastopajočih, dogajanje povezuje duhovito glamurozen voditeljski par, zmagovalca pa kakopak s telefonskim glasovanjem izbere občinstvo.

16. in 17. september 2008 ob 20. uri

Iztok Kovač: SK8

En-Knap

V letu 2008 bo Zavod En-Knap z novoustanovljeno stalno plesno skupino En-Knap-Group pripravil tri sodobnoplesne celovečerne uprizoritve. Eno bo v celoti koreografiral Izток Kovač, drugi dve sta zamišljeni kot tako imenovani *double bill* – celovečerna predstava iz dveh delov, v kateri se srečata poetiki dveh avtorjev s skupno rdečo nitjo, ki jo bo mogoče najti v pozneje določenih elementih predstave (tema, glasba, prostor ...).

SK8 je delovni naslov za plesni projekt, ki bo vključeval tudi kulturo deskarjev.

Linhartova dvorana

29. in 30. september 2008 ob 20. uri

Andrej Rozman Roza po Williamu Shakespearu: VIHAR

Slovensko mladinsko gledališče (izvršni producent), SNG Drama Maribor, SNG Opera in balet Maribor, Cankarjev dom Ljubljana in Slovensko stalno gledališče v Trstu

Režiser: **Vito Taufer**

Vihar je zadnja Shakespearova igra, ki povezuje elemente tragedije (Prosperovo maščevanje) in romantične komedije (ljubezen med Mirando in Ferdinandom). Zaradi intimnosti in pravljичnosti je pisan na kožo sodobnemu času, ki resničnost doživlja skozi simulacijske odbleske.

Vito Taufer se po uspešni režiji *Sna kresne noči*, ki na odru Slovenskega mladinskega gledališča z velikim žarom živi že osmo leto, angleškega dramatika v domiselni priredbi Andreja Rozmana - Roze loteva tam, kjer je končal: pri spletu veselja in bolečine, v povezavi hiperrealnega in hipermagijskega. Veliki odri v Ljubljani, Mariboru in Trstu bodo čarobni prostor Tauferjevega dialoga s Shakespearom, ki bo hkrati tudi dialog z gledališčem in filmom.

Gallusova dvorana

8., 9., in 10. oktober 2008 ob 20. uri

Eric-Emmanuel Schmitt: ENIGMATIČNE VARIACIJE

Režiser: **Sebastijan Horvat**, igrata: **Radko Polič - Rac**, **Primož Ekart**

Eric-Emmanuel Schmitt, dramatik, romanopisec in filmski režiser, postavi v igri z naslovom *Enigmatične variacije* v središče svojega zanimanja ljubezen.

Ljubezen je zanj misterij, uganka, skrivnost. Ko ljubimo, koga pravzaprav ljubimo? Ali zares vemo, kdo je v resnici oseba, ki jo ljubimo? To so vprašanja, ki se nam zastavljajo, ko sledimo napeti zgodbi, polni presenetljivih preobratov. To je kruta igra z resnico, ki jo igrata dva moška, povezana z eno žensko.

Abel Znorko, Nobelov nagrajenec za literaturo, se je umaknil na samotni otok v norveškem morju. V tej prostovoljni osami si je dolgo desetletje dopisoval z žensko, ki jo je nekoč, za kratek čas, strastno ljubil in mu je ljubezen prav tako strastno vračala. To ljubezensko korespondenco je objavil v svojem najnovejšem romanu. Objava romana je povod, da ga obišče Erik Larsen, ki se predstavi kot novinar, ampak kmalu se izkaže, da to ni.

Pomembno vlogo v drami ima simfonija angleškega skladatelja Edwarda Elgarja z naslovom *Variations Enigma*. Elgarjevo delo vsebuje dve uganki: vsaka od 14 variacij vsebuje glasbeni opis po enega od skladateljevih prijateljev, prijatelja, ki ga opiše, ne da bi povedal, za koga gre. Druge uganke Elgar nikoli ni razkril, povedal je samo to, da imajo vse variacije pravo temo, ki je v resnici sploh ne slišimo, čeprav naj bi bila zelo znana melodija in je psevdotema, ki jo slišimo na začetku, njen kontrapunkt. Glasbeniki in muzikologi vse od leta 1900 iščejo rešitev te skrivnosti. Ampak kot pravi eden od likov v drami: »Kar je lepo v skrivnosti, je uganka, ki jo nosi, in ne resnica, ki jo skriva.«

Dvorana Duše Počkaj

15., 16. in 17. oktober 2008 ob 20. uri

Janez Janša: DELO IN SVOBODA

Režiser: Janez Janša

Najnovejša uprizoritev Janeza Janše se bo osredotočila na eno ključnih vprašanj sodobnega človeka, in sicer na prekariteto, pojem, ki govori o razmerah, v katerih človek dela, in ki vsebuje notranje protislovje, saj poudarja odvisnost kot pogoj za individuacijo in osamitev kot pogoj za svobodo. Predstava se bo v neizprosni telesni in verbalni jeziku posvečala vprašanju predanosti, posvečenosti, virtuoznosti, torej vprašanju, ki niso več značilna samo za umetniško ustvarjanje in pripadnost določeni ideji, temveč so del korporativne etike novih ekonomij. »Bodi lep, zdrav, ustvarjalen, hiter, prilagodljiv, prijazen, govori jasno in razločno!« Na teh zahtevah bo slonela identiteta nastopajočih.

Štirova dvorana

17. in 18. oktober 2008 ob 19. in 21. uri

GOLI ODER, mednarodni festival improvizacije

Gre za projekt kolektiva Narobov, ki se ukvarja s sodobnim gledališčem in medijskim posredovanjem. Festival se je po petih letih delovanja uveljavil kot eden najpomembnejših festivalov za improvizacijsko gledališče v Evropi. V Cankarjevem domu bosta predstavljeni dve uprizoritvi: *Prevod* in *De.Kons*.

Prevod prevoda v režiji nemškega režiserja Rolanda Trescherja bo festivalska produkcija, ki bo povezala različne umetnike in umetniške prakse. Iskala bo skupen jezik, tako da bo sledila transformaciji smisla in impulza od enega umetnika k drugemu, ko se odlepita od ene umetniške prakse in postaneta del druge. Kako se plesalčev gib prevede v pesniško besedo? Kako se slikarjeva poteza s čopičem prevede v igralčevo kretnjo? Kako se fokusiranje kamere prevede v glasbo?

De.Kons avtorjev Gregorja Modra in Sonje Vilč je igra z dekonstrukcijo jezika. Njegove strukture razstavlja na sestavne dele, na stavke, besedne zveze, na zloge in zvoke. S ponavljanjem, pretiravanjem, predelavo ali zgolj z izrekanji teh elementov se igra z njihovimi utečenimi pomeni, v poteku predstave pa tako ustvari tudi čisto nove pomene.

Dvorana Duše Počkaj, Kosovelova dvorana

9., 10. in 11. november 2008 ob 20. uri

Irena Tomažin: GLASNO TELO, NEMI GLAS

Irena Tomažin nadaljuje svoje raziskovanje odnosa med glasom in telesom, kakor ga je začela v uprizoritvi *Kaprica*. V telesu išče imanentne strukture glasu in možnost zapisa partiture glasu tako, kot je možen zapis koreografije telesa. Gre za razpiranje raznolikosti impulzov oziroma izvorov glasu in njihovih učinkov, ki jih je mogoče videti oziroma brati na telesu.

Predstava sodi na področje gledališkega eksperimenta.

Dvorana Duše Počkaj

14., 15. in 16. december 2008

Simona Semenič, Ivan Talijančič: ZASLEPLJENOST BLINDNESS

Režiser: **Ivan Talijančič**

Avtorja bosta v svojem petem skupnem projektu temo ljubezni preizprašala z večmedijskim performansom, ki bo ljubezen raziskoval z njene temne plati in soočil globoko osebno, subjektivno izkušnjo ljubezni s filozofijo Rolanda Barthesa. Avtorja zanima trk različnih kulturnozgodovinskih izkušenj obravnavane tematike. Govorila bosta o pojmu ljubezni v zvezi z odsotnostjo in hrepenenjem v nasprotju z romantičnostjo in izpolnjenostjo. S fizično ekspresivnim načinom igre šestih performerjev bo produkcija soočila navidez nezdržljive izhodiščne vire in razkrivala temno, osamljeno, obsesivno in šibko plat ljubezni.

2.3 GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE

Načrtujemo štiri velika gostovanja drugih slovenskih gledališč, seveda pa bo končni izbor odvisen zlasti od kakovosti uprizoritev in uprizoritvenih možnosti glede na razpoložljive dvorane CD.

25. januar 2008

Eugène Ionesco: NOSOROGI, SNG Drama Maribor, režiser **Vito Taufer**

»Postavljati Ionescove igre je užitek hoje po vrvi. Nad črnim breznom kaosa. V Ionescovih igrah je ekstaza. V ekstazi se človek ne sprašuje po smislu. Ionesco svoje igre vrača skozi zguljene žanre komedije, tragedije, tragikomedije, farse, bulvarke, psihološke drame k nečemu ritualnemu, univerzalnemu, ljudskemu, nečemu prvinskemu kot otroška igra. Ionesco ni le avantgardist, ni le klasik, akademik, ampak je velika sinteza 20. stoletja.« *Vito Taufer*

V okviru projekta **Egipt v Ljubljani**

5. marca 2008

Neda R. Bric: **Trieste–Alessandria (Embarked)**, *štorja od lešandrink*

Avtorica je predstavo zasnovala na podlagi pisem svoje babice »lešandrinke« Felicite Peric, dogaja pa se na ladji, ki potuje na razdalji Trst–Aleksandrija, kjer se srečajo tri sodobne ženske različnih generacij, njihove zgodbe pa se prepletajo z zgodbami in usodami žensk, ki so pred skoraj stoletjem v Aleksandrijo potovale z željo po boljšem življenju.

»Lešandrinke« je primorski izraz za ženske (predvsem iz okolice Trsta, Gorice in Krasa), ki so konec 19. in začetek 20. stoletja odhajale v Egipt kot dojilje, guvernantke, sobarice in kuharice, ter so v Aleksandriji imenovane »les Goriciennes, les Slaves, les Slovènes« slovele kot najboljša delovna sila. Odhajanje čez morje se je širilo iz roda v rod kot kužna bolezen, ki ji ne moreš ubežati. Doma pa so ostajali starši, možje in otroci ... Morje je postalo prostor prehoda, pisma pa edina vez med ljudmi ter med znanim in neznanim, željo in resničnostjo, domom in svetom. Večno vprašanje »Kaj je na drugi strani?« je spodbudilo le začarani krog vprašanj brez odgovora, kajti na obeh straneh je bilo vedno le hrepenenje. Po tistem, kar je bilo, in po tistem, kar bi lahko bilo. Na vseh obalah sveta.

Silvestrska predstava bo določena pozneje in bo praviloma lažje, dostopnejše zvrsti, a vendar na zelo kakovostni izvedbeni ravni.

2. 4 KLUBSKI PROGRAM

Café Teater: 40 predstav ob koncu tedna do konca leta.

Gledališki program bo zasnovan predvsem na tistih besedilih, ki dramsko besedilo združujejo z glasbo. Vendar to ne bo *strogo* pravilo. Program bo vseboval predvsem tista besedila in teme, ki jih druga gledališča zaradi svoje zavezanosti abonmajskemu občinstvu ali tradiciji ne morejo uprizarjati.

Preliminarni program do konca sezone 2007/08 obsega:

Kdo vam je pa to delu?

Avtor besedila **Marko Pokorn**, režijska asistenca **Jaša Jamnik**, igra **Boris Kobal**, produkcija Café teater.

Tekoča voda v bivališču že od antike pomeni merilo civilizacije. Življenjski motiv Joška Duše, najboljšega filozofa med vodoinštalaterji in najboljšega vodoinštalaterja med filozofi, je, da voda iz pip po Sloveniji nemoteno teče in da odtoki niso zamašeni ter je tako vodi omogočeno njeno dialektično kroženje. Zavezan etiki svojega poklica se takoj odzove klicu na pomoč. Svoje delo opravlja vestno in natančno, vedno je pripravljen pomagati, zato so med njegovimi strankami številne znane Slovenke in Slovenci. V predstavi z naslovom *Kdo vam je pa to delu?* Joško Duša medtem, ko pri stranki popravlja vodovodno napeljavo, pripoveduje o sebi in svojem delu ter pri tem opiše nekaj najbolj zanimivih doživetij s prehojene poklicne poti. Skladno z duhom sedanjega trenutka je njegova pripoved sproščena in uravnovešena, v njej nastopajo filozofi, umetniki in politiki tako z leve kot desne, največ pa jih je iz politične sredice.

Tako Joško Duša pripoveduje, kako je zamenjal bojler pri Slaviju Žižku, kako je razvozlat nena(va)dno sušo pri Dragu Jančarju, kako je pomagal predsedniku Drnovšku pri njegovem človekoljubnem prizadevanju, kako je sodeloval pri plavalni zunanjepolitični misiji Boruta Pahorja in kako je odmašil odtok v tušo premierja Janše. Nenazadnje odkrije tudi skrivnost takomenovanega Putinovega ventila pri Ruplovih doma in reši nastop Vinka Globokarja v Cankarjevem domu.

Tako kot Joško Duša v svoji zgodbi poskrbi, da voda na koncu priteče, bo Boris Kobal v vlogi vodoinštalaterja poskrbel, da bo predstava nemoteno pritekla do konca.

Greva se Ježka

Kabaret / muzakl

Avtor besedila: **Jože Pernarčič**, režiserka **Tijana Zinajić**, igrata **Vesna Pernarčič Žunić** in **Matija Vastl**, pianist **Joži Šalej**, produkcija **Pernarčič&Pernarčič**

Dva igralca, dva Ježka se na duhovit način sprehodita skozi pestro življenje Frana Milčinskega - Ježka. Ob spremljavi pianista Jožija Šaleja se z Ježkom spopadata v vseh zvrsteh njegovega ustvarjanja: od šansonov, popevk, humorističnih vložkov in proze, pa do ustvarjanja za otroke.

Ob tem nam razkrivata pretresljive, nenavadne in tudi povsem običajne podrobnosti njegovega očem skritega življenja. Tako se skozi smeh prikade tudi tista pretresljiva, žalostna plat našega največjega klovna.

Pri pripravi predstave se je znova zbrala ekipa, ki je pred leti ustvarila uspešnico Piaf Edith Piaf, leta 2004 nagrajeno tudi z Boršnikovo nagrado Vesni Pernarčič Žunić za najboljšo igralsko stvaritev. Vesna je od takrat prejela tudi dve nagradi za žlahtno komedijantko v letih 2005 in 2007 na Dnevih komedije v Celju. Režiserka predstave Tijana Zinajić je leta 2006 prejela nagrado za žlahtno režijo na Dnevih komedije v Celju, Matija Vastl pa je leta 2005 na festivalu Zlata paličica dobil nagrado zlata paličica za svojo igralsko stvaritev v predstavi *Butalci*.

»Trio protagonistov – igralca, pevca, pantomimika in plesalca: Vesna Pernarčič Žunić in Matija Vastl (tudi trobentač) ter pianist (in tudi pevec) Joži Šale – je v dobri uri razgibanega odrskega dogajanja duhovito in slikovito oživil notranje poglobljeno in občutljivo razprto intimno podobo prvega slovenskega medijskega humorista in zabavljaka, mojstra aforizmov, kratkih satir, skečev in popevk, ki pa nam je v drobcih iz svoje zapuščine za vselej ohranil tudi nepozabne posebnosti iz življenja v razmerah jugoslovanskega socialističnega enoumja.«

Slavko Pezdir, Delo, 24. 4. 2007

Predstava traja 1 uro in 20 minut ter nima odmora.

Clara Moreau

Očarljiva francoska pevka Clara Moreau nam prinaša izvirni čar francoskega šansona in dragocena besedila.

Rojena je bila v Parizu, po mami Španka, po očetu Francozinja. S študijem akordeona je začela že z 11 leti. Njen učitelj je bil Max Albert, eden od akordeonistov Edith Piaf. Na pariški Sorbonni je študirala antropologijo, lingvistiko, romanistiko in kitajščino, sledil je študij glasbe in solopetja (Mirka Yemen Tzakis, Noah Pikes iz Roy Hart teatra, Manü Beretta); zdaj je asistentka Françoisa Borela v Etnografskem muzeju v Neuchâtelu (etnomuzikologija).

Veliko potuje po Evropi in nastopa kot izvrstna interpretka šansonov. Solistično z akordeonom ali z drugimi glasbeniki sodeluje pa tudi v različnih gledaliških, literarnih in filmskih projektih v Švici, Nemčiji, Franciji, Španiji, Italiji, na Nizozemskem, Indiji, Kanarskih otokih, Kanadi, na Finskem, Danskem, Švedskem.

Same babe

Naj vas ime, ki spominja na bitja, zrasla iz Adamovega rebra, ne zapelje v travmatično iskanje pravega bistva bab. Kajti *Same babe* so pravzaprav moškega spola. Ki vam, še preden se oglasijo kitara, trobenta, kontrabas, orglice in zanosno zadoni milozvočno »zborovsko« petje, slovenskemu srcu prijetno postrežejo bodisi s pismom Korintčanom bodisi z razlago težko opredeljivih bitij, imenovanih babe, ali pa vam natrosijo kako drugo nadvse poučno življenjsko modrost.

Same babe so v svoj »samobabovski« teatralni, burkaški, ljudski, melodramatični, akustični post-novovalovski glasbeni performans najprej posvojile poezijo vélikih (Janez Menart, Fran Milčinski – Ježek ...), sočasno s tem pa oblikovale glasbeno-poetično govorico, ki je morda še najbolj primerljiva z vrhuncem ustvarjalnega obdobja hrvaških Haustorjev, domačih Buldožerjev in čeških avantgardnih bardov.

Same babe so »omarkajamovska« oda vinu in ljubezni do življenja, zgodbe o mladosti rdečih rutic in modrih titovk, zlizanih »elpejk« in o neuslišanih prvih ljubeznih.

S preobrazbo narodnjakarskega kiča v obešenjaške tragikomedije ali humoreskne prigode domačega Kranjca ter z ustvarjanjem novega urbanega ljudskega bluza ponujajo refleksijo sodobne slovenske družbe, ki jo zaman iščete v jutranjem listanju časopisa ali večernem zrenju novic s teve ekrana.

Same babe so namreč edine babe, ki jim bogovi pogledajo skozi prste, kadar izmaknejo kako jabolko spoznanja. *Katarina Juvančič*

3 FILMSKI PROGRAM

3.1 FILMSKI FESTIVALI

Od 7. do 19. novembra 2008

19. LIFFe

19. Ljubljanski mednarodni filmski festival / Ljubljana International Film Festival

Filmski festival v Ljubljani je nastal ob spoznanju, da so številni kakovostni filmi manj znanih produkcij, avtorjev ali držav v programu slovenskih kinematografov spregledani. To spoznanje se je še posebno nanašalo na prezrti evropski film. Festival in sistematično nakupovanje umetniških filmov to praznino že 18 let uspešno postopoma zapolnjujeta, s tem da vzgajata, bogatita in gradita odnos širšega občinstva do kakovostnega filma. Med drugim je festival spodbudil tudi slovenske distributerje, da so v svoje nakupe začeli zajemati vedno več evropske, ameriške neodvisne, azijske in druge produkcije. Festival je torej pomemben zaradi vse večjega števila filmov, ki jim po festivalu uspe priti tudi v redni program slovenskih kinematografov.

Pomembno vodilo pri oblikovanju programa je namen, da festival domače občinstvo seznanja z zmagovalnimi filmi evropskih in svetovnih filmskih festivalov ter približa filme, ki morda niso zmagovali, zato pa prinašajo podobno kakovost, mladostno energijo in svežino. Programski cilj Cankarjevega doma je ustvariti kritično razdaljo do prevladujočega filmskega programa v kinematografski mreži in na številnih komercialnih TV-kanalih. Izobraževalna vloga festivala se še posebej kaže v sklopih Retrospektiva, Fokus in Posvečeno, ki obravnavajo določeno temo, avtorja ali nacionalno kinematografijo.

Oblikovalci programa festivala vključujejo tudi filme mlajših in obetavnih avtorjev, ki iščejo pot do uveljavitve. Z uvrstitvijo na pomembnejše mednarodne festivale si pridobivajo potrebne reference, ki jim omogočajo nadaljnje filmsko ustvarjanje. Festival je odprt za filmsko raziskovanje in drugačne avtorske postopke, kakovostne, a finančno nedonosne projekte. Za spodbudo jim je namenjena nagrada za najobetavnejšega režiserja, vodomec iz sklopa Perspektiv, ki jo podeljuje Mobitel, generalni pokrovitelj festivala,

LIFFe je najobsežnejša (okoli 100 filmov in 300 projekcij) in najbolj obiskana (50.000 prodanih vstopnic) filmska prireditev v Sloveniji. Vsako leto se v šestih dvoranh po Ljubljani – od Cankarjevega doma do Kinokluba Vič, Kina Komuna, dvorane Slovenske kinoteke in Kinodvora – odvrti pregled svetovne filmske produkcije s poudarkom na avtorskih dosežkih evropskega filma, neodvisne ameriške produkcije, latinskoameriških filmov ter najboljših dosežkov Azije, Afrike in Avstralije. Leta 2007 je LIFFe filme prvič zavrtel tudi v Mariboru, s čimer bo nadaljeval tudi v prihodnje.

LIFFe na široko odpira vrata v mednarodni filmski dialog tudi slovenskim filmskim ustvarjalcem; med festivalom gostimo številne tuje in domače ustvarjalce, ki svoje umetniške in produkcijske izkušnje izmenjujejo z domačini poznavalci in ustvarjalci.

Programski sklopi:

Perspektive: uraden tekmovalni sklop mladih režiserjev za Mobitelovo nagrado vodomec

Predpremiere: filmi, odkupljeni za domačo distribucijo

Kralji in kraljice: dela prepoznavnih in nagrajevanih mojstrov sodobnega filma

Panorama svetovnega filma: festivalski favoriti s petih celin

Ekstravaganca: t. i. polnočni kino prinaša drznejše, žanrsko raznolike in žgečkljive vsebine

Proti vetru: avtorji, ki z drznejšim pogledom kljubujejo prevladujočim smernicam

Fokus: vpogled v eno ali več »vročih« nacionalnih kinematografij

Retrospektiva: celovit pregled del pomembnega sodobnega cineasta

Posvečeno: kratka, zgoščena predstavitev festivalsko in medijsko izpostavljenega avtorja

Svet na kratko: izbor kratkometražnih filmov

Spremljevalni program:

Pogovori s festivalskimi gosti (odprte novinarske konference, okrogle mize), filmske delavnice, tematski seminarji, filmska šola, ki se tematsko navezuje na program festivala ...

Nagrade:

Vodomec, nagrada mednarodne žirije režiserju najbolje ocenjenega filma Perspektiv, ki jo podeljuje generalni pokrovitelj Mobitel, d.d. (5000 EUR)

Zlati kolot, nagrada občinstva, ki zmagovalca izbira med filmi brez distribucijske licence za Slovenijo. Film za prikazovanje odkupi Cankarjev dom ali drug slovenski distributer.

Nagrada FIPRESCI, mednarodna žirija svetovnega združenja filmskih kritikov izbere zmagovalca med filmi iz Perspektiv.

Nagrada Amnesty International, mednarodna žirija izbere najboljši film na temo človekovih pravic.

Članstvo v mednarodnih organizacijah:

Europa Cinemas, združenje prikazovalcev evropskega filma, Pariz

CEFF, koordinacija evropskih filmskih festivalov, Bruselj

MPA, Motion Pictures Association, Bruselj

MEDIA Plus, program Evropske komisije

Festival pripravljamo v sodelovanju s Kolosej kinematografiji, Slovensko kinoteko, British Councilom, Francoskim inštitutom Charlesa Nodiera in Goethejevim inštitutom v Ljubljani.

Glavni pokrovitelj je že vrsto let Mobitel, d.d. (podeljuje uradno festivalsko nagrado), od leta 2006 je velika darovalka Tobačna Ljubljana, d.d. Medijski pokrovitelj je Delo, d.d. (izdaja festivalski časopis).

Od 13. do 16. februarja 2008, *Kosovelova in Linhartova dvorana*

2. mednarodni festival gorniškega filma

V sklopu Festivala dokumentarnega filma smo zadnja leta predvajali tudi sklop gorniških in avanturističnih filmov. Zaradi izjemnega zanimanja in velikega razmaha dokumentaristike na tem področju smo se v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo odločili predstaviti izbor vrhunskih gorniških in avanturističnih filmov v novem okviru.

Na štiridnevem festivalu si bodo obiskovalci lahko ogledali približno štirideset domačih in tujih gorniških in avanturističnih filmov, filmski program bodo dopolnjevala predavanja vrhunskih alpinistov, predstavitev novih gorniških knjig, razstava gorniške literature in fotografije ter okrogle mize.

Predstavljeni filmi se bodo potegovali za glavno nagrado mesta Domžale, nagrado za najboljši film, najboljši film o gorski kulturi, najboljši film na temo okolja in gorskih športov ter najboljši film po izbiri občinstva.

Od 26. marca do 2. aprila 2008, *Kosovelova in Linhartova dvorana*

10. mednarodni festival dokumentarnega filma (FDF)

Raznolik vpogled v dogajanje v sodobni produkciji dokumentarnega filma, vse bolj prodorne in splošno sprejete umetniške oblike, ki z aktualno obravnavo družbenih in političnih problemov posegajo v vse pore življenja.

FDF filme uvršča v različne programske sklope:

- politični oziroma družbenokritični dokumentarci
- »portretni« dokumentarci, v katerih se režiserji lotevajo znanih ali mitskih figur preteklosti ali sedanjosti, npr. režiserji, medijske in zgodovinske osebnosti, politiki
- intimni portreti, v katerih se režiserji ukvarjajo bodisi sami s sabo, z ožjo družino, s prijatelji in znanci ali preprosto z navadnimi ljudmi
- retrospektiva pomembnega domačega ali tujega dokumentarista

3.2 FILMSKI CIKLI

Od 7. do 13. marca 2008

Neznani Orson Welles

Orson Welles je bil znan tako po večnih filmskih mojstrovinah tipa *Državljan Kane* ali *Veličastni Ambersonovi*, enako poznan pa je bil tudi kot hiperproduktivni in nestanovitni cineast, večno v boju s producenti in finančniki. Zaradi nepopustljivosti in radikalne avtorske drže je bil nemalokrat v sporu z obojimi, posledica tega so bili mnogi nikoli dokončani projekti ali dokončani filmi, ki so jih producenti brez režiserjeve vednosti krajšali in predrugačili, Welles pa se jim je odrekel. Filmski arhiv v Münchnu slovi kot zakladnica nepreglednega gradiva v zvezi z Wellesom, in v sodelovanju z njimi pripravljamo retrospektivo *Neznani Orson Welles*, v okviru katere bodo predstavljeni številni filmi, ki jih je Welles s pomočjo zavrženega, a ohranjenega gradiva lahko po svoje oblikoval šele desetletja po izvirni distribuciji, ali filmi, ki so jih zgodovinarji in arhivarji po njegovih zapiskih našli in zmontirali šele po njegovi smrti. Med drugim bosta prikazani avtorska verzija filmov *Dotik zla* in *Druga stran vetra*.

Od 26. do 30. aprila 2008

Cikel egipčanskega filma

Sestavni del kulturnega projekta umetnost Egipta bo tudi Teden egipčanskega filma, v katerem bomo predstavili približno deset filmov sodobne produkcije in produkcije iz polpretekle zgodovine egipčanske kinematografije, ki je leta 2007 praznoval stoletnico. Ker gre za eno redkih predstavitev egipčanskega filma pri nas, bo Cankarjev dom predstavil tako moderno egipčansko kinematografijo kot najvidnejše klasike »Hollywooda na Nilu«. Med sodobnimi filmi bomo predstavili *Jakubianovo hišo*, filmsko predelavo romana Al Asvanija, pisatelja, ki bo obiskal Ljubljano, pa dela Hanija Khalifa in Youssefa Chahina ter seveda nekatere klasične egipčanske filme, uvrščene na seznam stotih najpomembnejših filmov po izbiri tamkajšnjih strokovnjakov in ustvarjalcev, med drugimi dela režiserjev Henryja Barakata, Atifa Salema, Alija Badrakhana in seveda Youssefa Chahina, vitalnega veterana, ki pripada tako stari gardi kot novemu egipčanskemu filmu.

Oktober 2008

Nacionalni filmski cikel

Jeseni leta 2008 načrtujemo vsaj še en aktualni filmski cikel, ki bo določen pozneje, najverjetneje bo šlo za pregled sodobnega katalonskega filma. Katalonska kultura je zadnje čase vse bolj opazna tudi v slovenskem prostoru (npr. na knjižnem sejmu), zato ji je treba posvetiti tudi pregled sodobne filmske produkcije, ki se vse bolj uveljavlja na mednarodnih festivalih, predvsem režiserji Jose Luis Guerin, Albert Serra in Marc Recha.

3.3 FILMI IZ DISTRIBUCIJE CD

Od 3. do 19. januarja 2008, *Kosovelova dvorana*

Ti, ki živiš

Du levande/You, the Living

Režija: Roy Andersson; 2007, Švedska

Tragikomična zgodba o človeškem obstoju, obnašanju, o sanjah in skrbih, o človeški sreči ter o nepotešljivi želji po priznanju in ljubezni.

Enega od vrhuncev festivala v Cannesu 2007 je podpisal Roy Andersson, znanec slovenske publike, ki si je po *Pesmih iz drugega nadstropja* (2000) znova vzel veliko časa ter v svojem zasebnem stockholmskem Studiu 24 po dobrih treh letih produkcije končal novo umetnino. *Ti, ki živiš* je formalno in estetsko sorodno delo *Pesmi iz drugega nadstropja*, serija ohlapno povezanih vinjet, v katerih režiser z zvrhano mero črnega humora (in humanizma) znova spregovori o temeljih človeških čustvih, kot so osamljenost, veselje, žalost, želja po ljubezni in razumevanju.

Roy Andersson: rojen v Göteborgu leta 1943. Leta 1969 je diplomiral na švedskem filmskem inštitutu. Za svoj celovečerni prvenec *A Swedish Lover Story* je požel uspeh tako pri občinstvu kot pri kritiki. Njegov drugi film, ambiciozni projekt *Giliap*, ki ga je financiral sam, je povsem pogorel. Leta 2000 se je vrnil na ustvarjalno prizorišče s filmom *Pesmi iz drugega nadstropja*, za katerega je prejel nagrado žirije v Cannesu, kjer je bil v letos sklopu Poseben pogled prikazan tudi *Ti, ki živiš*.

18.–29. februar 2008, *Kosovelova dvorana*

Lady Chatterley

Režija: Pascale Ferran, 2007; Francija

Razmerje med žensko visokega stanu in uslužbencem njenega moža postane zgodba o spopadu med človeško naravo in družbenim redom ter spoznavanje samega sebe.

Constance Reid se pri 23 letih poroči s poročnikom in lastnikom rudnikov Cliffordom Chatterleyjem. Piše se leto 1917 in Clifforda vpokličejo v vojsko. S flandrijske fronte se vrne na vozičku in duševno pobit. Mladi par se preseli v Wragby, kjer se Constance nostalgичno in z obžalovanjem spominja let, ko se je družila z umetniki in študenti ter potovala po svetu. Zdaj je osamljena na dolgočasnem podeželju. In prav tihi gozdar v njej vzbudi strast, ki je dotlej še ni poznala ... Uprizoritev nekdanj škandaloznega romana D. H. Lawrencea o razbitih življenjih in ponovnem rojstvu.

Pascale Ferran: rojena leta 1960. Študirala je na pariškem IDHEC (današnja Fémis), kjer je spoznala Arnauda Desplechina in Érica Rochanta. Za kratki film *Baiser* je prejela vrsto mednarodnih nagrad, s celovečernim prvcem *Petits arrangements avec les morts* pa si je prislužila zlato kamero v Cannesu. Med drugim je bila zadolžena tudi za francosko sinhronizacijo Kubrickovih *Široko zaprtih oči*.

3.–13. april 2008, *Kosovelova dvorana*

Persepolis

Režija: Marjane Satrapi, Vincent Paronnaud; 2007; Francija

V Cannesu nagrajena animacija o odrasčanju v represivni iranski družbi v obdobju med šahovim režimom in islamsko revolucijo. Grenko-sladke dogodivščine male Marjane.

Teheran 1978. Osemletna Marjane sanja o tem, da bo kot bodoča prerokinja rešila svet. Odrašča z naprednima staršema in ljubečo babico, v družbi katerih pozorno spremlja padec šahovega brutalnega režima. Ustanovitev nove islamske republike napoveduje dobo »varuhov revolucije«, ki nadzorujejo vedenje prebivalcev. Marjane si mora zdaj zakrivati obraz, njene sanje o revoluciji pa postajajo še močnejše. V vojni proti Iraku na mesto padajo bombe, začne se pomanjkanje, ljudje izginjajo, represija je vsak dan hujša. Marjane je vse bolj uporniška, zato jo starši pošljejo v Avstrijo, kjer pri štirinajstih spozna povsem drugačno »revolucijo«: puberteto, svobodo in ljubezen, a tudi grenak okus življenja v tuji državi.

Marjane Satrapi: rojena v Iranu, Rašt, odrasčala je v Teheranu, trenutno živi v Parizu. Napisala in ilustrirala je nagrajevane stripe *Persepolis*, *Broderies* in *Poulet aux prunes*.

Vincent Paronnaud: rojen leta 1970 v Rochellu, Francija. Stripovski umetnik (pogosto sodeluje s Cizom), njegov prepoznavni znak je mračni humor.

Od 15. do 30. septembra 2008

Odkup nagrajenca občinstva 18. LIFFe

Najbolj priljubljen film brez slovenskega distributerja, ki ga je občinstvo izbralo na 18. LIFFe, bomo odkupili in predvajali septembra 2008.

December 2008

Predvajali bomo peti film iz distribucije Cankarjevega doma. Zbrani film se bo navezoval na 19. LIFFe in bo za distribucijo kupljen v letu 2008.

Silvestrsko-novoletni program

Premierno prikazovanje enega na novo odkupljenih filmov iz distribucije CD (trije termini).

3. 4 IZREDNE PROJEKCIJE / SODELOVANJE Z DRUGIMI PRODUCENTI

12. december 2008, *Linhartova dvorana*

Filmsko-glasbeni dogodek v sodelovanju s Slovensko kinoteko

Po uspehu Langovega nemega filma *Metropolis*, ki ga je leta 2006 v živo spremljal simfonični orkester in lanske projekcije filma C. Chaplina z orkestrsko spremljavo, smo se s Slovensko kinoteko odločili za vsakoletno sodelovanje pri organizaciji decembrskega nemega filmskega spektakla. Izbrani film bo znan naknadno.

4 KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM

4. 1 PRIREDITVE ZA NAJMLAJŠE

4. 1. 1 PRAVLJICE DANES

11. slovenski pripovedovalski festival za odrasle (in otroke)

V marcu 2008 bo v CD in v Slovenskem etnografskem muzeju tokrat že enajstič zapored potekal slovenski pripovedovalski festival Pravljice danes. Na programu bodo pripovedovalski nastopi za predšolske otroke, osnovnošolce in mladostnike (v Slovenskem etnografskem muzeju, kjer bo hkrati potekal tudi program spoznavanja vsakdanjega življenja naših prednikov ob stalni razstavi Med naravo in kulturo) ter pripovedovalski večeri za odrasle (v CD), na katerih bomo gostili tudi priznanega tujega pripovedovalca.

Osnovno vodilo se z leti nadgrajuje, lahko pa ga strnemo takole: nastopajoči poslušalcem ponujajo zgodbe, ki jih prosto pripovedujejo, predstavljene pripovedi pa (razen redkih izjem) izvirajo iz ljudskega izročila, tako domačega kot tujega. Tako festival poslušalcem omogoča doživetje dobro pripovedovane besede in ljudskim pripovedim išče živo pot v današnji čas.

Kot pripovedovalci se na festivalu predstavljajo ljudje, ki jim beseda teče gladko in sočno ter ki znajo prepričati tudi s svojo osebnostno močjo. Tako po ustvarjalnih poteh kot po letih predstavljajo izrazito pisano družino, kar festivalu gotovo daje širino posebne vrste. Doslej so nastopajoči prihajali iz vrst priznanih slovenskih igralcev, pisateljev, profesionalnih pripovedovalcev, ilustratorjev, lutkarjev, glasbenikov, študentov, raziskovalcev pripovednega izročila in knjižničarjev.

Program oblikuje in vodi Irena Matko Lukan, izvedbo programa koordinira Alenka Veler.

V sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem in Radiem Študent.

4. 1. 2 MOJ PRVI ABONMA – ŠESTERČEK

Aprila se bo iztekla otroški abonma; do 3. oktobra 2007 smo vpisali 140 abonentov, ki si bodo od januarja 2008 ogledali naslednje prireditve, namenjene otrokom od 4. do 8. leta:

Sobota, 12. januar 2008, ob 17. uri, Štihova dvorana

Gobca in godec

Pustolovščina za tri pripovedovalce in glasila sveta

Nastopajo: Jure Longyka, Žiga Golob, Boštjan Gombač

Sobota, februar 2008, ob 17. uri, Linhartova dvorana

Kdo je najmočnejši na svetu

Glasba: Bohuslav Martinů; koreografija in režija: Tanja Pezdir; dramaturgija: Ajda Rooss Remeta; scenografija in kostumografija: Barbara Stupica; nastopajo: Tjaša Kmetec/Rita Pollacchi, Tomaž Horvat, Nataša Berce/Monika Dedovič, Lukas Zuschlag/Mihael Žveglič; produkcija: SNG Opera in balet

Sobota, 15. marec 2008, ob 17. uri, Kosovelova dvorana

Muca Copatarica

Avtorica in režiserka: Petra Pikalo; avtor besedila in dramaturgija: Matjaž Pikalo; glasba: Davor Herceg; oblikovanje luči: Jaka Šimenc; scenografija in kostumografija: Alenka Vogeltnik; koreografija in izvedba: Sinja Ožbolt, Sabina Schwenner, Nina Meško, Nataša Tovirac, Petra Pikalo; produkcija: Plesni teater Ljubljana

Sobota, 19. april 2008, ob 17. uri, Linhartova dvorana

Pekarna Mišmaš

Besedilo: Svetlana Makarovič; režija: Robert Waltl; scenografija: NUMEN; kostumografija: Ana Savič Gecan; koreografija: Natalija Manojlovič; glasba: Tamara Obrovac; oblikovanje luči: Matjaž Brišar; igrajo: Sandi Pavlin, Marinka Štern, Dario Varga, Uroš Maček, Pavle Raynohrib, Olga Kacjan, Željko Hrs, Draga Potočnjak, Damjana Černe, Jadranka Tomažič, Romana Šalehar, Marko Mlačnik; koprodukcija: Slovensko mladinsko gledališče in Mini teater

Tudi jeseni bomo vpisovali abonente, abonma pa bo sestavljen iz najbolj kakovostnih otroških produkcij slovenskih gledaliških hiš ter iz morebitnih otroških produkcij CD; zasnovan bo – tako kot minula leta – sezonsko.

4. 1. 3 TA HUD ABONMA

Za dijake in študente smo jeseni razpisali abonma petih produkcij. Abonma v decembru 2007 začneta plesna kulturnovzgojna učna ura *Rodeo*, nastala v naši lastni produkciji, ter gostujoče predstave Megla Cirkusa Eloize ter Teatra Sunil pred novim letom. Do aprila pa si bodo predstave sledile takole:

Sobota, 2. februar 2008, ob 18. uri, Kosovelova dvorana

Poročena s seboj

Dramska predloga: Doug Wright (I am my own wife); prevod: Lija Pogačnik; režija in scenografija: Primož Ekart; kostumografija: Elena Fajt; glasba: Silence; nastopa: Primož Ekart; produkcija: Imaginarni, zavod za kulturno dejavnost; koprodukcija: Cankarjev dom

Torek, 23. februar 2008, ob 18. uri, Kosovelova dvorana

Greva se Ježka

Produkcija in idejna zasnova: Jože Pernarčič; igrata: Vesna Pernarčič - Žunič, Matija Vastl; pri klavirju: Joži Šalej; režija: Tijana Zinajčič; dramaturgija: Andrej Jaklič; kostumi: Jasna Vastl; glasbeno vodenje: Joži Šalej; koreografija: Branko Potočan

Sobota, 1. marec 2008, ob 18. uri, Štihska dvorana

Čompasta poezija

Scenarij: Žiga Saksida; nastopajo: Janez Škof, diatonična harmonika, glas; Neža Zinaič, violina; Breda Krumpak, altovski saksofon; Žiga Saksida, altovski, baritonski saksofon; Silvo Zupančič, kitara; Marjan Stanič, bobni, tolkala

4. 1. 4 JANKO IN METKA

Glasba: Engelbert Humperdinck

Režija in scenografija: Katja Konvalinka

Nastopajo: Katja Konvalinka, sopran; Saška Kolarič, mezzosopran; Edita Garčević Koželj, mezzosopran; Ana Bradeško, pripovedovalec; Jerneja Grebenšek, pianistka

Produkcija: icom, d.o.o.

S priredbo skoraj triurne Humperdinckove pravljice oper je nastala enourna zabavna in poučna operna predstava, ki smo jo uvrstili v program za najmlajše. Ohranjena je rdeča nit zgodbe, okrajšani so le zborovski in baletni deli ter glasbeni vložki staršev Janka in Metke. Otroci lahko s svojimi predlogi, vprašanji in odgovori vseskozi interaktivno sodelujejo s pripovedovalcem ter s pomočjo klavirja, petja, kostumov in scene spoznajo Grimmovo pravljico tudi v glasbeni izvedbi.

4. 1. 5 KRALJESTVO PRAVLJIC

V letu 2008 bomo v programu otroških decembrskih prireditev uvrstili ponovitve najuspešnejših predstav za otroke v minuli sezoni (*Stanovitni kositrni vojak* v režiji Ivana Peternelja, *Bibamica na potepu* po zamisli in besedilu ter v režiji Eke Vogelnik, *Kralj prisluškuje* po zamisli in v režiji Petra Kusa). Med 25. in 29. decembrom bomo v sodelovanju z Mladinsko knjigo pripravili niz otroških delavnic z naslednjimi naslovi: *Poliglotova delavnica*, *Delavnica z Muco Copatarico*, *Mačje mesto* in *Škrat Zguba*.

Načrtujemo 30 »pravljličnih« dogodkov.

4. 1. 6 DRUGE OTROŠKE PRIREDITVE

Načrtujemo ponovitve predstav iz minule sezone in priložnostne delavnice.

4. 2 KULTURNOVZGOJNE UČNE URE

4. 2. 1 FILMSKA VZGOJA

Filmsko vzgojo že več let zapored nosi filmski abonma za mlade, sestavljen iz filmov, ki jih je Cankarjev dom odkupil in jih distribuira, ter filmov, ki se ujemajo s sezonskim programskim konceptom – aprila se bo iztekel cikel *Liffe po Liffu*, sestavljen iz sedmih filmov o hoji po družbenem robu ter sedmih predavanj s to temo, ki jih je zasnoval Mitja Reichberger.

Sreda, 16. januar 2008

Transilvanija *Transylvania*

Francija 2006, distribucija Cankarjev dom

Scenarij in režija: Tony Gatlif; igrajo: Asia Argento, Amira Casar, Birol Ünel, Alexandra Beaujard
Zingarina, mlado in uporno dekle, se z zaščitniško prijateljico Marie odpravi v Transilvanijo, da bi tam poiskala moškega, ki ga ljubi, a je brez pojasnila nenadoma odšel od nje ... na slavo v čast Heroda v neki romunski vasi ga najde in spozna, da je ne ljubi več. Razočarana Zingarina se zakrinkana v Ciganko poda na brezciljno popotovanje po deželi in kmalu sreča skrivnostnega samotarja Čangala, ki ni na nič vezan in ga nič ne omejuje, ter ob njem ponovno najde ljubezen. Temperamentni francoski režiser romskega porekla Tony Gatlif se s to ljubezensko glasbeno dramo ponovno vrača k temi kulturne tradicije Romov; vihravo, drzno in samostojno junakinjo vseskozi spremlja strastna in melanholična glasba.

Predavanje o ljudstvu brez domovine – Romih in vzporejanju s filmskimi nomadi

Sreda, 27. februarja 2008

Veter, ki trese ječmen *The Wind That Shakes the Barley*

Velika Britanija, Irska, Italija, Španija, Nemčija 2006, distribucija BLITZ Film & Video Distribution

Režija: Ken Loach; igrajo: Cillian Murphy, Pádraic Delaney, Liam Cunningham, Orla Fitzgerald, Gerard Kearney, William Ruane

Irska, 1920: podeželski delavci se združijo in ustanovijo prostovoljne gverilske enote, da bi se spopadli z neusmiljenimi britanskimi vodi, ki naj bi zaustavili irski poskus osamosvojitve. Zaradi globokega občutka dolžnosti in ljubezni do domovine David opusti uspešno kariero zdravnika in se pridruži svojemu bratu Teddyju v nevarnem in nasilnem boju za svobodo. Ko drzna taktika borcev za svobodo Britance pripelje do zloma, se obe strani končno dogovorita za premirje, ki bi končalo prelivanje krvi. Kljub navidezni zmagi izbruhne državljanska vojna in družine, ki so se borile z ramo ob rami, se znajdejo ena nasproti drugi kot najhujši sovražniki, njihova vdanost pa je na odločilni preizkušnji.

Predavanje o ljudeh s postravmatskimi sindromi vojn, ki predstavljajo nov družbeni rob.

Četrtek, 13. marec 2008

Zašpehan narod *Fast Food Nation*

ZDA, 2006; distribucija Fivia

Režija: Richard Linklater; igrajo: Erin Allison, Patricia Arquette, Mitch Baker, Tim Brown, Bobby Cannavale, Luis Guzman, Ethan Hawke, Kris Kristofferson

Don Henderson, vodja trženja pri verigi restavracij hitre prehrane Mickey's Fast Food, ima težavo. V zamrznjenih polpetih njihovega najbolje prodajanega burgerja je okuženo meso. Da bi ugotovil vzrok, se mora odpraviti na potovanje na temno stran vseameriškega obroka. Ko se iz udobne pisarne v Južni Kaliforniji odpravi v mesnice, kjer delajo sami priseljenci, v mrgoleča krmišča in nakupovalna središča Srednje Amerike, Don odkrije »narod hitre prehrane«, potrošnike, ki se ne zavedajo, da so oni tisti, ki jih požira industrija z očitno neskončnim apetitom po svežem mesu.

Predavanje o ilegalnih načinih, ki poskušajo prek različnih prehrambenih verig zapolniti luknjo različnih oblik požrešnosti presitega naroda

Sreda, 9. april 2008

Pot lubenic *Put lubenica*

Hrvaška 2005; distribucija

Režija: Branko Schmidt; igrajo: Krešimir Mikić, Sun Mei, Leon Lučev, Armin Omerović, Emir Hadihafisbegović, Ivo Gregurević

Mirko na bosansko-hrvaški meji čez Savo za lokalno mafijo na Zahod prevaža ilegalne prebežnike. Njegov prepolni čoln se prevrne in vsi tihotapljeni Kitajci utonejo. Preživi le mlado dekle in Mirko se jo odloči skriti. Zaradi nje se mu začne življenje spreminjati. Kitajsko dekle je priča in mafija jo s pomočjo vodje lokalne policije, Čaleta, ugrabi. Čale je tudi Mirkov stric in hoče svojemu nečaku zgolj pomagati, a kot je običajno v takih primerih, na napačen način. Mirku uspe Kitajko osvoboditi, potem ko ubije Pauka, mafijskega vodjo, in njegove pomočnike. Tudi sam je hudo ranjen, zato se odloči, da bo ostal v svoji razpadajoči hiši in umrl sam ob reki.

Predavanje o družbenem robu filmske industrije in zavezi k etiki dobrega, tudi za ceno marginalnosti.

Za sezono 2008/09 pripravljamo cikel, ki bo temeljil na izboru najboljših filmov s festivalov dokumentarnega in gorniškega filma v Cankarjevem domu, ter izbor filmov s festivala LIFFe 2007.

4. 2. 2 GLEDALIŠKA VZGOJA

Igralec

Scenarij in režija: Barbara Hieng Samobor

Kostumografija: Barbara Stupica

Nastopajo: Nataša Barbara Gračner/Maša Derganc, Igor Samobor in Matjaž Tribušon

V predstavi *Igralec* obravnavamo pet pomembnih postaj gledališke zgodovine – zgodovine igralskega poklica od časov stare Grčije do začetka 20. stoletja. Gledalec najde odgovore na vprašanja o tem, kako se igralec pripravlja na vlogo: kako je bilo to pred 2400 leti v stari Grčiji, v dobi Shakespeara, v humorni commedii dell' arte, pri Molièru ...

Čustva in psihološke vsebine so široki in popestreni s prepričljivim nastopom izvrstnih igralcev. Predstavi sledijo predavanja in vodena gledališka improvizacija prostovoljcev iz občinstva.

Kaj je gledališče

Zasnova, scenarij in režija: Barbara Hieng Samobor

Kostumografija in likovna zasnova lutk: Barbara Stupica

Koreografija: Sanja Nešković Peršin

Igrajo: Janja Majzelj, Sanja Nešković Peršin in Igor Samobor

Majhni otroci se velikokrat igrajo po dolgih in zapletenih scenarijih. Igrajo se poroko. Pa tekmovanje. Pa nakupovanje. Pa počitnice. In tako naprej. Ponavadi vnaprej določijo ključne mejnike zgodbe (»Potem boš pa ti rekla, da se ne greš več, ker je ona tako nesramna ...«), vmesni motivi so improvizirani. Bolj ali manj dosledno se tudi držijo nekakšnih pravil, ki so predvsem osnovni obrisi

zamišljenega lika. Fantek bo, na primer, slabe volje, češ da se je spet pokvaril avto. In vse, kar bo rekel ali počel, bo v ubrani soodvisnosti s tem osnovnim razpoloženjem.

Zgodnja otroška igra je v marsičem podobna gledališki vaji. In to je izhodišče naše nove kulturnovzgojne učne ure.

Ta predstava bo male gledalce opozorila na tisto, kar o gledališču »nevede vedo« in jim obenem razkrila nekaj gledaliških skrivnosti – čarovnij ... To bo njihov prvi sprehod po gledališkem odru – po stopinjah igralk, plesalke in lutke.

Od Ojdipa do Fizikov

Scenarij in režija: Barbara Hieng Samobor

Kostumografija: Barbara Stupica

Nastopajo: Nataša Barbara Gračner/Maša Derganc, Igor Samobor in Matjaž Tribušon

V sodelovanju z režiserko Barbaro Hieng Samobor pripravljamo kombinacijo dveh gledaliških učnih predstav (*Igralec* in *Igralec 20. stoletja*).

Razširjena uprizoritev s predavanjem je namenjena srednješolcem, scenosled, načrtno prilagojen srednješolskim učnim programom, pa bo mlade gledalce popeljal skozi nekaj znamenitih postaj gledališke zgodovine (antika, srednji vek, renesansa, klasicizem) vse do pomembnejših avtorjev in stilov 20. stoletja. Z upoštevanjem maturitetnih vsebin smo projektu dodali dva odlomka iz Dürrenmattove igre *Fiziki*, omenjeni drami bo posvečena tudi večina spremnega predavanja. Iz razkošne in obenem zabavne postavitve lahko mladi gledalci pridobijo množico podatkov, koristnih za dodatno osvetlitev šolskih snovi in širitev splošne izobrazbe. Dvodelna učna predstava s kratkim vmesnim predavanjem bo trajala 120 minut.

Dogaja!

Koproducent: Društvo za razvoj gledališča v izobraževanju

Avtorja predstave: Andreja Rauch in Tomaž Lapajne; dramaturgija: Magda Lojk; scenografija in kostumografija: Katarina Zalar; avtorji in izvajalci glasbe: Mirko Vičentič Polič in Igor Vičentič; oblikovanje luči: Jaka Šimenc; plesalec: Gregor Kamnikar, Andreja Rauch; igralca: Maja Dekleva, Tomaž Lapajne

Predstava *Dogaja!* je namenjena mladostnikom od 10. do 14. leta. Glavna tema je prenasíčenost družbe z informacijami. Oglaševanje in lahka dostopnost do informacij vsiljujeta hitro sprejemanje informacij, kar pa zmanjšuje razmislek o kontekstu. Mladi intenzivno spremljajo različne medije, da bi čim širše spoznali svet ter opredelili trenutni in prihodnji položaj v njem.

Predstava uporablja izrazna sredstva, ki so mladim blizu; dotakne se tem, kot so odnos do šole, staršev, prijateljev, sošolcev, ljubezni, uveljavljanja.

4. 2. 3 LITERARNA VZGOJA

Čompasta poezija

Scenarij: Žiga Saksida

Nastopajo: Janez Škof, diatonična harmonika/glas; Neža Zinaić, violina; Breda Krumpak, altovski saksofon; Žiga Saksida, alt/baritonski saksofon; Silvo Zupančič, kitara; Marjan Stanič, bobni/tolkala

Zasedbo Čompe sestavlja šesterica glasbeno podobno naravnanih članov igralskega poklica, ki jih družita zadovoljstvo in užitek v ustvarjanju lastne glasbe. Iščejo svoj izraz, svoje stranpote, se spogledujejo in trčijo z različnimi glasbenimi žanri, vse skupaj zamotajo v svoj celofan, zasujejo konvencionalno logiko ter v tem vidijo, najdejo in iščejo čar užitka, otroškosti in zadovoljstva delovanja in delanja. Čompe se ne gibljejo niti na obrobju niti v osrednjem toku, domače se počutijo tako »med hlevskim gnojem kot v soju koncertnih luči«, ne sami ne njihovo poslušalstvo niso vnaprej določeni. Čompe so zavezani akustičnemu zvoku, zato jim je raba elektronskih pomagal in druge tovrstne kramarije tuja.

Nekaj posebnega so Čompe zaradi igralca Janeza Škofa in njegovega svojevrstnega nekonvencionalnega načina, menjave harmonij in ritmike, njegov glas pa se giblje med melanholičnostjo na eni strani ter izrazitim optimizmom in veseljem na drugi.

Neobremenjujoči tulijo luni in poslušalcem besede slovenskih poetov Zajca, Rozmana, Kocbeka, Jesiha ... in otroško radoživo našigajo svojo lumpenproletarsko muziko. In v tem je pravzaprav jedro in radost vsega njihovega početja – prav to hočemo ponuditi dijakom!

Literarni kvizi

Priljubljeni dramski igralec in televizijski voditelj oddaje *Male sive celice* Pavle Ravnohrib ter akademski slikar Igor Ribič sta v moštvu, ki zagotavlja dober, razgiban in poučen kviz. Ki je lahko ubran na različne vsebine, čeprav največkrat vendarle na mladinsko literaturo. Kvizi so običajno organizirani v času knjižnega sejma.

4. 2. 4 GLASBENA VZGOJA

Katalena – ljudsko po sodobno!

Nastopajo: Polona Janežič, klaviature, spremljevalni glas; Vesna Zornik, glas; Boštjan Gombač, klarinet, flavte, tolkala, spremljevalni glas; Tibor Mihelič, basovska kitara, spremljevalni glas; Boštjan Narat, kitara, mandolina, spremljevalni glas; Robert Rebolj, bobni, tolkala.

Člani zasedbe Katalena so na svojevrsten način popularizirali slovensko ljudsko glasbo, ki so ji s korenitimi avtorskimi in žanrskimi posegi vtisnili pečat sodobnega glasbenega, pa tudi širšega socialnega okolja. S tem so nevede opozorili mlajše občinstvo na dejstvo, da lastna tradicija in inovativnost v dobi odraščanja nista nujno izključujoči se vrednoti; kot tudi ni vse slabo kar je tradicija in inovativno, kar je tuje.

Po dvakrat napolnjenih ljubljanskih Križankah (skupaj s skupino Terrafolk), številnih koncertih na tujem ter dveh uspešnih albumih (*Zgodbe* in *Babje leto*), želijo svoje videnje ljudske glasbe in neobremenjenost pri pristopu k njej predstaviti mladim; in to tako, kot je mladim najbliže.

Njihov koncert tako ne bodo le igranje instrumentov in predstavitev glasbenih izrazov različnih slovenskih pokrajin, temveč kabaretno duhovito predstavljene tudi osnove aranžiranja in odrskega nastopa.

Z Brino po slovenskih pokrajinah

Nastopajo: Brina Vogelnik, glas; Jelena Ždravce, violina; Luka Ropret, kitara; Drago Ivanuša, harmonika; Nino de Gleria, kontrabas; Blaž Celarec, tolkala

Predstavili bomo koncert slovenskih ljudskih pesmi s komentarji. Zanimalo nas bo, od kod pesmi izvirajo, po čem se med seboj razlikujejo, zakaj ima ista pesem po Sloveniji toliko različic in kaj se z ljudsko pesmijo zgodi, če ji dodamo kak neslovenski ritem. Pesmi bo med sabo povezovala Brina v sproščenem pogovoru s preostalimi člani skupine. Mlademu občinstvu želimo predstaviti etnološko zapuščino slovenskega narodnega ozemlja in jim prikazati, kaj jim to blago lahko ponuja. Seveda bodo mlade pritegnili tudi k sodelovanju.

Glasba slovanskega in balkanskega sveta s skupino Terrafolk

Nastopajo: Bojan Cvetrežnik, violina, mandolina; Danijel Černe, kitara; Janez Dovč, harmonika, kontrabas

Člani skupine Terrafolk gojijo ljubezen do glasbe različnih narodov in predelov sveta, v novi sezoni bodo za mlado občinstvo Cankarjevega na svoj terafolkovski in temperamenten način predstavili glasbo slovanskih narodov. Z violino, kitaro, harmoniko, mandolino, sazom, tarabuko, kontrabasom ter žvižgajoč in pojoč bodo prepotovali Rusijo, Češko, Madžarsko, Makedonijo, Grčijo, Turčijo, Romunijo in Srbijo. Na poti se jim bodo v veselju in dobrem razpoloženju pridružili vsi tisti mladi potniki, ki znajo uživati v dobri glasbi. Namen te glasbene kulturnovzgojne učne ure je, da spodbudi ustvarjalnost in na humoren način približa glasbo, ki jo mladi redko poslušajo. Seveda pa se na tej prireditvi razbije marsikateri stereotip ...

Koncerti v sodelovanju z Glasbeno mladino Slovenije in Glasbeno mladino ljubljansko

Jazz v živo

V sodelovanju z Radiotelevizijo Slovenije bodo za mlade poslušalce tudi v letošnjem letu pripravili štiri koncerte njihovega Big Banda. Na koncertih pod vodstvom dirigenta Lojzeta Krajnčana bo Hugo Šekoranja predstavil zgodovino jazza, orkestralni jazz in latino ritme. Vokalni solistki bosta Alenka Godec in Eva Hren. Koncerti bodo v Linhartovi dvorani, nekatere bo posnela tudi televizija.

Srečanje s policijskim orkestrom in Martinom Krpanom

Na štirih koncertih z Orkestrom Slovenske policije, namenjenih osnovnošolcem od 1. do 5. razreda, predstavljamo pihalno godbo tako v vlogi protokolarnega ansambla, ki ob posebnih državnih priložnostih igra himne in koračnice, kot tudi simfonični pihalni orkester, ki na koncertih dosega zanimivost in kakovost pravega simfoničnega orkestra.

Program:

Emil Glavnik (prir. V. Mustajbašić): Martin Krpan, glasbena pripovedka

Karel Svoboda: Čebelica Maja

Bojan Adamič: Tra-ta-ta

Najlepši zbori iz oper

Program pripravlja orkester in zbor SNG Opera in balet Ljubljana, namenjen je učencem od 7. do 9. razreda devetletke, srednješolcem in študentom.

Bohuslav Martinů: Kdo je najmočnejši na svetu

Koreografija in režija: Tanja Pezdir

Dramaturgija: Ajda Rooss Remeta

Plešejo baletne plesalke in plesalci baletnega ansambla.

Glasbena torta – orkester se sestavi

Sodelujejo: Trobilni ansambel Slovenske filharmonije, Godalni kvartet Fiasco, Slovenski tolkalni projekt StoP, Big Band Srednje glasbene šole Ljubljana

Boštjan Gorenc - Pižama

Koncert je zanimiva in živahna predstavitev osnovnih skupin glasbil, različnih glasbenih zasedb ter različnih glasbenih zvrsti in slogov. Na zabaven način bi radi predstavili kar največ glasbenih elementov, katerih poznavanje mladim poslušalcem pomaga k bolj dejavnemu poslušanju in ukvarjanju z glasbo. K sodelovanju smo povabili zelo različne izvajalce, ki vsak od njih odlično obvlada izvajano glasbeno zvrst – od baroka do rapa.

Vsaka od navedenih skupin se bo predstavila s približno desetimi minutami zanimivega sporeda, zaključek pa je posladek – skupni nastop vseh izvajalcev v skladbi »Funky Zaratustra«, za katero je priredbo posebej za takšno zasedbo pripravil Izidor Leitinger. Voditelj, povezovalec Boštjan Gorenc - Pižama je v skupni skladbi tudi izvajalec – rapper.

Slovenski skladatelji mlademu občinstvu

Po dveh uspešnih skupnih projektih tudi v letu 2008 načrtujemo popoldanski koncert v okviru Noči slovenskih skladateljev, ki ga pripravljamo v sodelovanju z Društvom slovenskih skladateljev. Prav za to priložnost domači ustvarjalci pripravijo niz novih del, ki so prilagojena mladim poslušalcem, oziroma predstavljajo nekakšno zlitje aktualnih glasbenih smeri in zvočnega dožemanja mladega občinstva. Koncert je voden, snemala ga bo RTV Slovenija.

4. 2. 5 PLESNA VZGOJA

Rodeo podob

Avtorja predstave: Maja Delak & Mauricio Ferlin

Ustvarjalci: Maja Delak, Matija Ferlin, Jurij Konjar, Matjaž Pikalo, Irena Tomažin

Rodeo podob je predstava, namenjena ciljni populaciji, torej za mlade brez predhodnega poznavanja plesa kot umetniške veje. Kako jim približati medij plesa? Iskali bomo kod, s katerim lahko vzpostavimo razumevanje in branje predstave. Na eni strani se mi zdi pomembno, da se mladim gledalcem vnaprej predstavi, kaj bodo gledali in kako lahko v predstavo vstopajo. Predvsem, katere so tiste vsebine, ki so vodile ustvarjalce, in zakaj so jim bile pomembne. Hkrati z vpogledom v metodologijo dela, torej v proces nastajanja predstave, bomo skupaj z gledalci o samem izdelku tudi govorili. Ustvarjalci predstave bodo vstopali v izhodiščne teme predstave: neulovljivost, nezmožnost, odvisnost, igra štirih likov in petega elementa, ki se pojavlja na videu. Liki bodo postavljeni v nekaj ključnih, za njih presodnih trenutkov. Ali zmorejo preseči sebe, ali zmorejo odgovornost do sebe in do drugih, ali znajo komunikacijo, ali zmorejo ujeti neulovljivo. Te možnosti za posameznika, predlagane situacije se morda lahko izrazijo kot ples, kot igra, kot resničnostni šov, kot tekmovanje, kot karaoke ..

4.3 USTVARJALNOST MLADIH

4.3.1 TRANSGENERACIJE

Festival sodobnih umetnosti mladih

Transgeneracije je večmedijski festival sodobnih umetnosti mladih, namenjen prikazu gledališke, likovne, video, glasbene in nekaterih drugih oblik ustvarjalnosti srednješolcev iz vse Slovenije. Njegov cilj so krepitev tovrstnih produkcij in izboljšanje njihove kakovosti ter spodbujanje umetniške ustvarjalnosti mladih. Osnovno vsebinsko izhodišče je pretres socialne in drugih problematik srednješolcev, njihov pogled na eksistencialne in eksistenčne izzive sodobnosti ter prevod njihovih opažanj v jezike različnih umetniških izrazov, zajetih v programsko shemo festivala. Osrednja pozornost festivala, ki nadaljuje tradicijo nekdanjih *Podob trenutkov*, je še zmeraj namenjena gledališču, kar pa ne pomeni, da so druge umetniške zvrsti v podrejenem položaju. Nasprotno: festival je v celoti zasnovan razvojno, kar pomeni, da želi v prihodnje še okrepiti raznovrstnost žanrov in pestrost umetniških izrazov.

Transgeneracije – festival sodobnih umetnosti mladih bo v letu 2008 zaznamovala njegova že 23. izvedba.

Gledališki del festivala Transgeneracije nastaja z izbiro najboljših prijavljenih gledaliških predstav, ki uporabljajo gledališče kot privilegiran prostor za izražanje lastnih stališč, ki pogumno in odločno raziskujejo zapletene probleme odraščajočih.

Najboljšo predstavo bomo nagradili z možnostjo ustvarjanja nove produkcije v Dvorani Duše Počkaj. Pri šolskih glasilih se je izkazala za smiselno omejitev samo na šolska literarna glasila ali vsaj takšna, ki se pretežno ukvarjajo s kulturo; ta del festivala bomo razširili z esejistiko. Kot kaže, je esej kot polliterarna zvrst v defenzivi, da je z uvajanjem v šolske programe, ki ga razumejo v skladu z žlahtno, pa zato toliko bolj »zateženo« tradicijo literarne refleksije, začel izgubljati priljubljenost. Njegova uvrstitev v literarni del programa bi ga verjetno napravila bolj popularnega med dijaki in verjetno občutno razširila krog na festivalu sodelujočih.

Skupaj z Gimnazijo Vič Ljubljana smo že razpisali srednješolski natečaj za najboljši haiku v slovenskem in angleškem jeziku. Z razpisom natečaja želimo spodbuditi pesniško ustvarjalnost srednješolske mladine ter jim omogočiti medsebojno spoznavanje in javno predstavljanje; v okviru Transgeneracij bomo izvedli javno branje in podelitev priznanj najboljšim.

Zasnova programa za festivalni del na področju likovne ustvarjalnosti in videa oz. vizualnih elektronskih medijev v letu 2008 ostaja enako strukturirana in v enakem obsegu kot minula leta. V letu 2008 si bomo s sodelavci še naprej prizadevali za prepoznavnost festivala.

Načrtujemo 20 festivalskih dogodkov; festival bomo sklenili s podelitvijo priznanj in z ogledom plesne prestave *Rodeo podob*.

4. 3. 2 ŽIVA – festival plesne ustvarjalnosti mladih

Nezanimanje za umetniški ples in nesposobnost sprejemanja tovrstnih umetniških del izvirata predvsem iz nepoznavanja plesne umetnosti. Ples je namreč zelo površno zajet v umetnostno vzgojo na naših šolah, zato je nujno razmišljati tudi o drugih oblikah seznanjanja mladih s plesno ustvarjalnostjo. Poudariti je treba, da se je z razmahom zunajšolskih otroških in mladinskih plesnih skupin zanimanje za plesno umetnost vendarle nekoliko povečalo. Ena od pomembnih oblik dela Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti je državno srečanje najboljših plesnih skupin (selektor/-ica – predstavnik/-ca slovenske sodobne plesne scene pripravi izbor plesnih miniatur in predstav po ogledu vseh regijskih revij plesnih skupin in nekaj drugih prireditev iz vse Slovenije), imenovan Živa, festival plesne ustvarjalnosti mladih. Festival pomeni dobro priložnost za pregled dosežkov, primerjav, analiz in neformalnih srečanj skupin. Poteka enkrat letno že od leta 1979 in v tem času je doživel kar nekaj sprememb; lani smo – Javni sklad Republike Slovenije in CD – tako vsebinsko kot organizacijsko dogodek nadgradili v vsebinsko privlačnejšo in organizacijsko izboljšano festivalsko obliko pod imenom ŽIVA, festival plesne ustvarjalnosti mladih. Organizacija festivala v sodelovanju s Cankarjevim domom je za izbrane plesne skupine velika nagrada in omogoča profesionalne razmere za predstavitve. S tem želimo povečati moč same prireditve in tako vplivati na razvoj plesne umetnosti pri nas. V sodelovanju z Javnim skladom RS Slovenije za kulturne dejavnosti.

4. 3. 3 DRUGE PRODUKCIJE

V program bomo zajemali boljše produkcije, nastale na srednjih in drugih šolah, o katerih se bo kritiška javnost izrekla pozitivno. Drugo merilo, ki ga bodo morali producenti dosegati, je tehnična ustreznost.

Tako po dveh uspešnih skupnih projektih tudi v letu 2008 načrtujemo popoldanski program. Zaradi obnavljanja ljubljanske operne in baletne hiše bomo v letu 2008 gostili niz domačih baletnih večerov, ki so v minulih letih potekali na tamkajšnjem odru, med drugim tudi Baletni večer SGBŠ.

4. 3. 4 VESELA ŠOLA

Tradicionalna prireditev ob podelitvi diplom državnim prvakom Vesele šole, vzgojno-izobraževalnem projektu PIL-a in PIL-a PLUS, vsakič znova pritegne izjemno številno občinstvo. V letu 2008 bodo že osemintrideset let podelili diplome najboljšim osnovnošolcem iz vse Slovenije, ki tekmujejo v Veseli šoli ali so avtorji nagrajenih nalog veselošolskih raziskovalcev.

4. 3. 5 ZLATA BRALNA ZNAČKA

Z Zvezo prijateljev mladine Slovenije bomo skupaj pripravili sklepno prireditev za osmošolce; Cankarjev dom bo zavzet pri organizaciji in tehnični izvedbi prireditve.

4. 4 HUMANISTIČNI PROGRAMI

4. 4. 1 REFLEKSIJE SODOBNIH SCENSKIH UMETNOSTI

Paralelne prakse sodobnih umetnosti: interpretiranje, pisanje, zgodovinenje

Sklop predavanj o refleksiji sodobnih scenskih umetnosti bo v letu 2008 sestavljen kot sklop javnih terminov, ki bodo potekali kot predavanja in dialoške situacije, v katerih bodo sodelovali priznani domači in tuji umetniki in teoretiki, z namenom vpogleda v aktualno dogajanje na področju sodobnih umetnosti. V letošnjem letu bodo v okviru javnih predavanj še posebno poudarjanje različne tematike, ki opredeljujejo vzporedne prakse sodobne slovenske scenske umetnosti, kot so: predstavljanje, reflektiranje, zgodovinenje in opredeljevanje odnosa med umetniškim dogodkom in družbenim kontekstom. Ob javnem programu bo potekal tudi interni seminar, ki ga bo vodila Bojana Kunst. V letošnjem letu bodo med drugim predavali: Phillip Auslander, teoretik gledališča, ZDA; McKenzie

Wark, teoretik novih medijev, Avstralija, ZDA; Marianne Von Kerkhoven, dramaturginja, Belgija; Gabrielle Brandstatter, teoretičarka sodobnega plesa, Nemčija; Rok Vevar, kritik in teoretik, Slovenija; Bojana Kunst, filozofinja, Slovenija; Katja Praznik, kritičarka in teoretičarka, Slovenija; Matjaž Berger, gledališki režiser, Slovenija; Miklavž Komelj, umetnostni zgodovinar, Slovenija; Rabih Mroue, gledališki režiser, Libanon.

4. 4. 2 NEKAJ O NAŠEM ČASU

Pogovori o aktualnih temah iz humanistike, zgodovine in umetnosti

Na štirih refleksivnih večerih, ki jih bosta izmenično vodila Gregor Podlogar in Boštjan Narat, bomo skušali čim širši javnosti predstaviti značilnosti časa, v katerem živimo. Poudarek je zato na aktualnosti, na temah, ki zadevajo naš duhovni prostor tukaj in zdaj, vendar vprašanja, ki zadevajo trenutno politično debato, pri tem izpadejo, saj se bomo v pogovorih poskušali izogniti aktualističnemu razmisleku.

Teme bodo iz humanistike, zgodovine in umetnosti.

4. 4. 3 DELAVNICA MARKA POGAČNIKA

Marko Pogačnik v svoji Delavnici razvija jezik komunikacije z našim planetarnim domom in njegovo inteligenco. Zaostrena ekološka kriza zahteva od človeka odgovor. Kdo je človek in kakšen je smisel našega bivanja na planetu Zemlja? Kako uresničiti civilizacijo, ki bo sposobna sodelovanja z dušo Zemlje (Gajo)? Treba je razmisliti, kako lahko že danes začnemo praktično uresničevati novo vrsto so-bivanja človeka, narave in življenjskega prostora.

4. 4. 4 MUZEOFORUM

V letu 2008 bomo v sodelovanju s Slovenskim muzejskim društvom organizirali dve omizji.

4. 4. 5 DRUGA PREDAVANJA, OKROGLE MIZE

V okviru Humanističnega programa načrtujemo, da se bomo tako kot v minulih letih z okroglimi mizami in javnimi tribunami odzivali na kulturno in družbeno dogajanje. Nekaj terminov je prostih tudi za potopisna in alpinistična predavanja. Ker nas vsako leto preseneti takšen ali drugačen zanimiv predlog za predavanja različnih vsebin, zagotovitve terminov že vnaprej uvrščamo v letni program. Poleg tega humanistični program sodeluje pri pripravi manjših »spremljav« drugih programov v hiši (tako na primer pripravljamo predavanja režiserjev, ki gostujejo v okviru Gledališkega programa, ali pogovore z njimi, če napovejo svoj prihod). V času filmskega festivala pripravljamo diskusijsko uprizoritev dveh svetovljanov, Emirja Kusturice in dr. Slavoj Žižka ali posebej prirejenih predavanj teh dveh z za zdaj delovnim naslovom Od virtualne resničnosti do resnične virtualnosti.

4. 5 LITERARNI PROGRAMI

4. 5. 1 SLOVANSKI MOST

Festival slovanskih kultur

V času predsedovanja Slovenije Evropski uniji Cankarjev dom, Forum slovanskih kultur in KUD Apokalipsa pripravljamo osrednji literarni dogodek – Festival slovanskih kultur. Ker bodo na festivalu sodelovali tudi slovanski avtorji iz držav, ki niso članice EU, bomo po eni strani vzpostavili plodno sodelovanje med slovanskimi kulturami v EU, po drugi pa tudi s slovanskimi kulturami zunaj EU. Ker se v Sloveniji kot »slovanski članici EU« počutimo dolžne, da v EU delujemo tudi kot most in kulturni ambasador ter vzdržujemo žive stike, nam bo festival Slovanski most omogočil, da ne le z dragocenimi vplivi, ki so stoletja bogatili evropsko kulturno zakladnico, ampak še posebno tudi z najnovejšimi prispevki tudi v prihodnje sodobno in inovativno seznanjamo javnost in tudi najmlajše

generacije v EU. Po drugi strani pa z evropsko kulturno ustvarjalnostjo prek istega »mosta« seznanjamo tudi vse tiste slovanske države, ki so ostale zunaj EU.

Tako pripravljamo 10 literarnih večerov v Klubu CD s po 2 avtorjema na večer. Posamezen večer bo sestavljen iz pogovora in branja v jeziku nastopajočega ter slovenščini. Avtorjevi prispevki bodo prevedeni v slovenščino in pozneje objavljeni v skupnem zborniku ali na zgoščenki. Posebej se bomo potrudili in na prireditve pripeljali dijake in študente ter vso zainteresirano javnost. V predverju Kluba CD bomo z manjšimi razstavami predstavili njegovo delo in literaturo države nastopajočega avtorja.

Program je zasnoval Iztok Osojnik, pesnik, pisatelj in prevajalec.

4. 5. 2 PRAVOKOTNIK

Nekaj vzorcev literarnih večerov se je pri nas že vsaj zasitilo, če ne izčrpalo, recimo klasični ena na ena (gostitelj in gost o gostovem delu), pa tudi model KMB (gostitelj in dva gosta o bralnem doživljanju ob eni knjigi). Tisto, kar manjka, je model RR (po Reichu-Ranickem), recimo mu kvartet – štirje vselej isti govorci in moderator, pogovor pa vsakič ob drugi (eni) knjigi, ki odpira tudi širše probleme (recimo zdajšnji nagrajeni Skubičev *Popkorn* o usodi posameznika v turbokapitalizmu, Melisse P. Pred spanjem si stokrat skrtačim lase – o spolnosti kot zadnjem teritoriju potrditve posameznikove suverenosti in neodvisnosti, Daniel Kehlmann *Jaz in Kaminski* o umetnostni industriji, v kateri je medijska prisotnost umetnika pomembnejša od njegove umetnine ...). Z izborom tem, pa tudi s sestavo kvarteta, bi bilo mogoče pridobiti zelo raznoliko občinstvo, tudi mlajše. Večere bi povezoval Matej Bogataj.

4. 5. 3 PRED IZIDOM IN PO NJEM

Tudi letos bomo predstavljali novosti založb, ki jih sofinancira Ministrstvo za kulturo; prireditve potekajo kot srečanja z novinarji in drugo javnostjo.

4. 5. 4 LITERARNI VEČERI

Literarni večer Društva slovenskih pisateljev

S stanovskim literarnim društvom smo se dogovorili o obširnejšem sodelovanju kot doslej, in sicer bomo v letu 2008 pripravili naslednje večere:

- Predstavitve članov Mladinskega kluba Društva slovenskih pisateljev
- Branje članov Društva slovenskih pisateljev ob slovenskem kulturnem prazniku
Prešernov dan člani Društva slovenskih pisateljev že tradicionalno počastijo z branjem Prešernovih in svojih pesmi.
- Svetovni dan poezije
V počastitev svetovnega dneva poezije člani Društva slovenskih pisateljev berejo svoje pesmi.
- Svetovni dan knjige
Ob svetovnem dnevu knjige poteka večer darovanja in tako sklene akcijo PODARIMO KNJIGO v okviru 13. slovenskih dni knjige.
- Branje članov Društva slovenskih pisateljev ob rojstnem dnevu Ivana Cankarja
Ob obletnici Cankarjevega rojstva člani Društva slovenskih pisateljev berejo odlomke iz svojih del na okrogli mizi z aktualno problematiko.
- Literarni večer novih članov Društva slovenskih pisateljev
- Literarni večer z naslovom Vilenica v Ljubljani

Literarni večer Društva slovenskih književnih prevajalcev

Tradicionalni decembrski večer branja najnovejše prevodne literature.

4. 5. 5 S KNJIŽNEGA TRGA

Cankarjev dom in Radio Slovenija bosta enkrat na mesec skupaj pripravljala pogovore o slovenski književnosti. Radijska oddaja *S knjižnega trga* je namenjena kritičnemu predstavljanju novosti slovenskih založb, in tako bi vsak mesec z enim od sodelavcev oddaje spregovorili o knjigah tudi pred občinstvom Kluba Lili Novy. Seveda si želimo, da bi se pogovorov udeležil tudi kateri od avtorjev, prevajalcev ali urednikov obravnavanih knjig. Pogovore bo vodil Vlado Motnikar.

4. 5. 6 FABULA

Mednarodni Festival zgodbe – Fabula bo med 21. 1. in 16. 2. 2008 potekal že petič zapored. Gre za obsežen literarni projekt, ki v svoje središče postavlja zgodbo, jo raziskuje, poleg tega pa išče njene vzporednice v drugih umetniških zvrsteh. Fabula se vsako leto spogleduje z različnimi aktualnimi temami ter poskuša vzpostaviti konstruktiven dialog med udeleženci festivala in občinstvom.

Posebno zanimiv je festival zaradi svoje večplastnosti. V središču pozornosti so še vedno svetovno priznani avtorji, ki gostujejo na festivalu, zaokroženo obliko oziroma piko na i pa projekt dobiva s kulturno bogatim spremljevalnim programom, ki bo tudi na peti izvedbi festivala obsegal številne okrogle mize, filmske projekcije, delavnice, fotografski natečaj, razstave, predstave, koncerte idr.

Vabljeni avtorji, ki jih bomo predstavili v Cankarjevem domu:

- Peter Nadas, Madžarska
- Andrzej Stasiuk, Poljska
- Michel Tournier, Francija
- Pawel Huelle, Poljska
- Venko Andonovski, Makedonija
- Ermis Lafazanovski, Makedonija
- Aleksandar Prokopiev, Makedonija

V sodelovanju s Študentsko založbo.

4. 5. 7 PREGLEJ NA GLAS

Da bi mladi dramski pisci lahko na svojih dramskih tekstih delali, jih dograjevali in plemenitili, je nujno, da (prvič) te besedila slišijo in (drugič) s temi besedili stopijo v dialog z igralci, režiserji, nenazadnje pa tudi z občinstvom. Na podlagi teh izkušenj (prvič) dramsko delo pridobiva kakovost in (drugič) razvija se tudi dramski pisec sam.

Trenutno slovensko dramatiko ustvarjamo in razvijamo po načelu naključja, brez kakršnega koli instrumentarija. PreGlej poskuša zapolniti prav ta primanjkljaj, s svojo dejavnostjo ustvarja temeljne pogoje za razvoj in porast slovenske dramatike. Dramskim piscem mlajše generacije PreGlej daje možnost za delo z dramskim besedilom in hkrati tudi za predstavitev dramskega besedila širšemu občinstvu.

PreGlej s svojim programom razvija instrumentarij, ki se bo izkazal v tesnejši povezavi med mlajšo generacijo gledaliških režiserjev, igralcev in seveda dramatikov. Dolgoročno gledano naj bi to spodbudilo sodelovanje med dramatikom in drugimi gledališkimi ustvarjalci.

Na bralne uprizoritve v Gledališče Glej vabimo umetniške direktorje, dramaturge, prevajalce, režiserje, urednike literarnih revij in založb, producente nevladnih organizacij, publiciste in seveda tudi vse preostalo občinstvo. S tem naj bi se dramskim delom odprla pot na slovenske gledališke odre ali v publikacije in hkrati bi možnost, ki jo ponuja PreGlej, združila morebitne pisce. In letos se festivalu prvič pridružuje kot koproducent tudi Cankarjev dom!

4. 5. 8 PRED IZIDOM IN PO NJEM

Tudi letos bomo predstavljali novosti založb, ki jih sofinancira Ministrstvo za kulturo; prireditve potekajo kot srečanja z novinarji in drugo javnostjo.

4. 6 EGIPT V LJUBLJANI

V skupni projekt Kulturno-umetniškega programa Cankarjevega doma bo Kulturnovzgojni in humanistični program prispeval naslednje dogodke:

A. LITERARNI DOGODKI

a) Klub CD, predvidoma prvi teden v aprilu

Literarni večer in pogovor z Al Asvanijem ob izidu njegove knjige *Jakubianova hiša* (založba *cf)

Na predstavitvi slovenskega prevoda knjige boste lahko avtorja (in prevajalko Barbaro Skubic) povprašali o žgočih družbenih problemih, ki jih izpostavlja roman, o kontroverznih odzivih nanj, o filmu z zvezdniško zasedbo, ki je bil leta 2006 posnet po njem, o tožbah ljudi, ki so se prepoznali v likih, pa tudi o Al Asvanijevem najnovejšem romanu *Chicago*, stomatologiji, političnem gibanju Kifaja, življenju v Kairu in še o marsičem.

B. PREDAVANJA

a) 20. marec, Kosovelova dvorana

Ob razstavi Faraonska renesansa:

Predavanje Dine Ishak Bakhoun: Bodo kraljeve grobnice preživele?

Gradbena inženirka iz Egipta, ki se je specializirala za ohranjanje in restavriranje spomenikov in zgodovinskih zgradb, bo predstavila svoje delo pri projektu Theban Mapping Project, v katerem je bila odgovorna za podrobne preglede in ugotovitve stanja v grobnicah srednjega in novega kraljestva v Dolini kraljev.

b) 6. marec, Kosovelova dvorana

Predavanje dr. Salime Ikram: Mumifikacija in opremljanje umrlih za večnost

Ena največjih raziskovalk in poznavalk mumij na svetu

c) torki od 11. marca do 1. aprila, dvorane M

Predavanja Slovenskega arheološkega društva v okviru razstave Faraonska renesansa v CD

Dr. Marko Frelj, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana

Misijonar Ignacij Knoblehar in raziskovanje Nila

Prof. Johanna Holaubek, Inštitut za arheologijo, Univerza na Dunaju, Avstrija

Egipčanski preporod 1840–1940

Tomislav Kajfež, MA, Ljubljana

Vitez Anton pl. Lavrin, diplomat in zbiralec starin v Egiptu

Mag. Miran Pflaum, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana

Mumija Isahte v Narodnem muzeju Slovenije

d) 10. marca, Klub Lili Novy

Predavanje Claudie Roden: Multikulturalnost v kuhinji

Varuška in dojelja, ena od še živečih aleksandrink (iz Batuj), orientalske Judinje, živeče v Egiptu, etnologinja in filozofinja, ki multikulturalnost in vplive raziskuje skozi različne kuhinje.

e) Klub CD ali Lili Novy

Predavanje Barbare Skubic: Letijo žerjavi ...

Prevajalka in dramaturginja Barbara Skubic bo predstavila (tradicionalne in zgodovinske) stike med Slovenijo in Egiptom, predvsem pa vlogo aleksandrink v egipčanskih družinah in usode družin, ki so jih zapuščale na Primorskem

f) Izdaja prilagojenega manjšega kataloga razstave Faraonska renesansa za šolarje od 5. do 8. razreda.

4. 7 SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM

Kot vsako leto bomo ob knjižnem sejmu organizirali vrsto prireditev za osnovnošolce in srednješolce.

4. 8 MESTO ŽENSK

V sodelovanju z Mestom žensk bomo organizirali predavanja in okrogle mize.

5 RAZSTAVNI PROGRAM

Cankarjevo leto 2008 bo potekalo v znamenju Festivala egipčanske kulture in umetnosti, na razstavnem področju ga bo zaznamovala razstava Faraonska renesansa, nedvomno strokovno in finančno najzahtevnejši projekt doslej. Razstava o renesansi faraonov se lepo prilega v okvir slovenskega predsedovanja Evropski uniji v prvi polovici naslednjega leta, pripravljamo jo v sodelovanju z znanim italijanskim egiptologom dr. Francescom Tiradrittiem, ki je v podnaslovu razstave *Arhaizem in zgodovinski pomen v staroegipčanski umetnosti* strnil glavno temo: ta med drugim omogoča obravnavo vpliva egipčanske civilizacije na starodavni sredozemski svet in, navsezadnje, na evropsko kulturo, ki ima v njej svoje globoke korenine. Dragoceni eksponati prihajajo iz mnogih najpomembnejših evropskih muzejev in zbirk (Britanski muzej, Louvre, berlinski, Münchenski in firenški egipčanski muzej ...). Zato bo razstava s spremljevalnimi dogodki nedvomno tudi velik organizacijski in tehnični preskus naših zmožnosti.

V sklop razstav zanimivih starejših slovenskih avtorjev umeščamo obsežnejšo slikarsko predstavitev sicer vsestranskega umetnika Karla Zelenka (r. 1925), medtem ko se bomo pozno jeseni lahko spet srečali z novo, osmo izdajo Slovenskega bienala ilustracije, ki ga v Cankarjevem domu pripravljamo že od leta 1993 in ga od tedaj postopoma razvijamo tako v vsebinskem kot formalnem pogledu.

Glavno vodilo programa ostaja umetniška izjemnost, težišče pozornosti je pogosto usmerjeno tudi na kulturološki pomen izbranih projektov. Pri snovanju letnega programa poskušamo enakovredno uvrščati razstave slovenske in tuje umetniške produkcije, samostojne in skupinske, pregledne in tematske razstave, medtem ko pri izbiri posameznih – še posebno fotografskih – projektov sledimo najrazličnejšim avtorskim poetikam in tehnični raznovrstnosti. Fotografe v glavnem vabimo k sodelovanju, odločamo se tudi med prijavljenimi projekti: poleg uveljavljenih avtorjev redno predstavljamo mlajše, inovativne ustvarjalce. V dobrem desetletju fotografskega programa v Mali galeriji (ki jo le redko uporabljamo za predstavitve drugih disciplin: tokrat bomo v času SBI postavili razstavo nagrajencev slovitega bratislavskega bienala ilustracije) se je pokazalo, da so se mnogi med njimi razvili v zrele ustvarjalne osebnosti, postali dobitniki domačih in tujih nagrad ter bili uvrščeni na pomembne selekcionirane razstave.

Nadaljujemo tudi dejavnosti v okviru širše ljubljanske manifestacije Mesec fotografije, tokrat v sodelovanju z novoustanovljenim Zavodom Mesec fotografije, saj menimo, da gre za dragoceno nadgradnjo siceršnjega fotografskega utripa v mestu, ki ima nedvomno programsko prihodnost v kontekstu evropskih smernic na tem področju.

Razstavni program Cankarjevega doma torej še naprej sledi ustaljeni programski zasnovi, ki se po pravilu v Galeriji CD kot osrednjem razstavišču posveča likovni umetnosti, Mala galerija kontinuirano predstavlja in uveljavlja sočasno fotografsko ustvarjalnost, medtem ko razstave s področij arhitekture, oblikovanja in kulturne zgodovine postavljamo v večnamenskih prostorih CD (so pa te maloštevilne zaradi goste terminske sheme drugih prireditev v teh prostorih). Pri uresničevanju razstavnega programa nadaljujemo razvejano in razgibano sodelovanje z domačimi in tujimi strokovnjaki,

ustanovami ali asociacijami ter tujimi kulturnimi predstavništvi (British Council, italijanski, francoski in avstrijski kulturni inštituti).

Za razstave v Galeriji CD pripravljamo redno in izredno vodenje, še posebno za tiste projekte, ki imajo hkrati lahko tudi izrazito didaktični značaj. Navezovanje stika s ciljnim skupinami na razstavnem področju razvija oddelek za stike z javnostjo v dogovoru in ob strokovni podpori razstavnega programa. Na razstave zunaj Galerije CD je vstop prost ali brezplačen.

Za programsko leto 2008 načrtujemo 21 razstavnih projektov, 7 manjših vizualnih postavitev ter 5 večjih in manjših prireditev v okviru Meseca fotografije ter dve posredovanji razstav, skupaj kar 35 dogodkov s področja vizualne umetnosti.

5. 1 LIKOVNE RAZSTAVE

Od 17. januarja, ko se izprazni galerija po razstavi *Zgodovina slovenske likovne umetnosti in socialno vprašanje*, pa do konca februarja poteka priprava prizorišča za razstavo staroegipčanske umetnosti.

4. 3.–29. 6., Galerija CD in Dvorana Duše Počkaj

FARAONSKA RENESANSA

Arhaizem in zgodovinski pomen v staroegipčanski umetnosti

V renesanso faraonov štejemo čas od začetka 7. do sredine 6. stoletja pr. n. št. (25. in 26. dinastija). Po obdobju politične in gospodarske krize v novem kraljestvu je bil Egipt v tem času deležen novega veličastnega obdobja. Mogoče je, da se je ta novi trenutek izobilja začel s prihodom Nubijcev, ki so Egipt osvojili in ponovno združili ob koncu 8. stoletja pr. n. št., svojo prestolnico pa sčasoma preselili v Memfis. Renesansa faraonov je postala opazna v času njihove vladavine, vendar lahko nekatere sledi, ki so jo napovedovale, najdemo že v kulturi predhodnih stoletij.

Za kulturne pojavnosti renesanse faraonov je značilno zavestno poudarjanje preteklosti. Težnje k arhaičnosti, ki naj bi ohranjala kulturno prepoznavnost dežele, je mogoče najti še v nekaterih trenutkih zgodovine Egipta, a v renesansi faraonov lahko zasledimo novo naravnost, ki je vodila k posnemanju dosežkov prejšnjih razdobij (ki so jih Egipčani že imeli za »klasična«) z novimi izraznimi oblikami. Posledica tega je bilo spremenjeno razmišljanje o glavnih kulturnih in verskih pojmovanjih. Zaradi tega se zdi egipčanska civilizacija renesanse podobna tistim prejšnjim obdobjem, hkrati pa v več vidikih napoveduje prepričanja in razmišljanja, ki jih lahko najdemo v današnji evropski kulturi, saj so na začetku 7. stoletja pr. n. št. Egipt začeli obiskovati Grki. Prevzeli so zamisli, ki so nato prek njih prešle v grško-judovsko krščanstvo in sčasoma postale duhovna osnova evropske morale.

Egipčanski »renesančni pogled« vključuje globoko zakoreninjen občutek za zgodovino, ki so ga Egipčani z zbirkami seznamov kraljev in letopisov kazali že od začetka svoje zgodovine. Ti zapiski so faraonski civilizaciji omogočali, da se je razvijala, ne da bi se kdaj koli resnično odtrgala od svoje preteklosti. Ta pogled verjetno leži ob vznožju tritisočletnega obstajanja egipčanske kulture in je prav gotovo eden izmed motivov, ki pripomorejo k njeni privlačnosti.

Zakaj razstava o renesansi faraonov v Ljubljani?

V zadnjih letih Slovenija kaže vedno večje zanimanje za stari Egipt. Priprava razstave na to temo lahko pritegne veliko občinstva, zapolni kulturno vrzel glede faraonske civilizacije ter ponovno oživi nekdanje zanimanje (o čemer pričajo sarkofagi starega kraljestva na vipavskem pokopališču).

Glede na to, da takšnega dogodka v Ljubljani še ni bilo, bi morala biti razstava o starem Egiptu čim bolj splošna in občinstvu s samo površnim poznavanjem egipčanske civilizacije o njej podati izčrpno sliko. Hkrati mora biti razstava osredotočena na določeno znanstveno veljavno temo, kar bo omogočilo izposojajo spomenikov iz najpomembnejših egipčanskih muzejev. V zadnjih letih so se zaradi naraščajočega števila razstav o starem Egiptu mnogi kustosi odločili, da predmete posojajo samo v primeru dogodkov resničnega znanstvenega pomena.

Razstava o renesansi faraonov lahko zadovolji obe zahtevi. Podoben dogodek ni bil organiziran še nikoli, čeprav so v minulih letih raziskovalci zelo napredovali pri analizi in novem vrednotenju tega obdobja. Istočasno mora obravnava takšnega predmeta obsegati tudi poznavanje glavnih (»klasičnih«) obdobji egipčanske zgodovine (staro, srednje in novo kraljestvo), ki omogočijo splošno predstavo o nilski civilizaciji.

Tako se lahko razstava o renesansi faraonov oblikuje kot dogodek velike znanstvene vrednosti in hkrati splošen pregled egipčanske civilizacije.

Teme razstave

Razstavo se lahko razvije s pomočjo kronološke osi, ki obiskovalcu omogoča, da se najprej v splošnem seznani z egipčansko civilizacijo in njeno zgodovino, nato pa s popolnim opisom glavne tematike. Glede na to predlagamo naslednji razvrstitev tem:

1. Uvod

- a) Pomen zgodovine v starem Egiptu (Loredana Sist, Univerza v Rimu »La Sapienza«)
- b) Razvoj in napredek egipčanske umetnosti (Dietrich Wildung, Egipčanski muzej v Berlinu)

2. Klasična obdobja egipčanske zgodovine

- a) Staro kraljestvo (Guillemette Andreu – Muzej Louvre)
- b) Srednje kraljestvo (Sylvia Schoske – Münchenski muzej)
- c) Novo kraljestvo (Silvia Einaudi – Italijanska arheološka misija v Luxorju)

3. Egipčanska renesansa

- a) Tretja vmesna doba (Eva Liptay, Muzej lepih umetnosti, Budimpešta)
- b) 25. in 26. dinastija (Elena Pishikova, Metropolitanski muzej umetnosti, New York)
- c) Vera (John Taylor – Britanski muzej)
- d) Spomeniki

4. Preporod renesanse

- a) Zadnje domorodne dinastije in Ptolemajsko obdobje (Alessia Fassone, Univerza v Torinu)

5. Sprejetje egipčanske civilizacije v evropski kulturi (Alfred Grimm – Egipčanski muzej v Münchnu)

- a) Uvod na splošno predstavi egipčanski odnos do lastne zgodovine in način, na katerega je faraonska civilizacija izražala svojo navezanost na tradicijo, tako da je razvijala umetnost, ki se je zmeraj ozirala proti svoji preteklosti.
- b) Drugi del kataloga je namenjen klasičnim obdobjem egipčanske zgodovine do začetka 11. stoletja pr. n. št. Vsako obdobje je predstavljeno s svojimi najbolj izrazitimi značilnostmi, s stališča arhaizma in glede na pomembnost za egipčansko renesanso.
- c) Tretji del predstavi podrobnejši opis obdobja od konca novega kraljestva do konca 26. dinastije, s posebnim poudarkom na kulturnih dosežkih renesanse faraonov.
- d) Zadnje domorodne dinastije in Ptolemaji so se v prikazovanju svoje legitimnosti do oblasti ponovno obrnili k arhaizmu, tokrat večinoma z oponašanjem umetniške izraznosti renesanse faraonov.
- e) Kot pred njimi Grki so tudi Rimljani po osvojitvi države (30 pr. n. št.) podlegli čaru egipčanske kulture. Da bi okrasili svoje rezidence v Italiji, so začeli odnašati mnoge spomenike. Večinoma so izbirali umetniške stvaritve renesanse faraonov (še posebno 26. dinastije) ter v teh spomenikih nezavedno odkrivali utelešenje kultur prejšnjih obdobji, čisto jedro egipčanske civilizacije. Izbira Rimljanov je v naslednjih stoletjih močno vplivala na zaznavanje starega Egipta ter vplivala na oblikovanje stereotipa o tej kulturi, ki je trajal vse, dokler ni Champollion leta 1821 razvozlal hieroglifov.

Evropska vrednost razstave o renesansi faraonov

Razstava o renesansi faraonov se lepo prilega v okvir slovenskega predsedovanja Evropski uniji na začetku leta 2008. Tema omogoča obravnavanje vpliva egipčanske civilizacije na starodavni sredozemski svet in, navsezadnje, na evropsko kulturo, ki ima v njej svoje globoke korenine.

Poleg tega leži Ljubljana v središču nove Evrope, kar omogoča izposojajo iz najpomembnejših zahodnoevropskih egipčanskih muzejev: londonski Britanski muzej, pariški Louvre, egipčanski muzeji v Berlinu, Münchnu in Firencah, Regionalni arheološki muzej v Palermu, Muzej za zgodovino in umetnost v Trstu, Muzej lepih umetnosti v Budimpešti in Arheološki muzej v Zagrebu (vključitev sosednje Hrvaške kot edine države zunaj EU), slednji trije hranijo zanimive, čeprav manj znane egipčanske zbirke. To je lahko še ena tehtna točka pri odločitvi za to razstavo, ki lahko privabi obiskovalce iz sosednjih držav.

Znanstveni odbor razstave sestavljajo znani egiptologi:

Guillemette Andreu, glavna kustosinja Oddelka za egipčanske antične umetnine v Louvru; Jean-Luc Chappaz, direktor egipčanske zbirke Umetnostnega in zgodovinskega muzeja v Ženevi; Dietrich Wildung, direktor Egipčanskega muzeja v Berlinu; Sylvia Schoske, direktorica Egipčanskega muzeja v Münchnu; Elena Pishikova, asistentka glavnega kustosa egipčanske zbirke v Metropolitanskem muzeju v New Yorku; Alfred Grimm, vodja oddelka v Egipčanskem muzeju v Münchnu; Maria Cristina Guidotti, direktorica Egipčanskega muzeja v Firencah; Marzia Vidulli, kustosinja egipčanske zbirke v Mestnem muzeju za zgodovino in umetnost v Trstu; John Taylor, pomožni kustos na Oddelku za stari Egipt in Sudan v Britanskem muzeju; W. Vivian Davies, glavni kustos Oddelka za stari Egipt in Sudan v Britanskem muzeju.

8.–28. 9., Velika sprejemna dvorana

JANEZ VAJKARD VALVASOR

Iconotheca Valvasoriana – Valvasorjeva grafična zbirka

Predstavitev ponatisov 17 zvezkov

Avtor projekta: dr. Lojze Gostiša

Strokovni sodelavci: mag. Mirna Abaffy (kustosinja Valvasorjeve zbirke v Metropolitanski knjižnici v Zagrebu, dr. Milan Pelc (Inštitut za umetnostno zgodovino), dr. Barbara Murovec (ZRC SAZU), dr. Marjeta Ciglenečki (Pedagoška fakulteta Maribor), dr. Jure Mikuž (ISH)

Janez Vajkard Valvasor je leta 1685 uredil svojo zbirko grafik in risb, ki je obsegala več kot 7300 listov. Nalepil jo je v 18 albumov formata folio. Po bankrotu je zbirko prodal v Zagreb, kjer v Metropolitanski knjižnici še danes hranijo 17 zvezkov (eden je izgubljen). Valvasorjeva fundacija pri SAZU bo do leta 2008 pripravila ponatis vseh zvezkov z dodanim kritičnim katalogom, ki bo znanstveno opredelil vsak list posebej. Valvasor je bil človek evropskega pomena, član angleške kraljeve akademije, med drugim odlično obveščen o vsem, kar se je nanašalo na grafiko. Bil je zasvojen zbiralec, ki je hotel imeti prav vse tisto, kar ga zanima. In zanimalo ga je veliko stvari, poleg tega pa je imel izreden estetski okus, zato so med grafikami tudi mojstrska dela avtorjev, kot so Dürer, Callot, Rembrandt idr. Njihovi prizori prikazujejo svet in življenje v njem v 16. in 17. stoletju: strahote vojn, krajine, obraze znanih ljudi, čudesa, karikature, žanr, tihožitja, rastlinski in živalski svet, vedute in zemljevide, svete podobe, mitologijo in erotiko. Grafika je upodobila vse, o čemer je krožil glas ter so pisali knjige in prvi časopisi; bila je zaklad, neke vrste medmrežje podob.

Zahtevni tisk publikacije opravlja MTK Print Ljubljana.

V sodelovanju z Valvasorjevo fundacijo pri SAZU

15. 9.–9. 11., Galerija CD

KAREL ZELENKO

Slikarska razstava

Slikar Karel Zelenko je bil rojen 15. septembra 1925 v Celju. Po končani srednji šoli je nadaljeval študij na Umetno-obrtni šoli v Ljubljani in v Gradcu ter na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je diplomiral na oddelku za kiparstvo pri prof. Borisu Kalinu. Leta 1951 je končal še specialko za grafiko pri prof. Božidarju Jakcu ter nadaljeval študij na specialki za slikarstvo pri prof. Gabrijelu Stupici. Po končanem študiju se je zaposlil v keramični industriji v Kamniku. Od leta 1954 do 1959 je poučeval na Šoli za oblikovanje v Ljubljani. Od leta 1959 dela kot svobodni umetnik – grafik, slikar, keramik in ilustrator – v Ljubljani in Grožnjanu.

Karla Zelenka kulturna javnost pozna zlasti kot enega najuglednejših pripadnikov ljubljanske grafične šole, njegova grafična dela hranijo številne javne in zasebne zbirke. Znan je tudi kot izvrsten keramik, s svojimi keramičnimi umetninami deluje več kot petdeset let.

Iz osebnih razlogov pa v našem prostoru desetletja ni predstavljal svojih slikarskih stvaritev. Sicer je veliko razstavljal v tujini (v Belgiji ga je kritika označila kot slovenskega Ensorja), doma pa le občasno v manjšem obsegu in v manjših razstavnih prostorih. Zadnja večja, tudi – a ne zgolj – slikarska predstavitev je bila leta 1984 v Jakopičevem razstavišču, ki ga je tedaj vodil dr. Ivan Sedej. V CD smo se prav zato odločili, da obsežnejše predstavimo njegov slikarski opus, izbor bo pod drobnogled vzel njegove značilne figuralne prizore, ki tematizirajo različne vidike življenja, sveta in človeka v njem.

Karel Zelenko je umetnik izrazite individualnosti, nenavadne doslednosti v videnju in rokopisu, samohodec, ki govori sodobniku in bo govoril vsakemu rodu gledalcev. Je jasen in čist, izoblikovan umetnik z močno osebno identiteto, prečiščeno risbo in pristnim izrazom, njegovemu sporočilu je zmeraj vredno prisluhniti. Zelenko je opazovalec, ki svet komentira, ga kaže od zunaj, a se ga kot umetnik na svoj intimen način angažirano udeležuje. Eksistencialna in zgodovinska problematika, samota in vrvež, svetovne dileme, okrutnost zmagovalcev in tišina skrite ljubezni, izgubljenost v džungli urbanizirane civilizacije in čista slikovitost svetovnih potovanj, vse to in še marsikaj razberemo iz njegovih del. Prav ta dokazujejo, da je sleherna tema vredna upodobitve. Karla Zelenka zanima vse, kar se mu je zgodilo na njegovi poti skozi prostor in čas ter posebej vtisnilo v spomin. Dogodke pogosto obdela s kritičnim ali rahlo ironičnim odnosom. Zato se včasih dotakne tudi ekoloških tem, največkrat pa se njegova umetnost vrti okrog liričnih, nežno ljubezenskih prizorov, ki so kar nekakšna stalnica njegove umetnosti.

20. 11. 08–1. 2. 09, Galerija CD

8. SLOVENSKI BIENALE ILUSTRACIJE

Podoba knjige ... knjiga podob ...

Slovenska ilustracija sledi poltisočletnemu zgodovinskemu toku vse od protestantskih knjig prek izrazitega razcveta te zvrsti ob koncu 19. stoletja, do izjemnih upodobitev, ki so jih prispevali modernisti. Celo obdobju druge svetovne vojne s skromnimi sredstvi in delovnimi razmerami ni uspelo zatreti ustvarjalnosti na tem področju, po vojni pa se je bogata tradicija nadaljevala in razvijala naprej ob razmahu razvejane založniške dejavnosti ter uveljavila prepoznavnost slovenske ilustracije v širšem kulturnem prostoru. Vsekakor lahko rečemo, da lahko v ilustraciji prepoznamo eno od najbolj življenjskih in prodornih, čeprav ves čas nekoliko »odrinjenih«, »obrobnih« disciplin likovne umetnosti.

Zato je Slovenski bienale ilustracije nedvomno najpomembnejša tovrstna prireditev pri nas, ki smo jo v sodelovanju z ilustratorsko sekcijo Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov zasnovali in prvič priredili leta 1993. Dvoletni pregled naše ilustracije bo tudi na osmi predstavitvi razgrnil najboljše ustvarjalne dosežke, ki jih vsakokratna žirija nagraduje s Smrekarjevo nagrado in priznanji. Razstava pomeni dragocen prispevek k uveljavljanju ilustracije kot umetnostno samosvoje likovne discipline, še posebej nepogrešljive pri sooblikovanju likovnega gledanja in razumevanja mladih in najmlajših.

Ob imenitnih delih znanih umetnic in umetnikov ilustracije se uspešno uveljavljajo tudi mlajši avtorji, ki vsak po svoje prinašajo nove likovne rešitve, svežo avtorsko poetiko, inovirajo slikarske tehnike vse do nekdanj zaničevanih digitalnih posegov, uvajajo elemente filma, stripa, animiranega filma, elektronskih medijev in drugih sodobnih tehnologij ter končno, a ne nazadnje, v svoje delo vnašajo veliko mero humorja in vitalnosti, kar danes vse bolj pogrešamo v sodobnih likovnih praksah.

Novost zadnjega bienala je bila uvedba kategorije poljudnoznanstvene ilustracije, ki zaradi svoje posebnosti nima ustreznih možnosti za uveljavitev, gre pa ob klasični knjižni ilustraciji prav tako za izjemno pomembno in vsestransko dejavno likovno področje. Pravo presenečenje 7. bienala je bilo veliko število prijav prav v tej kategoriji, ki bi jo pravzaprav v prihodnje morali celo deliti na več tematskih sklopov, od naturalistične do informativne in narativne ilustracije. Prav tako je bilo opazno večje število del za odrasle v sklopu knjižne ilustracije in več ilustratorjev, ki se posvečajo avtorskim

knjižnim izdajam. Vsekakor bomo pri 8. bienalu morali upoštevati tudi te nove vsebinske in formalne delitve.

Dobitniki nagrad Hinka Smrekarja, od 1. do 7., so bili: Marija Lucija Stupica (2x), Dušan Muc, Rudi Skočir, Zvonko Čoh, Jelka Godec Schmidt in Alenka Sottler. Doslej je bilo podeljenih šest nagrad za življenjsko delo, in sicer Marlenki Stupici, Ančki Gošnik Godec, Jelki Reichman, Mariji Vogelnik in Milanu Bizovičarju ter Marjanci Jemec Božič.

Tudi v tokratno postavitev bomo vključili t. i. »hommage« začetnikom slovenske ilustracije: na vrsti je Marij Pregelj, izbor del bo zasnovala umetnostna zgodovinarica Breda Ilich Klančnik, celotno predstavitev pa pripravljamo v sodelovanju z Moderno galerijo v Ljubljani. Pregelj (1913–67) je bil vsestranski umetnik, ki se je enakovredno posvečal slikarstvu, grafiki in risbi, eden redkih stenskemu slikarstvu (mozaiki, sgrafitti, freske in tapiserije), zelo pomemben pa je bil kot karikaturist in ilustrator. Poleg slovitih ilustracij za *Iliado* in *Odisejo* (1949–50) je ilustriral še knjige, kot so *Francoske pravljice*, *Bel očnjak*, *Starec in morje*, *Roman o Tristanu in Izoldi* itd.

Mednarodni gostje bienala bodo Leo Pizzol, direktor Mednarodne razstave ilustracije v Sarmedeju (Treviso), Barbara Brathova, umetniška direktorica bienala ilustracije v Bratislavi, in Koraljka Jurčec - Kos, glavna kustosinja hrvaškega bienala ilustracije.

Avtor uvodnega besedila še ni določen, člane žirije 8. SBI pa bomo izbrali do pomladi 2008, ko bo najprej vnaprej odločala o nagrajencu za življenjsko delo.

Bienale kot vsa leta pripravljamo v sodelovanju z Ilustratorsko sekcijo Društva slovenskih likovnih umetnikov, tokrat z novim predsednikom Kostjo Gatnikom na čelu.

Spremljevalni program 8. SBI

20. 11.–21. 12., Mala galerija

Nagrajenci Bienala ilustracije Bratislava

Izbor pripravlja Barbara Brathova, umetniška direktorica BIB.

Več kot štiridesetletna tradicija BIB se je začela leta 1967 ter je zaradi svoje kakovosti, značaja in filozofije preživela do danes. Mednarodna žirija podeljuje ilustratorjem 11 nagrad – veliko nagrado, 5 zlatih jabolok, 5 plaket in častnih diplom založbam za njihove izjemne prispevke h knjižni kulturi v državah v razvoju.

Žirija največji poudarek daje enkratnosti in izjemnosti nekega dela pri svojem ocenjevanju, ki nekako zavrača druga dela, predstavljena v istem sklopu.

Prvo veliko nagrado BIB je leta 1967 prejel japonski ilustrator Yasuo Segawa za svoje slike na tankem papirju, na katerega je s čopičem nežno nanašal barve. Leta 1969 je veliko nagrado prejela češka ilustratorica Eva Bednářová, ki je bila v tistem času češkoslovaška umetnica, zato je nagrada pomenila uspeh tako za Čehe kot za Slovake. Leta 1971 je veliko nagrado dobil Poljak Andrzej Strumiłło. Poljska, enako kot Japonska, že od samega začetka sodeluje na BIB. Žirijo je pritegnila slika na lesu z ekspresionističnimi elementi.

Leta 1973 se je odločitev žirije prevesila v prid privlačnejši vrsti ilustracije. Takrat je veliko nagrado prejela nemška ilustratorica Lieselotte Schwarz za svoj akvarel v toplih tonih in mehkih oblikah. Žirijo je leta 1975 navdušila nekako znanstvena ilustracija Nikolaja Popova iz Rusije (nekdanje ZSSR), ki je veliko nagrado prejel za vizualno in tehnično predstavitev podobe v risbi, s katero je dosegel realistično sliko. Leta 1977 je nagrado prejel švedski ilustrator Ulf Löfgren, ki se je poigral s stiliziranimi liki, v katerih je s prijetnim izrazom komuniciral z malimi bralci. Kombinirana tehnika, stilizacija in neobičajna kompozicija nemškega ilustratorja Klause Ensikata, ki je združil akvarel in risbo s črnilom ter si drznil neobičajno razbiti površino, so imeli zmagovito vlogo na BIB 1979.

Roald Als iz Danske je leta 1981 pritegnil pozornost s prikrito lirično in skoraj mračno črno-belo risbo. Leto 1983 je bilo za Slovaško (takrat Češkoslovaško) izjemno, saj je veliko nagrado prejel

pomemben slovaški ilustrator, ki je ilustriral okoli 300 otroških slikanic z značilnim domišljijским ozračjem, kompleksno sestavo in strukturo slik ter nedvomno privlačnim ozračjem, ki je doseglo svetovno priznanje v knjižni ilustraciji. Edini slovaški prejemnik velike nagrade do zdaj je Dušan Kállay. Leta 1985 so žirijo pritegnile sanjavost, nadrealističnost, mističnost in domišljija, ki jih je izražalo delo francoskega ilustratorja Frédéric Clémenta.

Veliko nagrado je leta 1987 prejel Hannu Taina iz Finske, ki je prinesel nekaj severnjaškega zraka in poezije, ki za nas ni značilna. Dramatično, dinamično in morda celo nekoliko depresivno delo je bilo nagrajeno leta 1989, ko je šla nagrada spet na Poljsko, v roke ilustratorja Mariana Murawskega. Tudi njegov naslednik, dobitnik velike nagrade za leto 1991, Poljak Stasys Eidrigevicius, je dokazal izvirnost svojega vidnega izraza ter presenetil žirijo s ploskovnimi stiliziranimi liki in vtisom brezčasnosti.

Lorenzo Mattotti iz Italije je leta 1993 žirijo prepričal s svojimi živimi barvami, stilizacijo in pomikom v smeri (recimo temu vizualna umetnost) stripa. Leta 1995 se je žirija vrnila k slikarskemu izrazu in nagradila ljubko ilustracijo Johna Rowa iz Velike Britanije. Leta 1997 je bila nagrada spet podeljena za geometrijsko sliko na lesu, za oglatost in abstraktnost del, ki jih je ustvaril Francoz Martin Jarrie. Leta 1999 je bil nagrajen kolaž, kombinacija fotografije in naivnega ljudskega slikarstva ter prikritosti, značilne za Japonko Etsuko Nakatsuji.

Leta 2001 so dobili priložnost slikarski gibi in neskončne barvne ploskve, predvsem pa odkrit (in tudi humoren) minimalizem Erica Battuta iz Francije. Tudi leta 2003 so našle svoj prostor na BIB slike, ki jih je na les naslikal japonski ilustrator Iku Dekune, ki sicer živi na Češkem. Na 20. BIB je bila velika nagrada podeljena za naklonjenost abstrakciji in geometriji, ki jo je izkazal iranski ilustrator Ali Reza Goldouzian, v sozvočju (ali v nasprotju) z njegovim drugim vizualnim izrazom, za katerega je značilna tradicionalna ilustracija.

Ob koncu moramo poudariti, da mednarodno žirijo sestavljajo strokovnjaki iz kulture, umetnostni zgodovinarji, ilustratorji, založniki in knjižničarji. V njej je od 6 do 12 članov iz različnih držav, celin, pravzaprav iz različnih kultur. Vsak član žirije ima drugačno vizualno mnenje, razumevanje ilustracije, estetiko in vrednote, zato njeno delo ni lahko, je pa zelo zanimivo. Velika nagrada, ki je bila dvajsetkrat podeljena na BIB, odraža razvoj ilustracije z mednarodnega vidika. Smer ilustracije na BIB pa je izključno v rokah umetnikov.

5.2 ARHITEKTURA

10. 1.–9. 2., Prvo preddverje

ANDREA PALLADIO

Komentarji Julija Cezarja

Ob 500-letnici rojstva slovitega padovanskega arhitekta Andrea Palladia (1508–80) predstavljamo njegove *Komentarje Julija Cezarja*, ki odražajo arhitektovo obnovljeno zanimanje za proučevanje antične zgodovine. Cezarjeve podvige je ilustriral z veliko natančnostjo, grafične liste zaznamujejo stroga geometričnost, *limpidezza del segno* in jasnost volumnov.

Andrea Palladia poznamo zlasti kot genialnega arhitekta klasicista, ki je vplival na velik del evropskega stavbarstva 17. in 18. stoletja. Njegova najbolj znana dela so *Villa Toronda* in *Teatro Olimpico* v *Vicenzi*, vrsta vil v okolici (t. i. ville palladiane), v Benetkah pa cerkev santa Maria Maggiore in Il Redentore.

Palladio se je seznanjal s klasicističnim študijem in klasično arhitekturo pod vplivom Vitruvija in sodobnikov, kot sta arhitekta Bramante in Alberti. Kot velik teoretik (njegovo glavno delo *Quattro libri dell'architettura*, 1,570) in hkrati ploden ustvarjalec je izoblikoval svoja arhitekturna načela, ki jim je dosledno in brezkompromisno sledil: način popolne harmonije v tlorisu in oblikovanju arhitekturnega telesa, arhitekturna lepota v skladnosti odnosov arhitektonskih mas, izključevanje odvečnih dekorativnih elementov, svojevrstna uporabnost in zgodaj razvit čut za vlogo človeškega dejavnika v arhitekturi.

Cikel 42 grafičnih listov (1572–73) prihaja iz zasebne zbirke Rinaldi.

V sodelovanju z Italijanskim kulturnim inštitutom.

22. 1.–24. 2., Velika sprejemna dvorana
PETER GABRIJELČIČ
Mostovi

Težnja po povezovanju in premagovanju meja vodi v oblikovanje poti. Pot kot fizična stvarnost je izum človeka. Z njo poveže njegov omejeni tukaj s svobodnim, zunanjim tam. S potjo premaga razdalje med prostori, ne premaga pa meje kot fizične ovire, zato dobi dosežek poti svoj vrhunec v gradnji mostov.

Most simbolizira s premagovanjem meje širjenja polja našega hotenja nad prostorom. Most poudarja povezovanje končnega s končnim v omejeni soodvisnosti med ločenostjo in povezanostjo ter s tem, ko premaga razdaljo, jo dela hkrati opazno in izmerljivo.

Most lahko prečkamo. Odrešuje nas ujetosti in omejenosti. Občutek svobode, ko lebdimo nad zemljo in nebom, nas obvaruje pred otopelostjo, ki jo povzroča vsakdanja navada. Most je označitev in simbol prehoda čez mejo. Je simbol svobode.

V zgodovini stavbarstva imajo mostne konstrukcije prav poseben položaj. Mostovi so namreč vedno bili zgradbe s kulturnim in ne le uporabnim namenom. Mostovi so verjetno najlepša in simbolno najbolj sporočilna arhitektura. So pripovedi o prestopih čez naravno oviro, so obramba pred sovražnikom, pa tudi najzanimivejši kraji za pretok ljudi in izmenjavo blaga. Mostovi so torej od nekdaj sodili med pomembne objekte in graditelji so jih postavljali v skladu s svojo umetnostjo gradnje.

Tudi gradnja mostov, pri katerih je kot arhitekt sodeloval **Peter Gabrijelčič**, nam odkriva več kot dve desetletji trajajočo izkušnjo, v kateri se je prepletlo znanje številnih strok in ustvarjalnih posameznikov, ki so izoblikovali vrsto prostorskih zgodb, ki so pomembno in usodno zaznamovale številna mestna in krajinska okolja.

Avtor je bil rojen 12. 4. 1947 v Mariboru. Maturiral je na I. gimnaziji v Mariboru in se l. 1966 vpisal na FAGG, oddelek za arhitekturo. L. 1973 je diplomiral pri prof. E. Ravnikarju. Leto pozneje je bil prvič izvoljen v naziv asistenta in delovno mesto asistenta za predmeta družbene zgradbe I in II pri prof. Edu Ravnikarju do leta 1983. Poleg pedagoških obveznosti je prevzel vrsto odgovornih družbenih položajev. L. 1982 je bil izvoljen za predsednika Društva arhitektov Ljubljane. Za univerzitetnega docenta za področje urbanističnega in ambientalnega oblikovanja habilitiran l. 1983. L. 1984 je razvil in uveljavil izbirni predmet rurizem in ruralna arhitektura; v številnih raziskovalnih nalogah oblikuje teoretični temelj predmeta. Magistriral je l. 1985 na IPŠPUP na FAGG z nalogo Urejanje in varstvo kulturne krajine. Spodbuja in organizira vrsto jugoslovanskih posvetov, ima cikel predavanj na tretjestopenjskem študiju Fakultete za arhitekturo Univerze v Beogradu o ekološkem pristopu pri urejanju zunajmestnega okolja. V letih 1987–94 je opravljal dolžnosti predstojnika Oddelka za arhitekturo na FAGG. L. 1998 je bil izvoljen v naziv redni profesor za področje urbanizma in arhitekture, ustanovil je lastni ateljeje za arhitekturo in urbanizem: Arhitektura d.o.o. Spodbudil in vodil je gradnjo novega fakultetnega prizidka ter sprožil akcijo za preoblikovanje Oddelka za arhitekturo v samostojno fakulteto. Leta 1995 je bil imenovan za v. d. dekana na novoustanovljeni Fakulteti za arhitekturo. Med letoma 1996 in 2000 je bil član senata UL, od leta 2001 dekan Fakultete za arhitekturo v Ljubljani. Njegov bogati življenjepis obsega vrsto dejavnosti, ki izhajajo iz njegovega predavateljskega ali ustvarjalnega področja.

Oblikovanje mostov, med katerimi so:

- dvoetažni most čez reko Dravo v Mariboru, leta 1981,
- Fužinski most v Ljubljani in most na Kodeljevem z mestnim bulvarjem v Ljubljani,
- **nagrada Prešernovega sklada in nagrada Salona za arhitekturo** v Beogradu leta 1988,
- mestni most čez reko Krko v Novem mestu z oblikovanjem mestnega bulvarja, leta 1991,
- mestni most čez Kokro v Kranju z Oldhaimsko in Žagarjevo cesto, leta 1993,
- Prulski most v Ljubljani, **nominacija za nagrado Piranesi**, leta 1994,
- viseči most »Harfa« čez Ljubljaničo v Ljubljani, **nominacija za nagrado Piranesi**, leta 1999,
- most za pešce na Ptuj, **Evropska nagrada za arhitekturo v jeklu v Londonu**, leta 1998,
- most v Beogradu pri Breški, **prva nagrada na mednarodnem natečaju**, leta 2004,
- novi most v Kostanjevici, v izvajanju, **prva nagrada na republiškem natečaju**,

- obešeni most Verige v Boki Kotorski, pred izvedbo, **druga nagrada na mednarodnem natečaju** in izvedbeni projekt, v izvajanju,
- Maistrov dvojni most na AC v Mariboru, **prva nagrada na republiškem natečaju**,
- Puhov most na Ptuj, **prva nagrada na republiškem natečaju**,
- brv za pešce v novi stanovanjski soseski Brdo – **prva nagrada za oblikovanje brvi**,
- oblikovanje viaduktov in tunelov na AC čez Trojane, leta 1998–2006, **priznanje inženirske zbornice RS**,
- novi avtocestni most čez reko Muro, **prva nagrada na republiškem natečaju**, leta 1998,
- novi »viseči« avtocestni most čez Savo v Beogradu pri Adi Ciganliji, **prva nagrada na mednarodnem natečaju**, v izvajanju,
- most za pešce čez Savo v Radovljici, leta 2007,
- ločni most v Podpeči leta 2007 – v izvajanju.

Pomlad '08, Velika sprejemna dvorana ali Prvo preddverje

Razstava s področja arhitekture in oblikovanja iz sprotne ponudbe.

5.3 FOTOGRAFSKE RAZSTAVE

16. 1.–17. 2., Mala galerija

META KRESE

Živela kapitalizem in izkoriščanje

Meta Krese je doštudirala iz agronomije, magistrirala iz kulturne antropologije in se učila fotografije v Londonu v času, ko je delo v temnici še nekaj pomenilo. Zdaj dela kot novinarka in fotografinja za nekatere slovenske časopise in revije, včasih se prebije tudi v tuje, s fotografijami je opremila več knjig pri nas in v tujini, nekaj jih tudi napisala, razstavljala na skupnih in samostojnih razstavah, poleg tega je urednica *Fotografije*, revije slovenskih fotografov in revije *In-Flight Magazine* Adria Airways.

Na razstavi potekajo tri zgodbe.

Prva pripoveduje o tem, česar na njih ni: o tem, da so ženske s fotografij nekoč imele delo, ki so ga v »slabih« jutrih lahko preklinjale; da je življenje teklo naprej brez pretiranih pričakovanj, a tudi brez ponižanj; da so bila ženskam velika eksistenčna in eksistencialna vprašanja prihranjena.

Druga zgodba pripoveduje o strojih, velikih in bučnih pošastih, ki jih je z znanjem, s spretnostjo, z izkušnjami mogoče ukrotiti; o ponosu žensk, da znajo izvabljeti iz njih pisane in mehke tkanine; o položnicah, ki ne čakajo neplačane, in o mesečnem nakupu živil, ki ga je mogoče prvega, ko pride na račun plača, kupiti za ves mesec.

In tretja zgodba? Prvi dve zlit v eno: Živela kapitalizem in izkoriščanje!

Cikel *Živela kapitalizem in izkoriščanje* je nekaj let nastajal ob besedilih o slovenski tekstilni industriji za tednik *Mladina*.

13. 2.–7. 3., Prvo preddverje

NATEČAJ ZA FOTOGRAFIJO LETA REVIJE EMZIN

Vsakoletni vseslovenski fotografski projekt, ki uveljavlja fotografijo kot enega ključnih elementov sodobne vizualne komunikacije. Tradicionalno, že trinajstič v CD. Natečaj pomeni tudi eno redkih priložnosti za predstavitev fotografov različnih avtorskih usmeritev.

Predstavlja novosti in nove načine razmišljanja z deli, ki so konceptualno zaokrožena v vsaki posamezni zvrsti, od avtorsko zastavljene naloge do reportažnega zapisa.

Strokovna žirija podeljuje tri nagrade za avtorsko fotografijo in posebno nagrado za reportažno fotografijo. Poleg nagrajenih razstavljamo tudi najboljša dela, uvrščena v ožji izbor. Od leta 1993 do 2007 so prvo nagrado prejeli Marko Radovan, Tomaž Gregorič, Borut Peterlin, Jure Brecljnik,

Aleksandra Vajd, Tomo Brejc, Tomaž Lunder, Sebastijan Kurmanšek, Mojca Janželj Tomažič, Aleš Gregorič, Jan Rapoša, Tanja Verlak in Manca Juvan.

V sodelovanju z Zavodom za kreativno produkcijo Emzin, projekt vodi Jasna Rackov, postavitev razstave pa oblikuje Meta Dariš.

20. 2.–16. 3., Mala galerija

JANEZ BOGATAJ

Portreti slovenskih pisateljev

Janez Bogataj je bil rojen 18. 5. 1961. S fotografijo se je začel ukvarjati leta 1975, ko je postal član fotokluba v Gorenji vasi pod vodstvom Vlastje Simončiča. Prve uspehe je dosegel na razstavah gorenjskih fotografov in na razstavah mladinske fotografije med letoma 1977 in 1979. V letu 1979 je začel objavljati svoje fotografije v tedniku *Mladina*, pri katerem je bil še istega leta sprejet v redno službo. V letih od 1979 do 1988 je poleg mnogih objav v tedniku *Mladina* in drugih časopisih sodeloval tudi na več kot tristoletih razstavah v nekdanji Jugoslaviji in tudi drugih državah, za kar je prejel okrog petdeset nagrad. Leta 1981 je prejel nagrado zlata ptica za dosežke na področju fotografije. Samostojne razstave je imel leta 1980 v Črnomlju in Gorenji vasi, leta 1981 v Idriji, leta 1982 v Trstu, Gorici in Ljubljani, leta 1983 v Novem mestu in Mariboru, leta 1984 v Ljubljani, leta 1988 v Novem mestu in Ljubljani. Po letu 1988 je opustil novinarsko fotografijo in se posvetil predvsem umetniški. Med letoma 1988 in 1990 je precej časa preživel v Parizu, kjer se je seznanil z mnogimi fotografi in z njimi izmenjeval izkušnje. Sodeloval je tudi na razstavi v Parizu. Navezal je stike z gospodom Jean-Claudom Lemagnyjem, ki je vodil fotografsko zbirko v Bibliotheque Nationale v Parizu. V to zbirko so mu sprejeli 40 fotografij. Leta 1992 so mu v zimski številki revije, ki jo izdaja Bibliotheque Nationale, objavili fotografijo k besedilu o fotografijah, ki so jih kupili tisto leto. Leta 1992 so mu v ljubljanski Moderni galeriji pripravili večjo samostojno razstavo in obenem izdali tudi katalog. V zadnjih letih je v glavnem pripravljaval izdajo knjige fotografij. Veliko je prebiral leposlovno in filozofsko literaturo. Konec leta 2004 je izšla njegova fotomonografija z naslovom *Pastorala*, ki jo je opremil s citati iz svetovne književnosti.

Na razstavi bo predstavil portrete naslednjih slovenskih književnikov:

dr. Oton Berkopce, Matej Bor, Ivan Bratko, Kristina Brenk, France Brenk, Peter Božič, Jože Felc, France Forstnerič, Emil Frelih, Tone Gaspari, Ferdo Godina, Branko Gradišnik, Janez Gradišnik, Niko Grafenauer, Matjaž Hanžek, Andrej Heing, Mirko Hribar, Anton Ingolič, Ladislav Kiauta, Mila Kačič, Matjaž Kmecl, Kajetan Kovič, Slavko Kočevar-Jug, Marjan Kramberger, Miško Kranjec, dr. Bratko Kreft, Nada Kraigher, Pavle Kunaver, Branka Jurca, Drago Jančar, Jože Javoršek, dr. Danilo Lokar, Ivan Minatti, Mimi Malenšek, Janez Menart, Mira Mihelič, Fran Milčinski - Ježek, Andrej Medved, Vinko Möderndorfer, Ivan Mrak, Janko Moder, Boris A. Novak, Miran Ogrin, Janez Ovsec, Vid Pečjak, Ivan Potrč, Ela Peroci, Branko Rudolf, Franček Rudolf, Dimitrij Rupel, Ifigenija Simonovič, Dominik Smole, Tone Svetina, dr. Anton Slodnjak, Severin Šali, Drago Šega, Milan Šega, Brina Švigelj, Jože Šmit, Katja Špur, Bojan Štih, Veno Taufer, Igor Torkar, Josip Vidmar, Saša Vegri, Jernej Vilfan, France Vodnik, Mitja Vošnjak, Ivan-Feo Volarič, Dane Zajc, Ciril Zlobec, Vitomil Zupan, Vlado Žabot.

Besedilo za razstavno publikacijo bo prispevala Ifigenija Simonovič.

19. 3.–20. 4., Mala galerija

MATJAŽ KAČIČNIK

Veličastnost kraljevih grobnic

(razstava je dokumentarnega značaja in je zamišljena kot eden od spremljevalnih programov staroegipčanske razstave v galeriji CD)

Matjaž Kačičnik (1970, Postojna) se je sprva posvečal pokrajinski fotografiji, pozneje je kot svobodni fotoreporter sodeloval predvsem z *Dnevnikom* in *Nedeljskim dnevnikom*. Od leta 1997 je član Društva novinarjev Slovenije in IFJ (Mednarodna federacija novinarjev). Leta 1998 je začel sodelovati s

francosko agencijo Saola, dve leti pozneje z *Mladino*, kjer objavlja fotografije in reportaže o Sloveniji in državah svojih potovanj. Egipt je prvič obiskal leta 2001, se tja stalno vračal, zadnja tri leta pa tam tudi živi. Skoraj dve leti je kot član organizacije Theban Mapping Project fotografiral faraonske grobnice v Dolini kraljev. Sodeluje s številnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z restavriranjem zgodovinskih objektov v Egiptu (Aga Kan, Ameriški raziskovalni center v Egiptu, Gettyjev konservatorski inštitut ...) ter je fotograf arheološke ekipe Metropolitanskega muzeja iz New Yorka, ki v Luksorju izkopava in raziskuje grobnice 26. dinastije.

Dolina kraljev je eno najbolj slavnih arheoloških mest na svetu. Je pokopališče faraonov 18., 19. in 20. dinastije, ki so vladali Egiptu od leta 1567 do 1080 pr. n. š. Od triinšestdesetih grobnic je le triindvajset kraljevih in nekatere od njih so se vse do danes ohranile v presenetljivo dobrem stanju, tako kot da bi jih izklesali in poslikali nedavno.

Theban Mapping Project je organizacija, ki se že od leta 1974 ukvarja z dokumentiranjem, kartografiranjem, raziskovanjem in zaščito faraonskih grobnic v Dolini kraljev. Od septembra leta 2004 do februarja 2006 se je TMP ukvarjal s projektom izdelave glavnega upravljalškega načrta (*masterplana*) Doline kraljev, ki je med drugim vključeval tudi pripravo poročila o trenutnem stanju poslikav v faraonskih grobnicah. Del tega poročila je tudi popolna fotodokumentacija grobnic. Fotografirati je bilo treba vsako steno, vsak strop, vsak steber, vsako poslikano površino. Fotografije na razstavi so bile posnete med izdelavo fotodokumentacije ter skušajo obiskovalcu prikazati lepoto, veličastnost, prefinjenost in tudi krhkost ter ranljivost notranjosti zadnjih prebivališč egipčanskih vladarjev.

26. 3.–28. 4., Prvo preddverje

JURE ERŽEN

Zgodovina prihodnosti

Jure Eržen trenutno sodi med najprodornejše slovenske fotoreporterje ter v glavnem zapisuje in poroča o dogodkih v tujini, njegovim po pravilu zelo osebnim fotografijam lahko sledimo v domačem in tujem časopisju. V Cankarjevem domu je pred leti skupaj s kolegom Tomijem Lombarjem razstavljal cikel fotografij o Kosovu, sedaj pa se bo – v času slovenskega predsedovanja – samostojno predstavil s fotografskim izborom, ki nam bo svojevrstno razgrnil dramatične podobe današnjega sveta, v katerem živimo.

Jure Eržen (roj. 1969) od leta 1998 dela kot fotoreporter v časopisni hiši *Delo*, za katero slika pomembne svetovne in domače dogodke. Erženove fotografije temeljijo na intimnih osebnih izpovedih. Najbolj znane so reportaže iz ZDA, Kube, Iraka, Izraela in Palestine, Jordanije, Uzbekistana, Indonezije, Somalije, Konga, Maroka, Evrope in območja nekdanje Jugoslavije. Sodeluje z ugledno fotografsko agencijo, se udeležuje raznih delavnic in festivalov, imel je več samostojnih in skupinskih fotografskih razstav. Štirikrat je zmagal na natečaju Slovenska fotografija leta, za reportažo, objavlja tudi v prestižnih svetovnih časnikih, tednikih in spletnih straneh, kot so *Financial Times*, *Le Monde*, *Newsweek*, *Le Figaro*, *MS NBC*).

23. 4.–18. 5., Mala galerija

PETER PAUL WIPLINGER

Znaki in sledovi slovenskih arhitektov na Dunaju

Peter Paul Wiplinger je bil rojen leta 1939 v Haslachu v Gornji Avstriji in od leta 1960 živi na Dunaju. Po obisku humanistične gimnazije je študiral dramsko umetnost, germanistiko in filozofijo. Je lirik, kulturni publicist in fotograf. Po letu 1980 je imel več kot 100 razstav fotografij doma in v tujini.

Wiplinger je avtor 32 pesemskih in pesemsko-fotografskih zbirk; med njimi so *Slovesi (Abschiede)*, *Jezik slik (Bildersprache)* in knjige v prozi *Znaki življenja – Zgodbe iz spomina (Lebensbilder – Geschichten aus der Erinnerung)*. Njegova besedila in knjige so prevedeni in objavljeni v več kot 20 jezikih. Pesemska zbirka *Znaki življenja*, ki med drugimi vsebuje pesmi na temo holokavsta in

židovskih pokopališč, je bila objavljena v slovenščini, hrvaščini, slovaščini, češčini, ruščini, ukrajinščini, bolgarščini, romunščini, hebrejščini, francoščini, finščini, španščini in turščini.

Avtor je svoja dela predstavil na več kot 150 branjih, večinoma dvojezičnih, v mnogih evropskih državah in mestih ter v Izraelu in Turčiji. Nastopal je tudi v različnih radijskih in televizijskih hišah, tako npr. na avstrijski radioteleviziji ORF, na radijskih postajah Sender Freies Berlin in Deutsche Welle/Radio Moskau ter na slovaških, slovenskih, hrvaških, makedonskih, bosanskih, bolgarskih in poljskih radijskih postajah.

Za svoje dosežke v književnosti in fotografiji ter za svojo medkulturno dejavnost je prejel številne stipendije, nagrade in odlikovanja.

Wiplinger je tudi član mednarodnega in avstrijskega PEN-kluba, interesne skupnosti avstrijskih pisateljev in pisateljic (član upravnega odbora), Avstrijske lige za človekove pravice in Dokumentacijskega arhiva avstrijskega upora.

Številni avtorji so objavili prispevke o njegovem delu, med njimi: Paul Wimmer, Ernst Schönwiese, Hans Weigel, Friedrich Heer, Erich Fried, Erwin Ringel, Hugo Huppert, György Sebestyén, Lev Detela, Janko Messner, Miloš Mikeln, Milan Richter, Simeon Hadjikossev, Dimitar Boškov, Alexander Naumenko, Dschigis Ajtmatov, Michael Rudnitzky, Jean-Charles Lombard, Annemarie Moser, Elisabeth Schawerda in Gertrude Durusoy.

V sodelovanju z Avstrijskim kulturnim inštitutom.

21. 5.–22. 6., Mala galerija

OSKAR MOLEK

Andske sledi in vtisi

Molek je argentinski fotograf slovenskega rodu, je tudi kulturni menedžer, kurator in raziskovalec fotografije. Na področju estetske izkušnje se je izpopolnjeval s Hectorjem Cartierom, Raquelo Bigio, Alejandrom Niedermaierjem in Mariom Kuzmukom, fotografsko tehniko pa je pilil pri Filibertu Mugnaniu. Na Fakulteti za družbene vede (U.B.A., Buenos Aires, Argentina) je obiskoval tečaje in seminarje splošne fotografske izobrazbe. Imel je vrsto samostojnih razstav v Južni Ameriki (Centro Cultural Recoleta, Casa de la cultura de Vte. Lopez, Museo Pueyrredon, Colegio Goethe ter Alianza Francesa), sodeloval pa je tudi na številnih skupinskih predstavitev.

Njegove fotografije so dosežek vizualnih izkušenj, so spomini na potovanje po andskem področju severne Argentine, Bolivije in Peruja. Človeški liki in obrazi se izgubijo v tej izkušnji ter zlijejo s to pozabljeno geografijo. Njihov pogled, roke, njihove obleke in izdelki izhajajo iz starodavne kulture, ki z ročnim delom časti zemljo. Ljudje, plemeniti, vendar zadržani, izražajo osamljenost. Komunikacija se začne s sramežljivo previdnostjo, postane vedno bolj neposredna, dokler ne doseže vizualnega, univerzalnega dialoga. V sodelovanju z Izseljensko matico Slovenije.

26. 6.–13. 7., Mala galerija

JACQUES BISCEGLIA

Vtisi (Impressions) – jazz fotografija

Ob jazz festivalu Ljubljana

Če ne bi šlo za glasbo, ne bi Jacques Bisceglia nikoli fotografiral. Njegova pot je pot človeka, norega na jazz, ki je nekega dne odkril način, kako ovekovečiti objekt svoje strasti. Začelo se je pred kakšnimi štiridesetimi leti, ko mu je kornetist Rex Stewart na zadnjem potovanju v Parizu posodil svoj fotografski aparat. Od takrat neutrudno zapisuje dragocene in minljive trenutke v življenju umetnikov, širši javnosti znanih ali manj znanih protagonistov zgodovine jaza zadnjih petdesetih let.

Jacques Bisceglia v sebi vidi značilnega fotografa. Fotografski aparat je zanj samo orodje, s katerim lahko ohranja svoja pričevanja. Da ne bi posegal v glasbo, ne uporablja niti bliskavice, niti stojala, niti nobene druge naprave, ki bi lahko kazala na njegovo navzočnost. Diskretnost je način, ki mu omogoča, da bolje ujame ozračje in svetlobo vsakega nastopa, koncerta ali kluba.

V sodelovanju s Francoskim inštitutom Charlesa Nodiera.

10. 9.–12. 10., Mala galerija

BORUT KRANJC

(prvi projekt v okviru meseca fotografije)

Kranjc je bil rojen 15. maja 1964 v Ljubljani, od leta 1990 je samostojni ustvarjalec na področju kulture – fotograf. Delal je kot fotoreporter, in sicer od 1988 do 1989 za *Tribuno*, leta 1990 za *Demokracijo*, od leta 1991 pa se je ustalil pri *Mladini*.

Dokumentira družbene in politične spremembe v Sloveniji. Med pomembnejšimi so bile vojna v Sloveniji (1991), dogodki ob vstopu Slovenije v EU in vstop v denarni sistem Evra.

Avtor fotografij v knjigi *Route 66*, z besedilom Marcela Štefančiča (Študentska založba, 2006).

Samostojne razstave: Ljubljana, galerija Atrij (1989); Ljubljana, Klub K4 (1991); Ljubljana, Cankarjev dom, Mala galerija (1998), Bovec, Kulturni dom (2004), Ljubljana, Galerija Photon (2006), Medana, Dnevi poezije in vina (2006), Koper, Pretorska palača (2006).

Skupinske razstave: Akt na Slovenskem III – Fotografije, Ljubljana, Jakopičeva Galerija (2001); Salon slovenske fotografije – Ljubljana, Gospodarsko razstavišče (2003); Galerija Photon (2003); Galerija Fotografija (2004).

Obdobje prehoda iz starega v novi družbeni red je na vrhuncu. Prodor in ponudba raznih domačih in globalnih izdelkov in storitev je vsak dan večja, boj na trgu trši. Kakšne so posledice globalizacije? Razstava v CD bo zbirka podob javnega in zasebnega prostora, kjer se je kapitalu v boju za trg malo zataknilo ...

15. 10.–16. 11., Mala galerija

Zagotovljen termin za izbiro tujega avtorja v okviru

MESECA FOTOGRAFIJE

Zaradi dolgoročnega načrtovanja v CD bo v letu 2008 prvič mogoče, da izbiro ene razstave v okviru Meseca fotografije pripravi odbor MF, Cankarjev dom pa jo uresniči v sklopu rednega fotografskega programa.

23. 12. 08–18. 1. 09

Razstava iz sprotne ponudbe

Vsako leto zaradi dolgoročnega načrtovanja zadržimo vsaj en prost termin za uvrstitev zanimivega razstavnega projekta iz sprotne ponudbe s področja fotografije.

5. 4 DRUGI PROJEKTI

Prvo preddverje

Termin po dogovoru

PREDSTAVITEV NAJNOVEJŠIH ARHEOLOŠKIH IZKOPAVANJ NA TRASAH AVTOCEST SLOVENIJE

Te akcije že vrsto let pripravljamo v sodelovanju z dr. Bojanom Đurićem in skupino arheologov, ki usklajuje izkopavanja na slovenskih avtocestah, saj so vsakokrat deležne velikega zanimanja javnosti. Gre sicer za manjše predstavitve, vendar redno pospremljene z odzivnimi tiskovnimi konferencami in strokovnimi predavanji.

Upamo seveda, da bo čez nekaj let to sodelovanje doseglo tudi večjo strokovno pripravljeno razstavo arheološke dediščine in povsem nova spoznanja o naši zgodovini, ki so jih omogočila in razkrila velika dela na avtocestnih trasah.

Oktober/november (razne lokacije v CD)

3. MESEC FOTOGRAFIJE V LJUBLJANI

Mesec fotografije postaja v tujini vse bolj pogosta oblika predstavljanja in promocije fotografije. V Ljubljani je Društvo Photon leta 2006 prvič vzpostavilo širšo mrežo galerij, organizacij in posameznikov, ki se ukvarjajo s produkcijo fotografij, fotografskih projektov in dogodkov, leta 2007 pa ustanovilo zavod Mesec fotografije. Ta samostojno pripravlja določene in koordinira fotografske razstave v javnih in zasebnih galerijskih prostorih.

Strnjeno, približno v mesecu, dni se je zvrstilo ok. 50 razstav in spremljevalnih programov, nanašajočih se na fotografijo, kot so delavnice, predavanja, omizja. Tudi v letu 2008 se bo razstavni program Cankarjevega doma bolj vključil v projekt kot oporna točka dogajanja s prostorsko podporo za tiskovno središče, seminar (pogovore o fotografiji) in posamezne avtorske predstavitve (projekcije). V CD kot stičnem prostoru te prireditve bomo organizirali tudi podelitev nagrade za fotografsko razstavo leta.

Dogodki se bodo vrstili v sejhinih dvoranah (5 terminov) ter prostorih Male galerije in P1.

V okvir meseca fotografije vključujemo tudi prvi dve fotografski razstavi jesenske sezone iz rednega programa Male galerije (Kranjc in avtor po izboru MF).

Prvo preddverje

LIKOVNI KRITIKI IZBIRAJO

5 predstavitev v letu

V sodelovanju s Slovenskim društvom likovnih kritikov in njegovim predsednikom, umetnostnim zgodovinarjem **Borisom Gorupičem**, bomo nadaljevali akcijo Likovni kritiki izbirajo: v letu 2007 smo uresničili 8 predstavitev, ki so na vidnem mestu Prvega preddverja naletele na dober odziv javnosti.

Prireditve želi vzpostaviti kontinuiteto z nekdanjim odmevnim projektom Likovno delo meseca, ki je pred leti potekal v CD.

Predstavitve naj bi bile usmerjene k mlajšim generacijam slovenskih likovnih umetnikov in njihovi širši uveljavitvi. Projekt vsebinsko prijavlja (honorarji, tisk zloženek) Slovensko društvo likovnih kritikov, CD pa zgolj tehnično-organizacijsko.

Prvo preddverje

november

RAZSTAVA OB 19. LIFFe

Razstavni program že tradicionalno postavlja razstave ob Ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu. V glavnem pripravljamo predstavitve, ki ne pomenijo velikih stroškov in so zasnovane na lahko dostopnem razstavnem gradivu in uporabi razpoložljive opreme. Podrobnejšo vsebino razstave določamo med letom, projekt pogosto oblikujemo v sodelovanju s filmskim programom CD (v preteklosti pogosto s Slovensko kinoteko).

Razstavni program sodeluje tudi pri pripravi manjših vizualnih »spremljav« drugih programov v hiši, ki se postavljajo v večnamenskih prostorih, kot so preddverja dvoran, Klub CD.

5. 5 GOSTOVANJA

Istanbul (Milli Reasurans Gallery): Sodobna slovenska fotografija

Jesen 2008

V koprodukciji z zavodom Mesec fotografije pripravljamo skupinsko razstavo sodobne slovenske fotografije za galerijo Milli Reasurans v Istanbulu, s katero smo v letu 2007 uresničili fotografsko

razstavo Alija Arifa Ersena v Mali galeriji in razstavo Artkilim umetnice Belkis Balpinar v Galeriji CD v okviru Festivala umetnosti Turčije. Kustosinja omenjene galerije nas je povabila za predstavitev slovenskega fotografskega trenutka, prav v sodelovanju z mesecem fotografije, ki jo je kot projekt zelo navdušil.

Klovičevi dvori Zagreb: 2. hrvaški bienale ilustracije april/maj 2008

Priprava izbora slovenske ilustracije za 2. hrvaški bienale ilustracije: po statutu hrvaškega bienala tuje vabljenе selekcije obsegajo 10 avtorjev s 4–6 del. Selektorica: Nina Pirnat Spahić.

V sodelovanju s kustosinjo in vodjo bienala Koraljko Jurčec Kos.

5. 6 PRIPRAVE ZA LETO 2009

Ves čas potekajo priprave za program, ki ga načrtujemo v obdobju naslednjih nekaj let. Nekateri projekti so zahtevnejši, zato so tudi priprave dolgotrajnejše. Zlasti pri produkciji razstav je pripravljalno obdobje veliko težavnejše kot prevzem zaključenih projektov.

V letu 2008 bomo pripravljali razstavo v okviru skupnega programskega sklopa, posvečenega oddaljenim, manj znanim kulturam. Prav tako bodo potekale priprave za razstavo kiparja Dušana Tršarja (marec 2009) ter za razstavo grafičnih del Henrija Toulousa Lautreca (jesen 2009).

NAČRTOVANO ŠTEVILO PRIREDITEV JAVNE SLUŽBE PO DEJAVNOSTIH

KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM po dejavnostih	načrt. število prir. 2007	načrt. število prir. 2008
1. Glasbena dejavnost: resna glasba	133	144
1. Glasbena dejavnost "druga glasba	49	70
1. Glasbena dejavnost	182	214
2. Gledališka dejavnost	103	108
2 a. Postprodukcija gledališko plesnih produkcij	11	5
3. Filmska dejavnost	426	438
4. Kulturno vzgojna dejavnost	278	291
5. Razstavna dejavnost	37	35
6. Evropsko leto medkulturnega dialoga / pogodba št. 3511-07-633706 in odločba št. 1983/2006/ES, durge prireditve	11	8
S K U P A J kulturno-umetniški program / javna služba CD	1.048	1.099

V letu 2008 načrtujemo 1099 prireditev javne službe, 51 več kot smo jih načrtovali za leto 2007.

II PROGRAM IN CILJI KONGRESNO-KOMERCIALNE DEJAVNOSTI CD V LETU 2008

Dejavnost CD na trgu bo v letu 2008 temeljila na pridobivanju in organizaciji mednarodnih kongresov, konferenc in simpozijev, pripravi enodnevnih prireditve državnega in krajevnega pomena, storitvah tehnične izvedbe, oddajanju dvoran in tehnične opreme ter izvedbi storitev za prireditve drugih organizatorjev v CD in na drugih prizoriščih po Sloveniji in v tujini.

Razmerje med kulturno-umetniškim programom in dejavnostjo CD na trgu je določeno v ustanovnih listinah in v strategiji CD. Za leto 2008 je dejavnosti CD na trgu na voljo do 25 % razpoložljivih kapacitet, saj je zaradi prenove SNG Opera in balet Ljubljana povečan letni obseg programa javne službe. Razmerje med obsegom javne službe in dejavnosti na trgu pa je osnova za načrtovanje finančnih obveznosti.

Dejavnost CD na trgu se, za razliko od večine drugih javnih zavodov in društev, odvija na povsem tržni način. Tržne dejavnosti CD država ne sofinancira. Že za dejavnost javne službe (kulturno-umetniški program) CD načrtuje v letu 2008 več kot 30 % nejavnih prihodkov, kongresno-komercialna dejavnost pa se v **celoti** financira (vključno s sorazmernim delom splošnih stroškov, stroškov dela in sredstev za investicije in posodabljanje) iz prihodkov na trgu.

Prihodek dejavnosti CD na trgu je za leto 2008 načrtovan v višini 2.579.000 €, to je 22,6 % načrtovanega celotnega prihodka CD. Skupaj z nejavnimi prihodki javne službe je načrtovano, da bo delež neproračunskih prihodkov v celotnem prihodku CD najmanj 48 %.

Na področju kongresno-komercialne dejavnosti je konkurenca vse večja. Gospodarsko razstavišče je kupilo tribune, ki bodo omogočale prireditve za 2000 udeležencev, z javnimi sredstvi je zgrajen nov kongresni center Brdo z dvorano za 800 udeležencev, nov kongresni hotel naj bi zaživel na prenovljeni železniški postaji, gradi se dvoranski kompleks Šumi, kongresni hotel Mons pa že razmišlja o dodatni novi dvorani s 600 sedeži.

Ob hudi konkurenci so storitve CD za številne stranke v zadnjih letih postajale (pre)drage v primerjavi z drugimi kongresnimi ponudniki, predvsem tistimi, ki organizirajo kongrese v prostorih, ki so sofinancirani iz drugih virov. Veliko breme za kongresno dejavnost CD je tudi davek na dodano vrednost, ki ga lahko CD (zaradi javne službe) poračuna le v manjšem deležu, večji del davka na dodano vrednost pa predstavlja strošek, zato CD cenovno s težavo konkurira drugim kongresnim organizatorjem iz zasebnega sektorja. To so kongresni hoteli, ki (poleg tega, da v celoti poračunajo vstopni davek na dodano vrednost), zagotavljajo dvorane po minimalnih cenah, če v hotelih prenočujejo (in se hranijo) udeleženci kongresa. Sem sodijo tudi številni organizatorji kot so fakultete, ki jim stroške dvoran financira proračun in javni zavodi in društva, ki jim obratovalne stroške financira proračun (tržne dejavnosti ne opravljajo na povsem tržni način tako kot CD). Nenazadnje mnogi javni zavodi, ki opravljajo dejavnost na trgu, te sploh ne evidentirajo ločeno od javne službe.

CD nima zagotovljenih javnih sredstev za **39 % splošnih stroškov** (ogrevanje, elektrika, zavarovanje, varovanje, čiščenje, vzdrževanje ...), **31 % stroškov dela** mora zagotoviti iz neproračunskih virov, iz nejavnih prihodkov in prihodkov dejavnosti na trgu zagotavlja tudi **33 % sredstev za investicije**, investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme kar je izjema ali vsaj redkost med javnimi zavodi. V boju s konkurenco tako CD preostane radikalno zniževanje stroškov, odlična organizacija in racionalizacije pri poslovanju. Splošni stroški delovanja Cankarjevega doma so relativno visoki, čeprav vsaka prenova prostorov zmanjša tudi stroške obratovanja.

Profesionalnost, visoka strokovna usposobljenost, znanje in izkušnje zaposlenih, kompleksnost ponudbe in prednost komplementarne dejavnosti (dopolnjevanje kulturno-umetniške in kongresne dejavnosti), ki omogoča visoko zasedenost dvoran skozi vse leto, s tem relativno nižje splošne stroške

na projekt in večjo konkurenčnost na trgu poslovnega turizma, pa so prednosti na področju kongresno-komercialne dejavnosti Cankarjevega doma.

Tako kot je bilo za pridobivanje prireditev lani pomembno prenovljeno Drugo preddverje, dodatno prednost pri trženju pomeni prenova Kluba CD, ki je bila zaključena decembra 2007. Ob prenovljenem klubu z naravno svetlobo, bomo pridobivali naročnike za sestanke skupščin uprav, za izobraževanje ter za družabne prireditve.

Pridobivanje novih strank in vključevanje novih storitev predstavlja ključno strateško nalogo dejavnosti na trgu, zato bo trženje vključevalo sveže in domiselne marketinške prijeme. Posodobljeno spletno stran bomo kot eno od orodij trženja nadgrajevali, tako da bo ponudba dejavnosti prijazna za obiskovalce in zanimiva za potencialne naročnike.

Pomemben dejavnik pri konkurenčnosti CD je v veliki meri odvisen od zunanjih faktorjev. Poleg že omenjenih težav zaradi davka na dodano vrednost in konkurence drugih centrov dodajamo vsaj še eno: več kot bo v neposredni bližini CD dostopnih novih parkirnih prostorov, bolj bo CD zanimiv in konkurenčen za prirejanje kongresov, skupščin in sestankov.

Sedanja kadrovska struktura v sektorju je skrajno racionalna, a omogoča izvajanje načrtovanih prireditev na visoki kakovostni ravni. Za organizacijo in izvedbo zahtevnejših kongresnih projektov se bomo oprli tudi na zunanje sodelavce (kotizacije, abstrakti, registracija pri recepciji). Eden temeljnih trženjskih in poslovnih ciljev tržne dejavnosti CD so zadovoljni naročniki, ki se vračajo v CD. Ključna pozornost bo usmerjena v načrtovanje dela, izvajanje projektnega managementa in usklajevanje tehnično izvedbenih in terminskih razmerij s programom javne službe, ki omogoča optimalni izkoristek zmogljivosti CD.

Prepoznavnost dejavnosti CD bomo utrjevali tudi z obiskom treh velikih kongresnih borz (Frankfurt, Barcelona, Bruselj), kjer si bomo pridobili nove naročnike. Obiskali bomo tudi delavnice (za angleški, italijanski, balkanski in nemški trg), ki jih pripravljata Kongresni urad in STO. Udeležili se bomo enodnevnih strokovnih delavnic in seminarjev, ki nam bodo razširili znanje in omogočili vpogled v trenutne tržne trende. Obiskali bomo enega od uveljavljenih kongresnih centrov v tujini, kot člani IAPCO in ICCA pa se bomo udeležili letnih skupščin.

Poslanstvo kongresno-komercialnega sektorja oz. dejavnosti na trgu je večplastno. Posredno si prizadeva za razvoj turističnega gospodarstva mesta, vsem zainteresiranim organizatorjem številnih najrazličnejših dogodkov mora omogočiti njihovo izvajanje, s prirejanjem mednarodnih kongresov, konferenc in simpozijev pa hkrati omogoča tudi razvoj različnih znanstvenih disciplin. CD s svojo vrhunsko tehnološko in prostorsko opremljenostjo ter usposobljenostjo tehničnega in poslovnega osebja zagotavlja kakovostno izvajanje vseh kulturnih prireditev in kongresno-komercialnih projektov.

Za leto 2008 je pridobljenih (10) mednarodnih prireditev s 100 do 1200 udeleženci, od tega sta dve s 1200 udeleženci.

Mednarodne kongresne prireditve v letu 2008:

- 2. evropska konferenca o raziskavah cest in prometa TRA 2008 v Sloveniji
- 7. mednarodni kongres o otroški paralizi
- ITEM, Informativno evropsko gledališko srečanje, Ljubljana
- 16. letno srečanje kardiologov Alpe-Adria
- 13. mednarodna konferenca o periodontalnih raziskavah
- Konferenca Quality in Mobility v času slovenskega predsedovanja EU
- 17. svetovni kongres enterostomalne terapije
- 6. slovenski oftalmološki kongres
- 29. mednarodni simpozij oftalmologov Slovenije in Hrvaške
- 7. sredozemski kongres fizikalne in rehabilitacijske medicine

5. regionalna srednjeevropska konferenca ISPO
HYDRO 2008

Vsakoletne (stalne) prireditve v letu 2008:

Schrottovi dnevi
Novoletni sprejem za poslovne partnerje NLB
Tango festival
Podelitev nagrad Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke
Tradicionalni koncert Radia Ognjišče
Podelitev nagrad ob svetovnem dnevu civilne zaščite
Proslava ob mednarodnem dnevu žensk
Nova pomlad življenja, srečanje onkoloških bolnikov
Viktorji 2007
Adam in Eva z napako
Za zdravo srce – letno srečanje Slovenskega društva za zdravje srca in ožilja
Letni koncert Orkestra Slovenske vojske
Koncert Slovenske policije
40 let New Swing Quarteta
Otvoritev festivala orientalskega plesa
2. kongres blogarjev
Slovenska popevka
Bruci 2008
2. slovenski flamenko festival
Proslava ob dnevu upora proti okupatorju
Gaudeamus 2008, maturantski plesi, valetе osnovnošolcev
Slovesna akademija ob dnevu državnosti
Dan učiteljev
Izobraževalni dnevi ZPM
Podelitev priznanj Gazela
Slovenski frizerski festival
Počastitev dneva reformacije
Slovesna podelitev mojstrskih diplom Obrtne zbornice Slovenije
Prednovoletni koncert Zavarovalnice Triglav
Prednovoletno srečanje podjetja IBM
15. menedžerski koncert
Slavnostna akademija ob dnevu samostojnosti
Podelitev nagrad športnikom leta
Slovenski finančni dnevi
Festival za tretje življenjsko obdobje
Hevreka – festival inovativnosti
Festival znanosti
novoletna srečanja poslovnih partnerjev
Frankfurt po Frankfurtu
24. slovenski knjižni sejem

Seznam načrtovanih prireditev bomo vse leto dopolnjevali s kratkoročnim pridobivanjem, da uresničimo načrtovano zasedenost dvoran in finančni načrt za leto 2008.

III FINANČNI NAČRT CANKARJEVEGA DOMA ZA LETO 2008

Osnove za finančni načrt CD za leto 2008 so:

1. Načrtovani odhodki in prihodki po vrstah za posamezne projekte, zvrsti, dejavnosti, program javne službe in dejavnosti na trgu ter Cankarjev dom kot celoto
2. Načrtovan in ovrednoten kulturno umetniški program oziroma program javne službe⁴
3. Načrtovan in ovrednoten program kongresne in druge dejavnosti na trgu⁵
4. Načrtovani stroški dela na osnovi kadrovskega načrta in predpisov o plačah
5. Načrtovani splošni stroški po organizacijskih enotah in vrstah
6. Načrtovane investicije, nakupi opreme in investicijsko vzdrževanje
7. Obrazci in navodila za plan 2008 Ministrstva za kulturo, Odločba MK št.6110-856/2007/6

SEZNAM TABEL

TABELA 1: NAČRTOVANI ODHODKI

TABELA 2: NAČRTOVANI PRIHODKI

TABELA 3: NAČRTOVANI ODHODKI PO VIRIH FINANCIRANJA

TABELA 4: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI PO DEJAVNOSTIH JS

TABELA 5: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI DT

TABELA 6: KADROVSKI NAČRT

TABELA 7: NAČRT STROŠKOV DELA

TABELA 8: FINANČNI NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV

TABELA 9: NAČRT INVESTICIJ, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME

TABELI 10 A in 10 B: NAČRT ODHODKOV IN PRIHODKOV PO DEJAVNOSTIH

TABELA 11: VIRI FINANCIRANJA CD

TABELA 12: FINANČNI NAČRT ZA LETO 2008 / DENARNI TOK

⁴ v nadaljevanju tudi JS

⁵ v nadaljevanju tudi DT

TABELA 1: NAČRTOVANI ODHODKI⁶

vrste odhodkov in prihodkov	SKUPAJ CD 2007	SKUPAJ CD 2008	Indeks FN CD 2008/2007
neposredni stroški kulturno-umetniški program / javna služba: programski stroški	3.229.163	3.861.737	119,6
neposredni stroški kongresne in druge dejavnosti na trgu	968.500	989.250	102,1
splošni stroški	1.740.194	1.841.430	105,8
investicije, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme	1.517.998	971.153	64,0
sredstva za bruto plače in regres s prispevki, drugi stroški dela, davek na plače	3.569.401	3.745.000	104,9
SKUPAJ ODHODKI CD	11.025.256	11.408.570	103,5

TABELA 2: NAČRTOVANI PRIHODKI

vrste odhodkov in prihodkov	SKUPAJ CD 2007	SKUPAJ CD 2008	FN CD 2008/07	struktura FN 2008
sofinanciranje programa Ministrstvo za kulturo / vključno ELMD / Odločba MK, pogodba	4.964.588	5.100.065	102,7	44,7
sofinanciranje investicijskega vzdrževanja in investicij Ministrstvo za kulturo, Odločba MK	1.142.192	619.939	54,3	5,4
EU za ELMD po pogodbi z MK		226.672		2,0
Iskra d.d. po pogodbi	75.772	33.699	44,5	0,3
prodaja vstopnic za JS in DT	2.054.890	2.267.917	110,4	19,9
sponzorska, donatorska sredstva za JS in DT	336.678	632.583	187,9	5,5
prodaja storitev na trgu	2.259.309	2.116.000	93,7	18,5
drugi prihodki JS in DT	191.827	411.695	214,6	3,6
SKUPAJ PRIHODKI CD	11.025.256	11.408.570	103,5	100,0

TABELA 3: NAČRTOVANI ODHODKI PO VIRIH FINANCIRANJA

Vrste odhodkov / po virih financiranja	MK	sredstva EU	neproračunski prihodki	skupaj viri financiranja	delež MK v %
neposredni stroški kulturno-umetniški program	1.408.641	188.784	2.264.312	3.861.737	36,5
neposredni stroški dejavnosti na trgu			989.250	989.250	
splošni stroški	1.120.532	37.888	683.010	1.841.430	60,9
nakup opreme, investicije, investicijsko vzdrževanje	619.939	/	351.214	971.153	63,8
stroški dela (plače, prispevki, regres, drugi prejemki, davek)	2.570.892	/	1.174.108	3.745.000	68,6
SKUPAJ ODHODKI	5.720.004	226.672	5.461.893	11.408.570	50,1
Struktura celotnega prihodka po virih financiranja v %	50	2	48	100	

⁶ Vse vrednosti v tabelah so v evrih (€).

TABELA 4: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI PO DEJAVNOSTIH JS

KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM po dejavnostih	načrt. neposredni stroški 2008	načrt. nejavni prihodki 2008	sofinancira- nje MIK 2008	delež MIK za neposredne stroške 2008 v %	načrtovani prihodki od prodanih vstopnic 2008	sponzor- stvo, donator- stvo 2008	drugi nejavni prihodki in EU 2008
1. Glasbena dejavnost: resna glasba	1.194.664	976.959	381.186	32	760.213	196.766	19.980
1. Glasbena dejavnost "druga glasba	697.573	600.418	235.292	34	510.950	88.668	800
1. Glasbena dejavnost	1.892.237	1.577.376	616.478	33	1.271.163	285.433	20.780
2. Gledališka dejavnost	607.482	431.448	269.427	44	393.930	37.518	
2 a. Postprodukcija gledališko plesnih produkcij	14.000	16.000	2.000	14			16.000
3. Filmska dejavnost	322.414	342.837	65.234	20	220.006	99.631	23.200
4. Kulturno vzgojna dejavnost	253.810	223.790	84.373	33	203.618	1.000	19.172
5. Razstavna dejavnost	479.280	250.800	267.400	56	109.200	141.000	600
6. Evropsko leto medkulturnega dialoga / pogodba št. 3511-07- 633706 in odločba št. 1983/2006/ES	247.205		58.421				226.672
7 Drugi projekti in stroški JS	45.309	6.943	45.309	100			6.943
S K U P A J kulturno-umetniški program / javna služba CD	3.861.737	2.849.195	1.408.641	36	2.197.917	564.583	313.367

Tabela 4 vključuje zbir neposrednih stroškov in virov financiranja (predračunov) za vse prireditve programa javne službe CD po dejavnostih kulturno-umetniškega programa.

Načrtovan kulturno-umetniški program je ovrednoten na osnovi sklenjenih pogodb z izvajalci programa, predpisih glede obdavčitev ter v cenah, ki veljajo januarja 2008 za vrste neposrednih (programskih) stroškov iz predračunov prireditev.

Za leto 2008 so načrtovani **neposredni programski stroški** kulturno-umetniškega programa oziroma javne službe v višini **3.861.737 evrov**. Vključujejo tudi stroške projekta ob otvoritvi Evropskega leta medkulturnega dialoga⁷.

Za sofinanciranje neposrednih programskih stroškov bo **MK** po odločbi zagotovilo sredstva v višini **1.408.641 evrov** ali 36 % (v letu 2007 42 %) načrtovanih sredstev, ki so nujna za izvedbo programa oziroma za sofinanciranje neposrednih stroškov javne službe CD. Glede na kakovost in obseg programa je nerazumljivo, zakaj tako skromna višina sredstev MK, ki zaostajajo celo za (s strani vladnih služb načrtovano) 2,5 % inflacijo. Pojasnil MK, zakaj manjše sofinanciranje neposrednih stroškov, nismo dobili.

S prodajo vstopnic, s sredstvi pokroviteljev in donatorjev ter z drugimi **nejavnimi prihodki** JS bomo ustvarili prihodek v višini **2.849.195 evrov**. Od tega bomo za **sofinanciranje neposrednih programskih stroškov** porabili **2.453.096 evrov** in s tem zagotovili 62 % vseh sredstev za neposredne stroške javne službe. Finančni načrt neposrednih stroškov JS vključuje tudi projekt (mednarodna

⁷ Krajše tudi ELMD.

konferenca, kulturno-umetniški dogodek) ob otvoritvi Evropskega leta medkulturnega dialoga, za katerega bosta MK in EU zagotovila namenska sredstva, s katerimi bodo financirani stroški tega projekta.

TABELA 5: NAČRT NEPOSREDNIH STROŠKOV IN PRIHODKOV DEJAVNOSTI CD NA TRGU

dejavnost - vrsta prireditve	neposredni stroški	prihodki	sredstva za splošne odhodke
mednarodni projekti v CD	650.000	1.020.000	370.000
slovenski projekti v CD	208.750	1.018.000	809.250
projekti izven CD	102.500	131.000	28.500
storitve tehnične izvedbe	5.000	40.000	35.000
najemnine in tehnične storitve po pogodbah, izvedbe projektov drugih organizatorjev	23.000	275.000	252.000
prihodki od financiranja, drugi prihodki CD		95.000	95.000
SKUPAJ DEJAVNOST NA TRGU	989.250	2.579.000	1.589.750

Za dejavnost na trgu je, ob majhnem številu zaposlenih (11) v kongresno-komercialnem sektorju, v letu 2008 načrtovan **prihodek** v višini **2.579.000 evrov**. Od tega je načrtovan **prispevek za kritje splošnih stroškov, stroškov dela in sredstev za investicije**, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme v višini **1.589.750 evrov**, kar je v skladu z metodologijo za delitev splošnih odhodkov med javno službo in dejavnost na trgu.

TABELA 6: KADROVSKI NAČRT

	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skupina	VI. tarif. skupina	VII. tarif. skupina	VIII. tarif. skup.	IX. tarif. skup.	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 30.09.2007	45	65	14	43			167
1. Št. zap., ki jih sofinancira MK, na dan 31.12.2008 (a+b)	32	41	17	34			124
a) Št. zaposlenih za določen čas		1		1			2
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	32	40	17	33			122
Število napredovanj znotraj tarifne skupine	3	7		2			12
Število napredovanj v višjo tarifno skupino (navedeno v tarifni skupini pred napredovanjem)	2	11	2				15
Število upokojitev	1	2		1			4
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	1	2		1			4
2. Št. zap, ki so financirani iz dejavnosti na trgu in z nejavnimi prihodki JS / vključno s pripravniki (do 4)	11	15	6	12			44
3. Skupaj št. zaposlenih 31.12.2008 (1+2)	43	56	23	46			168

Načrtovano število zaposlenih po organizacijskih enotah: kulturno-umetniški program 15, kongresno-komercialni sektor 11, poslovni sektor 50, tehnični sektor 92 zaposlenih v letu 2008 in generalni

direktor, skupaj 168 zaposlenih. V primeru zaposlitev za določen čas se število zaposlenih lahko poveča.

TABELA 7: NAČRT STROŠKOV DELA

načrtovani stroški dela	SKUPAJ	MK	nejavni prihodki JS	Skupaj JS	dejavnost CD na trgu
	1=4+5	2	3	4=2+3	5
a plače in dodatki	2.530.000	1.852.200	58.000	1.910.200	619.800
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih	133.000	95.000	10.000	105.000	28.000
b regres za letni dopust	112.000	82.880	2.000	84.880	27.120
c povračila in nadomestila	225.000	159.250	11.000	170.250	54.750
d sredstva za delovno uspešnost	276.000	37.632	173.000	210.632	65.368
e sredstva za nadurno delo	20.000	13.400	2.000	15.400	4.600
g drugi izdatki (odpravnine, solidarnost...)	21.000	16.000	1.000	17.000	4.000
SKUPAJ (a do g)	3.184.000	2.161.362	247.000	2.408.362	775.638
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	2.826.000	1.903.232	233.000	2.136.232	689.768
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	358.000	258.130	14.000	272.130	85.870
Skupaj prispevki, davek, premije pokojninskega zavarovanja	561.000	409.530	26.000	435.530	125.470
SKUPAJ 2.	3.745.000	2.570.892	273.000	2.843.892	901.108
prispevki	430.000	313.900	22.000	335.900	94.100
Premije pokojninskega zavarovanja	61.000	44.530	2.000	46.530	14.470
davek na plače	70.000	51.100	2.000	53.100	16.900

Izračuni stroškov dela temeljijo na stanju zaposlenih 31. 12. 2007, kadrovskem načrtu za leto 2008 in Pravilniku o organizaciji in sistemizaciji CD, ki je bil sprejet 29. 11. 2006, na veljavnih predpisih, ki določajom plače in delovno uspešnost v javnem sektorju ter na pričakovanem povečanju plač v letu 2008.

V letu 2008 načrtujemo **stroške dela** v višini **3.745.000 evrov**. Stroški dela, ki bremenijo program javne službe, so načrtovani v višini 2.843.892 €. Zanje naj bi MK zagotovilo 2.570.892 €. 273.000 € (10 % načrtovanih stroškov dela javne službe) bomo zagotovili s prihodki od prodanih vstopnic za prireditve kulturno-umetniškega programa. Stroški dela, ki jih bomo 100 % financirali s prihodki dejavnosti CD na trgu, so načrtovani v višini 901.108 €, to je 24,1 % stroškov dela CD.

Viri financiranja stroškov dela v letu 2008 v odstotkih:

- Ministrstvo za kulturo 68,6
- nejavni prihodki javne službe 7,3
- prihodki dejavnosti na trgu 24,1

NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV

Kriteriji za razdelitev splošnih stroškov na javno službo in dejavnost na trgu so:

- načrtovan obseg in struktura kulturno-umetniškega programa in programa dejavnosti na trgu,
- načrtovana zasedenost dvoran (termini priprav, vaj, prireditev) v letu 2008,
- razmerje med načrtovanim obsegom programa javne službe in obsegom dejavnosti na trgu (osnova: ponderirano število načrtovanih terminov po dvorah): 76 % javna služba, 24 % dejavnost na trgu, petletno povprečje dejanske zasedenosti dvoran CD in razmerje javne službe in dejavnosti na trgu.

TABELA 8: FINANČNI NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV

		Organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
00		TEHNIČNI SEKTOR	
00	00	Splošni stroški	
00	00	01 Splošni stroški	2.000,00
		02 Pisarniški material	250,00
		03 Vzdrževanje fotokopirnega stroja	2.500,00
		Skupaj:	4.750,00
01	00	Izobraževanje in šolanje	
01	00	01 Področje obratovanja in vzdrževanja	1.500,00
	00	02 Področje tehnične izvedbe programa	1.500,00
	00	03 Področje investicij	500,00
		Skupaj:	3.500,00
02	00	Službene poti	
02	00	01 Področje obratovanja in vzdrževanja	500,00
	00	02 Področje tehnične izvedbe programa	1.000,00
	00	03 Področje investicij	250,00
		Skupaj:	1.750,00
03	00	Literatura-strokovne knjige in revije	
03	00	01 Področje obratovanja in vzdrževanja	300,00
	00	02 Področje tehnične izvedbe programa	250,00
		Skupaj:	550,00
04	00	Stroški Telekom in RTV	
04	00	01 Telekom Centrex	8.500,00
	00	02 Telekom	16.500,00
	00	03 Mobitel	8.700,00
	00	04 RTV	730,00
		Skupaj:	34.430,00
05	00	Področje investicijske dejavnosti	
05	00	01 Objave v uradnem listu RS	1.000,00
	00	02 Analize, študije, projekti in inšpek. pregledi	1.000,00
	00	03 Standardi in strokovna literatura	850,00
	00	04 Fotokopiranje	1.000,00
	00	05 Drugi stroški	500,00
		Skupaj:	4.350,00
		Področje tehnične izvedbe programa	
11	00	Področje scenske priprave in izvedbe prireditev	
11	00	01 Gallusova dvorana-mat. in rezer. deli	5.000,00
	00	02 Gallusova dvorana-storitve	1.000,00
	00	03 Linhartova dvorana-mat. in rezer. deli	1.250,00
	00	04 Linhartova dvorana-storitve	800,00
	00	05 Kosovelova dvorana-mat. in rezer. deli	250,00
	00	06 Kosovelova dvorana-storitve	1.000,00
	00	07 Štihova dvorana-materijal in rezervni deli	250,00
	00	08 Štihova dvorana-storitve	500,00
	00	09 Galerija in Mala foto galerija-materijal	1.000,00
	00	10 Galerija in Mala foto galerija-storitve	1.250,00
	00	11 Material in storitve za izvedbo prireditev	4.500,00
	00	12 Drugi prostori-storitve	1.250,00
	00	13 Prevozi	250,00
	00	14 Študentsko delo	500,00
	00	15 Drobn inventar - potrošni	750,00
		Skupaj:	19.550,00
12	00	Področje scenske razsvetljave	

		Organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
12	00	01 Vzdrževanje opreme SR - mat. in rez.deli	10.000,00
	00	02 Vzdrževanje sistemov scenske razsvetljave	12.000,00
	00	03 Material in storitve za izvedbo prireditev	1.500,00
	00	04 Študentsko delo, zunanji sodelavci	2.250,00
	00	05 Najem opreme	250,00
	00	06 Drobn inventar	200,00
		Skupaj:	26.200,00
13	00	Področje tonske tehnike in ozvočenja	
13	00	01 Vzdrževanje tonske opreme-materijal	1.500,00
	00	02 Vzdrževalne storitve	1.000,00
	00	03 Material in storitve za izvedbo prireditev	2.000,00
	00	04 Študentsko delo, zunanji sodelavci	2.250,00
	00	05 Drobn inventar - potrošni	750,00
		Skupaj:	7.500,00
14	00	Področje video tehnologije in drugih projekcij	
14	00	01 Vzdrževanje video in druge opreme-mat.	1.500,00
	00	02 Vzdrževalne storitve	5.750,00
	00	03 Material in storitve za izvedbo prireditev	2.000,00
	00	04 Študentsko delo, zunanji sodelavci	3.350,00
	00	05 Drobn inventar - potrošni	1.000,00
		Skupaj:	13.600,00
15	00	Področje vodenja prireditev	
15	00	01 Vzdrževanje opreme-material	400,00
	00	02 Vzdrževalne storitve	3.000,00
	00	03 Material in storitve za izvedbo prireditev	3.500,00
	00	04 Druge storitve	450,00
	00	05 Drobn inventar - potrošni	250,00
		Skupaj:	7.600,00
30		Področje strojnih sistemov in naprav	
30	01	Vzdrževanje strojnih sistemov	
30	01	01 Vzdrževanje klima naprav-material	10.000,00
30	01	02 Vzdrževanje klima naprav-storitve	1.250,00
30	01	03 Vzdrževanje ogrevn.sistemov in naprav-M	1.250,00
30	01	04 Vzdrževanje ogrevnih sistemov in naprav-S	1.000,00
30	01	05 Vzdržev. vodovod.in kanal.sistemov-M	850,00
30	01	06 Vzdrževanje vodovod. in kanal.sistemov-S	2.500,00
30	01	07 Vzdrževanje hladilnih sistemov-M	5.000,00
30	01	08 Vzdrževanje hladilnih sistemov-S	3.000,00
30	01	09 Splošno strojno vzdrževanje-M	850,00
30	01	10 Splošno strojno vzdrževanje-S	1.250,00
30	01	11 Drobn inventar - potrošni	300,00
30	02	Vzdrževanje odrske tehnike	
30	02	01 Vzdržev. naprav odrske tehnike-M	3.000,00
30	02	02 Vzdržev. naprav odrske tehnike-storitve	2.500,00
30	02	03 Drobn inventar	250,00
30	03	Stroški obratovanja	
30	03	01 Toplotna energija	185.000,00
30	03	02 Gorivo in mazivo	1.000,00
30	03	03 Vodovod in kanalizacija	10.000,00
30	03	04 Sistem hladilne vode	14.500,00
30	04	Obnova in posodobitev sistemov	
30	04	01 Izdelava študij in projektov	1.250,00
30	04	02 Večja poravila in obnove sklopov	3.500,00
		Skupaj:	248.250,00

		Organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
40		Področje upravljalskih in nadzornih sistemov	
40	01	01 Vzdrževanje varnostnih sistemov-M + RD	450,00
	01	02 Vzdrževanje varnostnih sistemov-storitve	5.250,00
	01	03 Vzdrževanje nadzor.-krmilnih sistemov-M+RD	650,00
	01	04 Vzdrževanje nadzor.-krmilnih sistemov-storitve	2.000,00
	01	05 Vzdrževanje telekom.in A/V naprav-M+RD	1.500,00
	01	06 Vzdrževanje telekom.in A/V naprav-storitve	500,00
	01	07 Druge vzdrževalne storitve	200,00
	01	08 Vzdrževanje pasivne požarne zaščite	500,00
	01	09 Drobní inventar	300,00
		Skupaj:	11.350,00
50		Področje elektroenergetike in elektronike	
50	01	Vzdrževanje elektroenergetskih sistemov	
50	01	01 Vzdrževanje splošne razsvetljave	10.000,00
	01	02 Vzdrževanje elektroenergetskih sistemov	4.000,00
	01	03 Vzdrževanje dvigal	4.500,00
	01	04 Vzdrževalne storitve	4.000,00
	01	05 Material in storitve za tehn. izvedbo prireditev	2.000,00
	01	06 Drobní inventar	500,00
50	02	Stroški obratovanja	
50	02	00 Električna energija	325.000,00
50	03	Obnova in posodobitve	
50	03	01 Izdelava študij in projektov	1.250,00
50	03	02 Večja popravila in obnovite podsklopov	2.500,00
		Skupaj:	353.750,00
60	01	Informacijski sistemi	
60	01	01 Vzdrževanje osebnih računalnikov-materijal	2.000,00
	01	02 Vzdrževalne storitve za osebn. račun.	4.500,00
	01	03 Vzdrževanje računalniškega omrežja	2.500,00
	01	04 Drobní inventar	250,00
	01	00 Programska oprema	38.000,00
		Skupaj:	47.250,00
70		Splošno vzdrževanje in čiščenje	
70	01	Materijalni stroški	
70	01	01 Material za čiščenje	2.500,00
	01	02 Material za sanitarije	15.000,00
	01	03 Material za vzdrževanje	1.500,00
	01	04 Material za pleskanje	500,00
	01	05 Drobní inventar	250,00
70	02	Stroški vzdrževanja	
70	02	01 Komunalni odvoz smeti	8.500,00
	02	02 Splošni odvoz smeti	3.500,00
	02	03 Servis vrat	3.500,00
	02	04 Servis in popravila	3.500,00
	02	05 Tapetniška dela	1.250,00
	02	06 Gradbeno-obrtniška vzdrževalna dela	4.000,00
	02	07 Splošna ključavničarska dela	2.500,00
70	03	Stroški čiščenja	
70	03	01 Dezinfekcija	5.000,00
	03	02 Kemično čiščenje in pranje	3.000,00
	03	03 Generalna čiščenja	25.000,00
	03	04 Zimsko čiščenje okolice	3.500,00
	03	05 Čiščenje steklenih površin	1.250,00
	03	06 Redno čiščenje objekta	128.000,00

		Organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
70	04	Prenove in adaptacije	
70	04	00 Večja popravila in obnove	4.500,00
		Skupaj:	216.750,00
		Tehnični sektor - povzetek splošnih stroškov	
00	01	Tehnični sektor - splošno	4.750,00
01	00	Izobraževanje in šolanje	3.500,00
02	00	Službene poti	1.750,00
03	00	Literatura-strokovne knjige in revije	550,00
04	00	Stroški Telekom in RTV	34.430,00
05	00	Področje investicijske dejavnosti	4.350,00
		Področje tehnične izvedbe programa	
11	00	Področje scenske priprave in izvedbe prireditev	19.550,00
12	00	Področje scenske razsvetljave	26.200,00
13	00	Področje tonske tehnike in ozvočenja	7.500,00
14	00	Področje video tehnologije in drugih projekcij	13.600,00
15	00	Področje vodenja prireditev	7.600,00
30	00	Področje strojnih sistemov in naprav	248.250,00
40	00	Področje upravljalških in nadzornih sistemov	11.350,00
50	00	Področje elektroenergetike	353.750,00
60	00	Informacijski sistemi	47.250,00
70	00	Splošno vzdrževanje in čiščenje	216.750,00
		SPLOŠNI STROŠKI TEHNIČNEGA SEKTORJA	1.001.130,00
		POSLOVNI SEKTOR	
		Vodstvo CD	5.000,00
10		Splošni stroški CD (zavarovanje, uporaba stvarnega zemljišča, bančne storitve, PTT ...)	150.000,00
10	10	1 Športna rekreacija, preventivna dejavnost zaposlenih po KP CD, počitniški objekti	13.500,00
		Vozni park CD	30.000,00
		Skladišče	10.000,00
		Splošne, pravne in kadrovske zadeve	22.000,00
		Izobraževanje in šolanje	11.000,00
		Računovodstvo, finančno poslovanje	16.500,00
		Varnostna službe, hostesna služba	147.000,00
		Varstvo pri delu, osebna zaščitna sredstva, zdravniški pregledi	19.300,00
		Splošni stroški promocije kulturno-umetniškega programa	98.000,00
		Stroški prodaje vstopnic	104.000,00
		Stroški za oblikovanje in tisk	20.000,00
		SPLOŠNI STROŠKI POSLOVNEGA SEKTORJA	646.300,00
		SPLOŠNI STROŠKI KULTURNO-UMETNIŠKEGA PROGRAMA	114.000,00
		SPLOŠNI STROŠKI KONGRESNO KOMERCIALNEGA SEKTORJA	80.000,00
		SKUPAJ NAČRTOVANI SPLOŠNI STROŠKI CD	1.841.430,00

SPLOŠNI STROŠKI JS in DT in viri financiranja	vrednost	deleži
splošni stroški javne službe / sorazmerni del v skladu z metodologijo	1.420.498,10	77,14
splošni stroški dejavnosti CD na trgu / sorazmerni del v skladu z metodologijo: načrtovano zasedenostjo dvoran za leto 2008.	420.931,90	22,86
Viri financiranja splošnih stroškov		
MK za kulturo po Odločbi št. 6110-856/2007/6, 79% splošnih stroškov JS	1.120.532,00	60,85
z nejavnimi prihodki javne službe (prihodki od vstopnic in pokroviteljev) bomo za splošne stroške JS CD zagotovili 21 % sredstev.	279.966,10	15,20
s prihodki dejavnosti CD na trgu bo financiranih 24 % splošnih stroškov CD oz. 22,86 % vseh splošnih stroškov	420.931,90	22,86

PROGRAM INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA, NAKUPOV OPREME, DROBNEGA INVENTARJA IN INVESTICIJ ZA LETO 2008

Program prenove oz. posodabljanje tehnoloških sistemov v Cankarjevem domu bo v letu 2008 temeljil predvsem na nadaljevanju začelih del iz leta 2007.

V načrtih investicijskega obnavljanja smo nekatera zahtevna in draga vzdrževalna dela razdelili na več faz v daljšem časovnem razdobju. Koreniti posegi v tehnologijo odrske tehnike zahtevajo svoj čas za izvedbo, ki pa ga zaradi vse večjih programskih zahtev v poletnem času ni mogoče uresničiti. Glede na aktivnosti investicij in investicijskega vzdrževanja v letih 2005–07, ko smo predvsem posodabljali dvorane, v letošnjem letu načrtujemo pospešeno nabavo nujno potrebne opreme za izvedbo prireditev.

1. Gallusova dvorana

V letu 2007 smo uspešno izvedli prvo fazo prenove elektromotornih vlekov scenske razsvetljave, kar nam je v veliko zadoščenje in zagotovilo za izvedbo naslednje faze v letu 2008. Tako nameravamo prenoviti elektromotorna vleka št. 3 in 4 dobavitelja in izvajalca del Telestage iz Anglije. Z navedeno prenovno bomo zelo povečali varnost dela na samem odru in tudi izboljšali raven scenske osvetljave na prireditvah.

Nabava opreme

V letu 2008 bomo dosedanje tehnološko opremo pospešeno obnavljali in dopolnjevali s sodobno, ki jo zahtevajo izvajalci pri svojih projektih. Trenutno je najbolj kritično koncertno ozvočenje, ki je vgrajeno v Gallusovi dvorani. To je bilo vgrajeno v 90. letih in danes, po 15 letih delovanja, ne dosegamo več pričakovane kakovosti zvoka. Vzrok za to je predvsem v tehnologiji in utrujenosti materiala (zvočniške membrane).

Načrtujemo tudi dopolnitev svetlobne opreme z najnovejšimi računalniško krmiljenimi svetili. V okviru programa multimedije načrtujemo nakup boljšega DLP-projektorja, ki bo omogočal projekcije filmov na drugih nosilcih zapisa slike (DVD, digitalna beta ...). Projektor bo nameščen v Linhartovi dvorani in bo omogočil širitev raznolikosti filmskega programa za to dvorano.

Nakup koncertnega klavirja

Že nekaj let imamo težave z izvedbo koncertov v Linhartovi dvorani, saj sedanji klavir ne izpolnjuje pričakovanih nastopajočih umetnikov. Prenos klavirja iz Gallusove v Linhartovo dvorano je zelo drag in tvegan, poleg tega pa včasih potrebujemo klavir v obeh dvoranah. Zato načrtujemo nakup novega koncertnega klavirja Steinway za Gallusovo dvorano, medtem ko bi dosedanje klavir iz Gallusove preselili v Linhartovo dvorano.

2. Prenova Kosovelove dvorane

V letu 2006 je bila podana pobuda o zamenjavi stolov v Kosovelovi dvorani. Leta 2007 je bil sprejet sklep, da se sedanji stoli v dvorani, ki ustrezajo tehnologiji in zasnovi iz leta 1980, zamenjajo z ustrežnejšimi sedeži. Kosovelova dvorana ima trenutno pomično tribuno z zložljivimi sedeži, tako da je bilo mogoče preoblikovati dvorano z umikom tribune pod balkon. Posledično so bili sedeži temu prilagojeni, kar pa seveda ni zagotavljalo primerno udobnega sedenja, tako da so se pritoževali zlasti obiskovalci filmskega festivala in drugih prireditev. Zato je programski kolegij sprejel sklep, da moramo zgraditi stabilno tribuno, na katero bodo pritrjeni bolj udobni sedeži. Izvedba projekta je bila načrtovana za poletje 2007, vendar zaradi nekaterih večjih arhitektonskih posegov tega ni bilo mogoče uresničiti v poletnem terminu.

Tako se je vsa prenova dvorane prestavila v leto 2008, saj bomo poleg gradbenih del (prestavitve vhoda v dvorano, preureditev tehničnega balkona in zgraditev novega prostora za prezračevanje) opravili tudi vsa potrebna obrtniška dela, kot so dobava in montaža jeklene konstrukcije tribune ter

vsa potrebna mizarska, podopolagalska in slikopleskarska dela. Vzporedno z obrtniškimi deli bomo preuredili tudi prezračevanje dvorane z novim sistemom vpiha zraka in posodobili del elektronapeljave in dvoranskih svetil splošne razsvetljave.

3. Dvorane V. nadstropja

V letu 2008 zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne načrtujemo nadaljevanja investicij in investicijskega vzdrževanja v smislu prenove prostorov. Za dvorane V. nadstropja načrtujemo nadaljevanje montaže strojnih instalacij za prezračevanje in ogrevanje, prenovo posebnega dvigala in izvedbo potrebnih gradbeno-montažnih del v samih prostorih, ko bodo na voljo finančna sredstva, previdoma v letu 2009.

Druga oprema

Poleg nabave opreme za funkcionalno podporo izvedbe prireditve bomo v letu 2008 obsežno posodobili informacijsko tehnologijo in telekomunikacije. Predvsem želimo v tem letu izvesti pomemben premik na področju obveščanja obiskovalcev znotraj CD, saj nam dostopna digitalna tehnologija to dobro omogoča. Vzporedno bomo vsekakor razvijali celovitost računalniškega omrežja ustreznih računalniških aplikacij za potrebe različnih služb CD in tudi sprotno zamenjali del računalniške opreme.

Investicijsko vzdrževanje

Načrtujemo prenovo in preureditev delovnih prostorov v I. nadstropju upravnega dela CD. Predvsem bomo zamenjali dotrajano in zdravju škodljivo talno oblogo, obenem pa s predelavo elektronapeljave in z zamenjavo svetil zmanjšali porabo električne energije.

Drobni inventar – osnovna sredstva

V nabave drobnega inventarja je vključena nabava manjših delovnih pripomočkov in strojev, merilnih instrumentov ter naprav, potrebnih za izvedbo prireditve. Prav tako bomo posodabljali ali zamenjali mobilne telefone in obnovili pisarniško pohištvo.

Viri financiranja

Za program investicijskega vzdrževanja, nakupov opreme, drobnega inventarja in investicij za leto 2008 bo **Ministrstvo za kulturo** po Odločbi zagotovilo 63,84 % vseh potrebnih sredstev ali **619.939 €** (214.238 € manj kot smo predlagali). **Iskra d.d.** v času priprave finančnega načrta za leto 2008 še ni podpisala niti pogodbe o sofinanciranju investicij, investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme za leto 2007 v višini 75.772 €, v letu 2008 naj bi po pogodbi zagotovila **33.699 €**. Pred tem pričakujemo še sredstva za leto 2007. 32,6 % ali **317.514,99 €** načrtujemo **nejavnih**

V tabeli v nadaljevanju je specificiran finančni načrt investicij, nabav opreme in investicijskega vzdrževanja za leto 2008, ki je usklajen z načrtovanimi viri financiranja za leto 2008.

TABELA 9: NAČRT INVESTICIJ, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME

	načrtovane nabave po stroškovnih mestih	skupaj v EUR	investicije	nabava opreme	investicijsko vzdrževanje, DI
1.	Gallusova dvorana				
1.1	Odrska tehnika				
1.1.1	Izvedba II. faze dobave in montaže el.motornih vlekov scenske razsvetljave	236.980,00		236.980,00	
1.2	Oprema za osvetljavo	20.000,00		20.000,00	
1.3	Oprema za koncertna ozvočenja	100.000,00		100.000,00	
	Skupaj:	356.980,00		356.980,00	
2.	Funkcionalna oprema za izvedbo prireditev				
2.1	Oprema za digitalne projekcije	60.000,00		60.000,00	
2.2	Oprema za kongresno dejavnost				
2.3	Koncertni klavir Steinway	103.500,00		103.500,00	
	Skupaj:	163.500,00		163.500,00	
3.	Prenova Kosovelove dvorane				
3.1	Projekti PZI	5.000,00	5.000,00		
	Skupaj:	5.000,00	5.000,00		
3.3	Gradbena dela				
3.3.1	Rušitvena dela	10.000,00	10.000,00		
3.3.2	Betonska dela	3.500,00	3.500,00		
	Skupaj:	13.500,00	13.500,00		
3.4	Obrtniška dela				
3.4.2	Ključavničarska dela	25.000,00	25.000,00		
3.4.3	Montažna dela	15.000,00	15.000,00		
3.4.4	Mizarska dela	20.000,00	20.000,00		
3.4.5	Podopolagalska dela	10.000,00	10.000,00		
3.4.6	Slikopleskarska dela	9.000,00	9.000,00		
3.4.7	Dodatna druga obrtniška dela	12.573,00	12.573,00		
	Skupaj:	91.573,00	91.573,00		
3.5	Strojne instalacije in oprema				
3.5.1	Klimatizacija in prezračevanje	25.000,00	25.000,00		
3.5.2	Pomični montažni most	30.000,00	30.000,00		
	Skupaj:	55.000,00	55.000,00		
3.6	Elektroinstalacije in svetila				
3.6.1	Elektroinstalacije in svetila	6.000,00	6.000,00		
3.6.2	Sistem javljanja požara	3.000,00	3.000,00		
	Skupaj:	9.000,00	9.000,00		
3.7	Oprema				
3.7.1	Dvoranski stoli	80.000,00	80.000,00		
	Skupaj:	80.000,00	80.000,00		
4.	Dvorana 5. nadstropje				
4.1					
	Skupaj:				
5.	Druga nabava opreme				
5.1	Sistemske naprave	26.000,00		26.000,00	
5.2	Računalniška oprema	86.700,00		86.700,00	
	Skupaj:	112.700,00		112.700,00	
6.	Investicijsko vzdrževanje				
6.1	Obnova prostorov 1. nadstropja in drugih poslovnih prostorov	30.000,00			30.000,00
6.2	Obnova elektroinstalacij v 1. nadstropju	28.900,00			28.900,00

	načrtovane nabave po stroškovnih mestih	skupaj v EUR	investicije	nabava opreme	investicijsko vzdrževanje, DI
	Skupaj:	58.900,00			58.900,00
7.	Drobni inventar-osnovna sredstva				
7.	Drobni inventar osnovna sredstva	25.000,00			25.000,00
	Skupaj:	25.000,00			25.000,00
	POVZETEK				
1.	Gallusova dvorana	356.980,00		356.980,00	
2.	Funkcionalna oprema za izvedbo prireditev	163.500,00		163.500,00	
3.	Prenova Kosovelove dvorane	254.073,00	254.073,00		
4.	Dvorane 5. nadstropje				
5.	Druga nabava opreme	112.700,00		112.700,00	
6.	Investicijsko vzdrževanje	58.900,00			58.900,00
7.	Drobni inventar-osnovna sredstva	25.000,00			25.000,00
	Skupaj investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupi opreme, za katere so s finančnim načrtom zagotovljena sredstva:	971.153,00	254.073,00	633.180,00	83.900,00

Viri financiranja investicij, investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme v letu 2008	vrednost	delež v %
Iskra d.d.	33.699,01	3,47
Ministrstvo za kulturo / Odločba št. 6110-856/2007/6	619.939,00	63,84
nejavni prihodki javne službe (prihodki od prodanih vstopnic)	49.804,89	5,13
prihodki dejavnosti CD na trgu	267.710,10	27,57
Skupaj zagotovljeni viri financiranja za leto 2008	971.153,00	

Če bomo ob zaključnem računu za leto 2007 ugotovili presežek prihodkov ali med letom 2008 zagotovili dodatna finančna sredstva, bomo uresničili še naslednje nujne investicije in nakupe opreme:

Investicije in nakupi opreme, ki bodo uresničeni, če bomo v letu 2008 zagotovili dodatna finančna sredstva, sicer bodo uresničene v letu 2009	vrednost
Izvedba požarnih vrat na stopnišču uprave	45.000,00
Monitoring ozvočenje	45.000,00
Motorizirana svetila-reflektorji	30.000,00
Osebni avto	22.000,00
Oprema za računalniške projekcije	20.000,00
Skupaj dodatne investicije in nakupi opreme, za katere sredstva še niso zagotovljena	162.000,00

TABELA 10 A: NAČRTOVANI ODHODKI IN PRIHODKI JAVNA SLUŽBA

vrste odhodkov in prihodkov JS	javna služba 2007 / ocena	javna služba 2008	javna služba 2008/2007
neposredni stroški kulturno-umetniški program	3.229.163	3.861.737	119,6
splošni stroški JS	1.353.818	1.420.498	104,9
investicije, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme iz sredstev JS	1.200.498	703.443	58,6
sredstva za bruto plače in regres s prispevki, drugi stroški dela, davek na plače JS	2.733.107	2.843.892	104,1
SKUPAJ ODHODKI JS	8.516.586	8.829.570	103,7
sofinanciranje programa Ministrstvo za kulturo po Odločbi in pogodbi	4.964.588	5.100.065	102,7
sofinanciranje investicijskega vzdrževanja in investicij MK po Odločbi	1.142.192	619.939	54,3
EU za ELMD po pogodbi		226.672	
Iskra d.d. 3,47 % po pogodbi	75.772	33.699	44,5
prodaja vstopnic JS	1.992.296	2.197.917	110,3
sponzorska, donatorska sredstva JS	269.911	564.583	209,2
drugi prihodki JS	71.827	86.695	120,7
SKUPAJ PRIHODKI JS	8.516.586	8.829.570	103,7
delež javne službe v celotnem prihodku CD v %	77,2	77,4	
delež sredstev MK za javno službo v %	71,7	64,78	
delež MK za neposredne stroške JS v %	41,38	36,48	

V letu 2008 načrtujemo **odhodke javne službe** v višini **8.829.570 evrov**. Vključeni so stroški investicij, investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme za javno službo.

622.771 evrov nejavnih prihodkov javne službe načrtujemo kot vir sofinanciranja splošnih stroškov javne službe, stroškov dela (predvsem kot vir za dodatno delovno uspešnost) ter za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme. Ostali nejavni prihodki javne službe so namenjeni sofinanciranju neposrednih programskih stroškov JS.

TABELA 10 B. NAČRTOVANI ODHODKI IN PRIHODKI DEJAVNOSTI NA TRGU

vrste odhodkov in prihodkov	dejavnost na trgu 2007 ocena	dejavnost na trgu 2008	dejavnost na trgu 2008/07
neposredni stroški kongresne in druge dejavnosti na trgu	968.500	989.250	102,1
splošni stroški DT	386.376	420.932	108,9
investicije, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme	317.500	267.710	84,3
sredstva za bruto plače in regres s prispevki, drugi stroški dela, davek na plače	836.294	901.108	107,8
SKUPAJ ODHODKI	2.508.670	2.579.000	102,8
prodaja vstopnic za prireditve DT	62.594	70.000	111,8
sponzorska, donatorska sredstva DT	66.767	68.000	101,8
prodaja storitev na trgu	2.259.309	2.116.000	93,7
drugi prihodki DT	120.000	325.000	270,8
SKUPAJ PRIHODKI	2.508.670	2.579.000	102,8
delež prihodkov dejavnosti na trgu v celotnem prihodku CD v %	22,8	22,6	

Prihodki dejavnosti CD na trgu so načrtovani v višini **2.579.000 evrov**. Poleg **neposrednih stroškov** kongresno-komercialne dejavnosti, ki so načrtovani v višini **989.250 €**, mora CD z dejavnostjo na trgu v letu 2008 zagotoviti najmanj **1.589.750 evrov** prihodkov za sofinanciranje **splošnih odhodkov** CD in sicer:

- za sofinanciranje sorazmernega deleža (23 %) splošnih stroškov CD 420.932 €,
- za sofinanciranje sorazmernega deleža (24 %) stroškov dela CD 901.108 €,
- za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme 267.710 €, to je 27,5 % vseh sredstev za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme.

VIRI FINANCIRANJA

Za leto 2008 načrtujemo **prihodke iz poslovanja in druge prihodke** v višini **11.408.570 evrov**. **Prihodki javne službe** so načrtovani v višini **8.829.570 evrov** ali 77,5 % celotnega prihodka CD. V skladu z odločbo MK načrtujemo, da bo **Ministrstvo za kulturo** v letu 2008 zagotovilo **5.720.004 evrov** ali 50,1 % načrtovanih prihodkov Cankarjevega doma. S tem zagotavlja 64,8 % sredstev za javno službo CD (vključno s sredstvi za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme).

Za javno službo so načrtovani **nejavni prihodki** v skupni višini **2.882.894 evrov**, to je 32,7 % prihodkov javne službe oziroma 25,3 % prihodkov CD. **Sredstva EU** so načrtovana v višini **226.672 evrov**, to je 2,6 % prihodkov javne službe. **2.579.000 evrov** so načrtovani **prihodki dejavnosti na trgu**, ki predstavljajo 22,6 % načrtovanih virov financiranja CD.

TABELA 11: POVZETEK NAČRTOVANIH VIROV FINANCIRANJA ZA LETO 2008

VIRI FINANCIRANJA CD	vrednost ocean 2007	vrednost FN 2008	struktu ra 07	struktu ra 08	struktura JS in DT 08	2008/ 2007
- MK za programske stroške	1.336.160,00	1.408.641	12,1	12,3	16,0	105,4
MK za splošne stroške	1.077.435,00	1.120.532	9,8	9,8	12,7	104,0
prenos plač v MS	113.882,00	0	1,9	0,0	0,0	0,0
MK za stroške dela	2.437.111,00	2.570.892	22,1	22,5	29,1	105,5
MIK za investicijsko vzdrževanje, nakup opreme ter drobni inventar	1.142.192,00	619.939	18,7	10,8	7,0	54,3
SKUPAJ MK / Odločba št. 6110-856/2007/6 in pogodba št. 3511-07-633706	6.106.780,00	5.720.004	55,5	50,1	64,8	93,7
EU za ELMD		226.672		2,0	2,6	
Iskra d.d. za investicije	75.772,00	33.699	0,7	0,3	0,4	44,5
prodaja vstopnic kulturno-umetniški program	1.992.296,00	2.197.917	18,1	19,3	24,9	110,3
sponzorji kulturno-umetniški program	207.317,00	504.583	1,9	4,4	5,7	243,4
donatorji kulturno-umetniški program	62.594,00	60.000	0,6	0,5	0,7	95,9
drugi prihodki kulturno-umetniški program	71.827,00	86.695	0,7	0,8	1,0	120,7
SKUPAJ NEJAVNI PRIHODKI JS	2.409.806	2.882.894	21,9	25,3	32,7	119,6
SKUPAJ PRIHODKI JAVNE SLUŽBE	8.516.586	8.829.570	77,2	77,4	100,0	103,7
dejavnost na trgu / vstopnice	62.594,00	70.000	0,6	0,6	2,7	111,8
dejavnost na trgu / sponzorji	41.729,00	42.000	0,4	0,4	1,6	100,6
dejavnost na trgu / donatorji	25.038,00	26.000	0,2	0,2	1,0	103,8
dejavnost na trgu / prodaja storitev na trgu	2.039.308,00	2.116.000	18,5	18,5	82,0	103,8
najemnine	220.000,00	230.000	2,0	2,0	8,9	104,5
drugi prihodki	120.000,00	95.000	1,1	0,8	3,7	79,2
SKUPAJ PRIHODKI DT	2.508.670	2.579.000	22,8	22,6	100,0	102,8
SKUPAJ PRIHODKI CD	11.025.256	11.408.570	100,0	100,0		103,5

TABELA 12: FINANČNI NAČRT ZA LETO 2008 / DENARNI TOK

	Ocena realizacije 2007	Finančni načrt 2008	Indeks 2008/2007
I. SKUPAJ PRIHODKI (1.+ 2.)	11.025.256	11.408.570	103,48
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	8.516.586	8.829.570	103,67
A. PRIHODKI IZ SREDSTEV JAVNIH FINANC	6.106.780	5.720.004	93,67
a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna	6.106.780	5.720.004	93,67
1. MINISTRSTVO ZA KULTURO			
1.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, davek na izplačane plače)	2.437.111	2.570.892	105,49
1.2. Sredstva za izdatke za blago in storitve	2.527.477	2.529.173	100,07
1.3. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje	174.524	619.939	355,22
1.5. Sredstva za investicije	967.668		
Skupaj 1.	6.106.780	5.720.004	93,67
B. DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	2.409.806	3.109.566	129,04
1. Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe:	2.295.385	2.777.199	120,99
* vstopnice in abonmaji	1.992.296	2.197.917	110,32
* gostovanja doma in v tujini	19.500	40.000	205,13
* prodaja publikacij, vezanih na dejavnost	500	1.000	200,00
* sredstva sponzorjev za javno službo	207.317	504.583	243,39
* Iskra d.d. za investicije	75.772	33.699	44,47
4. Drugi tekoči prihodki	37.603	30.695	81,63
6. Prejete donacije:	62.594	60.000	95,86
* domače	50.000	55.000	110,00
* tuje	12.594	5.000	39,70
7. Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU		226.672	
8. Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	14.224	15.000	105,46
2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	2.508.670	2.579.000	102,80
1. Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	2.168.670	2.254.000	103,93
* kongresna dejavnost (kotizacije, vstopnice, publikacije, spremljajoče prireditve)	1.920.381	2.086.000	108,62
* organizacija prireditve, tehnične storitve	181.522	100.000	55,09
* donacije	25.038	26.000	
* sredstva sponzorjev	41.729	42.000	100,65
2. Prejete obresti	33.383	30.000	89,87
3. Prihodki od najemnin, zakupnin, drugi prihodki od premoženja	220.000	230.000	104,55
5. Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz javne službe	86.617	65.000	75,04

	Ocena realizacije 2007	Finančni načrt 2008	Indeks 2008/2007
II. SKUPAJ ODHODKI (1. + 2.)	11.025.256	11.408.570	103,48
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	8.834.086	9.097.280	102,98
A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM, DAVEK NA IZPLAČANE PLAČE	2.733.107	2.843.892	104,05
<u>1. ZAPOSLENI, KI JIH FINANCIRA MINISTRSTVO ZA KULTURO</u>			
a. Plače in dodatki	1.697.788	1.852.200	109,09
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih - podkonto 400002	131.614	95.000	72,18
b. Regres za letni dopust	79.285	82.880	104,53
c. Povračila in nadomestila	171.257	159.250	92,99
d. Sredstva za delovno uspešnost	33.884	37.632	111,06
e. Sredstva za nadurno delo	15.335	13.400	87,38
g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)	16.640	16.000	96,15
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	1.747.007	1.903.232	108,94
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	267.182	258.130	96,61
Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) in davek na izplačane plače (vpišite)	422.922	409.530	96,83
od tega premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja - podkonto 401500	45.381		
Skupaj 1.	2.437.111	2.570.892	105,49
<u>2. ZAPOSLENI, KI SO FINANCIRANI IZ DRUGIH VIROV</u> vir: prihodki od prodanih vstopnic in drugi nejavni prihodki javne službe			
a. Plače in dodatki	68.000	58.000	85,29
b. Regres za letni dopust	2.996	2.000	66,76
c. Povračila in nadomestila	9.500	11.000	115,79
d. Sredstva za delovno uspešnost	163.000	173.000	106,13
e. Sredstva za nadurno delo	7.000	2.000	28,57
g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)	10.500	1.000	9,52
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	238.000	233.000	97,90
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	22.996	14.000	60,88
Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) in davek na izplačane plače (vpišite)	35.000	26.000	74,29
Skupaj 2.	295.996	273.000	92,23
C. IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	4.582.981	5.282.235	115,26
<u>(Priloga C) - brez davka na izplačane plače</u>			
C.1. Splošni stroški delovanja	1.353.818	1.420.498	104,93
C.2. Programski materialni stroški	3.229.163	3.861.737	119,59
J. INVESTICIJSKI ODHODKI / financirani tudi iz sredstev dejavnosti na trgu	1.517.998	971.153	63,98
2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	2.191.170	2.311.290	105,48
A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	836.294	901.108	107,75

	Ocena realizacije 2007	Finančni načrt 2008	Indeks 2008/2007
C. IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	1.354.876	1.410.182	104,08
C.1. Pisarniški in splošni material in storitve	511.000	524.000	102,54
C.2. Posebni material in storitve	6.000	6.200	103,33
C.3. Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	195.000	233.000	119,49
C.4. Prevozni stroški in storitve	37.000	44.000	118,92
C.5. Izdatki za službeno potovanje	19.000	21.000	110,53
C.6. Tekoče vzdrževanje	59.000	62.000	105,08
C.7. Najemnine in zakupnine	107.000	111.000	103,74
C.8. Kazni in odškodnine	2.000		
C.9. Drugi operativni odhodki	418.876	408.982	97,64

Načrtovanje denarnega toka je pri velikem obsegu nejavnih prihodkov javne službe in prihodkov dejavnosti na trgu, ki predstavljajo skoraj 50 % prihodkov CD, zelo težavno. Ob koncu leta je možno bistveno odstopanje denarnega toka od načrtovanega. Dokaj natančno ocenjujemo odhodke in prihodke, ki se nanašajo na obdobje, prilivi in odlivi v obdobju od 1. januarja do 31.12. pa lahko odstopajo od načrtovanih ob raznoliki in obsežni dejavnosti Cankarjevega doma.

Programu in finančnemu načrtu Cankarjevega doma za leto 2008 dodajamo dve prilogi.

PRILOGA 1

Odločba Ministrstva za kulturo št. 6110-73/2007/1

PRILOGA 2

Pripombe CD na Obvestilo direktorju k predlogu za financiranje iz državnega proračuna v letu 2008.

Program in finančni načrt Cankarjevega doma za leto 2008 so pripravili:

Mitja Rotovnik, *generalni direktor*
Jana Kramberger, *direktorica poslovnega sektorja*
Breda Pečovnik, *direktorica kongresno-komercialnega sektorja*
Ingrid Gortan, *vodja programa za resno glasbo*
Bogdan Benigar, *vodja programa za jazz, etno in drugo glasbo*
Alja Predan, *vodja gledališko-plesnega programa*
Simon Popek, *vodja filmskega programa*
Barbara Rogelj, *vodja kulturnovzgojnega in humanističnega programa*
Nina Pirnat - Spahić, *vodja razstavnega programa*
Sonja Vesel – Košmrlj, *lektorica*

Uredila in koordinirala: Jana Kramberger

Odgovorna oseba:

Mitja Rotovnik, generalni direktor

Ljubljana, 24. januarja 2008

PRILOGA 1

k, u, l, t, u, r, a . . .

republika slovenija
ministrstvo za kulturo
maistrova ulica 10
1000 ljubljana
t: 01 369 5900
f: 01 369 5901
e: gp.mk@gov.si
www.kultura.gov.si

Številka: 6110-856/2007/6
Datum: 28.12.2007

Na podlagi prvega odstavka 11. člena Pravilnika o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (Uradni list RS, št. 117/02 in 97/03) v zvezi z 31. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 - Uradno prečiščeno besedilo ZUJIK-UPB1) je minister, pristojen za kulturo, v zadevi financiranja državnih javnih zavodov za leto 2008, za javni zavod **Cankarjev dom, kulturni in kongresni center, Prešernova 10, 1000 Ljubljana**, sprejel naslednjo

CANKARJEV DOM		
kulturni in kongresni center Ljubljana		
DATUM 04-01-2008		
ORG. ENOT	POSREDOVALNA	PRILOGA
VO	6	

odločbo

1. Javnemu zavodu **Cankarjev dom, kulturni in kongresni center, Prešernova 10, 1000 Ljubljana** se za izvedbo programa dela za leto 2008 iz državnega proračunaodobrijo sredstva v skupni višini **5.564.680,12 EUR**. Odobrena sredstva bo ministrstvo nakazovalo mesečno.
2. V roku 15 dni po prejemu te odločbe je direktor dolžan ministrstvu predložiti potrjen oziroma sprejet program dela in finančni načrt.
3. V primeru večje spremembe programa dela mora spremembo potrditi oziroma sprejeti pristojni organ izvajalca ter spremenjen program dela posredovati ministrstvu.
4. Javni zavod je dolžan v skladu z Zakonom o javnih financah pripraviti in predložiti poročilo o dosegjenih ciljih in rezultatih za preteklo leto do 28. februarja tekočega leta in skladno z Zakonom o računovodstvu predložiti tudi letno poročilo. V skladu s Pravilnikom o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij, je direktor javnega zavoda dolžan ministrstvu posredovati vse zahtevane informacije, poročila in ostalo dokumentacijo, ki se nanašajo na delovanje javnega zavoda.
5. V primeru, da v znesku ni zajeto financiranje posamezne aktivnosti, nastale po izdaji te odločbe, se lahko višina sredstev iz 1. točke izreka ustrezno poveča. Višina sredstev se lahko ustrezno zmanjša v primeru sprejetega rebalansa proračuna ali če se potem, ko je javni zavod predložil poročilo skladno z Zakonom o javnih financah ugotovi, da ni v celoti uresničil programa dela za preteklo leto. Povečanje oziroma zmanjšanje zneska se določi s posebno odločbo.

Obrazložitev:

Ministrstvo za kulturo je na podlagi 3. člena Pravilnika o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij (Uradni list RS, št. 117/02 in 97/03; v nadaljevanju: Pravilnik) Javnemu zavodu **Cankarjev dom, kulturni in kongresni center, Prešernova 10, 1000 Ljubljana**

21.9. 2007, posredovalo neposredni poziv za predložitev programa dela za leto 2008, št. poziva 6110-855/2007/1. Program dela in finančni načrt je ministrstvo prejelo dne 23.10.2007 in ga evidentiralo pod šifro št. 6110-856/2007/3.

V skladu s 7. členom Pravilnika je pristojni uslužbenec ministrstva ugotavljal popolnost in ustreznost predložene dokumentacije in direktorja javnega zavoda pozval na usklajevalni razgovor, ki je bil dne 24.10.2007. V razgovorih so bila predstavljena poglobljena izhodišča programa zavoda v letu 2008, izpostavljeni pogoji dela zavoda. Direktor pa je bil seznanjen s finančnimi izhodišči za sofinanciranje delovanja zavoda v letu 2008.

1. Strokovna komisija za glasbene umetnosti in strokovna služba ministrstva za kulturo sta na seji dne 15. november 2007 obravnavali program dela in finančni načrt in opravila strokovno presojo po naslednjih vsebinskih sklopih:

- Glasbena dejavnost – » resna glasba« (155 prireditev)
- Glasbena dejavnost – »druga glasba« (71 prireditev)
- Gledališko-plesna dejavnost (103 prireditev)
- Postprodukcija in gostovanja gledališko-plesnih predstav po Sloveniji in tujini (8 prireditev)
- Filmska dejavnost (438 prireditev)
- Kulturno-vzgojna dejavnost (309 prireditev)
- Razstavna dejavnost (35 prireditev)
- Drugi projekti (2 prireditev)

Glasbena dejavnost

Program resne glasbe:

Strokovna komisija za glasbeno umetnost in strokovna služba ministrstva za kulturo sta na podlagi prijavljenih programskih sklopov podali oceno, da gre za kvaliteten in ambiciozno zastavljen program, zlasti v primeru sklopa Nove glasbe, ki reprezentira začetek rasti lastne produkcije. V sklopu Zlatega in Srebrnega abonmaja je moč opaziti ohranjanje poustvarjalne kvalitete izvajalcev, ki zagotavljajo dovolj aktualno ponudbo ter vrhunsko izvedbo klasičnih del. Komisija je izpostavila tudi pomen projekta Noč, sanje, molitev, ki združuje več umetnostnih področij, pri čemer vnaša konceptualno svežino, vpeto v vrhunsko slovensko poustvarjalnost. Prav tako je bila zadovoljna nad dosedanjim uravnoteženim poslovanjem, visoko stopnjo realizacije programa ter pripravljenostjo za sodelovanje z drugimi javnimi zavodi v letu 2007.

Program druge glasbe:

Strokovna komisija je ugotovila, da je program druge glasbe zastavljen precej podobno kot leto poprej, z nekaterimi odstopanji v koncertni produkciji popularne glasbe, kar se nanaša predvsem na trenutno medijsko odzivnost v zvezi s posamično angažiranim izvajalcem. Zelo pohvalno je, da Cankarjev dom v svoj program uvršča tudi jazz. Prav tako upamo, da bo ta glasba uspela zaživeti v prenovljenem Klubu, kontinuirano vsak torek. Seveda je treba ločiti med klubskim in koncertnim jazzovskim dogajanjem. V preteklosti se je izkazalo, da eksperimentalni program ne pritegne dovolj občinstva, zato se je, predpostavljamo, vodstvo Cankarjevega doma odločilo ukiniti Jazz abonma in potem še Cankarjev jazz in ga nadomestiti z dejavnostjo v klubu. Menimo pa, da klubska dejavnost ne more nadomestiti koncertov v Linhartovi in Gallusovi dvorani. Le ti bi morali potekati še naprej, programske pa bi morali biti zastavljeni širše, tako da bi bili zanimivi za širši krog ljubiteljev jazz, ne samo za tiste, ki radi prisluhnejo novitetam, za katere se še ne ve, če se bodo obdržale na prepihu zgodovine jazz. Prav ta segment, uveljavljen jazz, pa je področje, ki ga Cankarjev dom premalo pokriva. V Ljubljani ima prave pogoje za to le Cankarjev dom, tako da posledično v slovenski prestolnici skorajda več ne slišimo uveljavljenih, znanih jazzovskih izvajalcev. Zaradi tega se seveda postavlja pod vprašaj utemeljenost smernic, ki jih v svojem programu navaja Cankarjev dom (dvig splošne kulturne ali glasbene zavesti v tem kulturnem okolju, promoviranje jazzovske umetnosti, vzgajanje občinstva). Jazz je seveda žanr, ki je živ in se razvija. Zato je prav in pohvalno, da Cankarjev dom skrbi za predstavljanje "mejnih glasbenih zvrsti". Ne bi pa smeli pozabljati na jazz, ki je že našel mesto v zgodovini jazz in bi ga bilo treba v njegovi najboljši obliki in izvedbi predstavljati slovenski mladini, kot tudi zadostiti potrebi po tej glasbi zrelejšemu segmentu publike. Za osrednji slovenski jazzovski dogodek, ljubljanski jazz festival, pa menimo, da bi moral CD za mesto

umetniškega vodje pripraviti javni razpis, v komisijo, ki ga bo izbirala, pa povabiti jazzovske strokovnjake.

Pohvaliti je potrebno poustvarjalni presežek na področju šansona (P. Conte), zanimivost in aktualnost ponudbe cikla Glasbe sveta, ki po predstavitvi turške glasbe posebej izpostavlja egiptovsko glasbo, prav tako pa še obetavno ugodni učinek selitev poustvarjalne dejavnosti v klubske prostore Cankarjevega doma.

Gledališki program:

Strokovna komisija ugotavlja, da je program večinoma zastavljen v skladu s praksami preteklih let. Je pa vendarle opaziti nekatere spremembe, v določenem deležu nedvomno povezane tudi s spremembo vodstva (gledališki in program sodobnega plesa je letos prevzela Alja Predan): manj je sodelovanja v obliki mednarodnih koprodukcij, ki so sicer predstavljale tveganje, a v zadnjem času pripeljale nekaj povsem svežih (evropskih) uprizoritev; opazen je poudarek na prepoznavnih imenih sodobnega gledališča; manj zadovoljiv je sodobno plesni program (npr. ponovno gostovanje Kanadčanov); pohvalna je ohranitev sodelovanja s slovenskimi festivali, ki so na oder CD v preteklosti že pripeljali še kako relevantna imena s področja sodobnih scenskih umetnosti; glede na omenjeno sodelovanje z zagrebškim Eurokazom (pri Hopkinsovi) bi kazalo v prihodnosti še bolj razvejati tovrstne navezave. Nasploh se zdi, da je CD, vsaj kar zadeva uprizoritveno področje in njegov mednarodni del, v fazi, ko je potrebno zastaviti premišljeno strategijo, pri kateri bo poskrbljeno za čim večji delež neposrednih informacij o mednarodnem dogajanju na tem področju. Komisija se ob tem zaveda, da stanje še malo ni rožnato (precejšen upad občinstva v zadnjih letih), vendar je prepričana, da je vztrajanje in (programsko) nadgrajevanje potrebno. Ob tem v programu pogreša vizijo gledališke in sodobno plesne programske vodje.

Utečeno koproduciranje in nudenje podpore projektom nevladnikov komisija toplo pozdravlja, pri čemer se ji vseeno zdi pretirana odločitev, da sta v koprodukcijski program vključena kar dva projekta gledališča Narobov. Pričakovanja vzbuja najava velike koprodukcije, ki ima pogoje, da doseže visoko raven.

Smiselna se zdi načrtovana postprodukcija uprizoritev, za katere je opazno zanimanje; prav tako velja za gostovanja vidnejših predstav slovenske produkcije.

Program Kluba zna privabiti občinstvo in zapolniti določen segment odrskih praks, obstaja pa nevarnost pretirane komercializacije. Komisija je zato mnenja, da mora biti razmerje pri programskem sodelovanju s Café teatrom vsebinsko in finančno jasno določeno.

'Uprizoritveni' del kulturno-vzgojnega in humanističnega programa gradi na vključevanju najmlajšega in mladega občinstva, svojo produkcijo tudi obnavlja, sicer pa ohranja abonmajski sistem, znotraj katerega najdejo mesto tako institucionalne kot neinstitucionalne produkcije.

Po vsem zapisanem je jasno, da igra CD na področju uprizoritvenih umetnosti pomembno vlogo, zato strokovna komisija ponovno poudarja, da naj bi pri tem bila čim širša predstavitev sočasnega dogajanja na mednarodnem uprizoritvenem področju njen integralni del.

Razstavni program:

CD s predloženim programom razstav za leto 2008 nadaljuje kontinuiteto kakovostnih in izvirnih predstavitev pretekle in sodobne umetnosti ter širše kulture, tako v slovenskem, kot v mednarodnem prostoru, pri tem pa upošteva izjemno širok razpon ne le uveljavljenih ustvarjalnih praks, temveč tudi podpodročij. V svoji ponudbi ostaja na nacionalni ravni nepogrešljiv za korektno in pluralno podobo vizualnih umetnosti, saj nemalokrat prevzema naloge nacionalnih institucij oziroma centrov za sodobno umetnost, ki so zaradi načina organiziranosti zmožni hitrega odzivanja na novosti in spremembe.

V prihodnjem letu je potrebno posebno skrb nameniti reprezentančni (finančno in logistično zahtevni) razstavi Faraonska renesansa, ki bo poleg domačih, zagotovo pritegnila številne obiskovalce tudi od drugod, ter predstavitvi enega najznamenitejših evropskih arhitektov, leta 1508 rojenega Andrea Palladia. Nič manj pomembna ni Valvasorjeva grafična zbirka, ki bo v obliki ponatisov sedemnajstih zvezkov predstavljena javnosti v primernih, mednarodnih okvirih. Četrta razstava z vrhunskimi mednarodnimi referencam je Nagrajenci bienala ilustracije Bratislava – Zlato jabolko, ki je poleg Andersenove nagrade najuglednejše priznanje za ilustracijo na svetu. Med tradicionalnimi razstavami

velja omeniti Mesec fotografije, Slovenski bienale ilustracije, Kritiki izbirajo, v programu pa je še vrsta skupinskih in monografskih razstav, ki so zanimive za širšo javnost.

Kulturno-vzgojni in humanistični program:

Predlog programa Cankarjevega doma za leto 2008 na kulturno-vzgojnem in humanističnem področju prinaša poleg utečenih programov še vrsto novosti, pri čemer je pohvalno vedno večje vključevanje zunanjih partnerjev, kar lahko nedvomno prispeva k še večji raznolikosti in kakovosti.

Novi prijemi, vsebine in sodelavci so še posebej razvidni v okviru Literarnega programa: *Festival slovanskih kultur*, ki nastaja v sodelovanju s Forumom slovenskih kultur in KUD Apokalipsa, projekt Pravokotnik, razširjen program sodelovanja z Društvom slovenskih pisateljev ter projekt S knjižnega trga v sodelovanju z Radiom Slovenija.

V sklopu humanistike je predlagani program v 2008 ambiciozen, menimo, da predvidena znana predavateljska imena pa zagotavljajo kakovost in odmevnost.

V okviru sklopa kulturno-vzgojni in humanistični program je še posebej pomemben del, ki skrbi za sistematično kulturno vzgojo otrok in mladine na različnih področjih kulture. Ker daje ministrstvo za kulturo vedno večji poudarek na sistematični kulturni vzgoji, menimo, da je treba za ta del programa še posebej skrbeti, slediti potrebam mladih (v povezavi z izobraževalnimi institucijami), pri tem pa menimo, da bi bilo v okviru sredstev, ki jih Cankarjev dom prejema, pomembno zagotoviti več sredstev za to področje, ki prinaša dolgoročni vložek v razvoj slovenske kulture.

Filmski program:

Filmski segment napovedanega programa vsebuje večino že ustaljenih, pri gledalcih dobro zasidranih programov, kjer kakšnih posebnih programskih novosti ni zaznati.

Ne povsem definirana programska sklopa sta:

- egipčanski film, kjer je potrebno opredeliti, ali je predviden historični pregled te nacionalne kinematografije, ali gre za sodobni utrinek najnovejše produkcije;
- pregled evropskega filma (v času našega predsedovanja) - vprašanje spet, kdo bo selektor, bo to predstavitev najnovejše produkcije, ki jo sicer do neke mere vidimo na Liffu, ali pa bomo gledali na drugačnih premisah oblikovan program; možnosti je veliko.

Postavlja se vprašanje, ali sodijo filmi velikih mojstrov starejšega datuma (kinotečni) v program Cankarjevega doma kot izrazitega predstavnika sodobnega art kinematografa.

Dne 10. 11. 2007 je bilo obvestilo o predlogu za financiranje iz državnega proračuna v letu 2007 posredovano direktorju javnega zavoda, na katerega se je pisno odzval dne 13.12.2007.

Strokovna služba ministrstva za kulturo in strokovna komisija sta odziv pregledali in podajata naslednje odgovore oz. pojasnila v zvezi z financiranjem javnega zavoda: V zvezi z programom druge glasbe menimo, da mnenje ni bilo mišljeno slabo namerno. Konstruktiven dialog največkrat prinese napredek. Dobro je, da Cankarjev dom skrbi za aktualno, moderno, alternativno, eksperimentalno vejo jazza. Morda pa bi bilo potrebno večji poudarek nameniti že znani, uveljavljeni zvrsti jazza.

Strokovna služba sprejema druga pojasnila direktorja .

2. Po predlogu strokovnih komisij in strokovne službe ministrstva za kulturo Javni zavod **Cankarjev dom, kulturni in kongresni center** v letu 2008 za programske materialne stroške prejel sredstva v predvideni skupni višini **1.308.491,00 EUR** iz postavke 2497 in **41.729,26 EUR** ("Jazz goes ahead") iz postavke 6337.

Ob enem bo javni zavod v letu 2008 prejel še sredstva za naslednje namene v naslednjih višinah

sredstva za plače, prispevke in druge izdatke zaposlenim v predvideni višini	2.473.988,86 EUR
sredstva za splošne materialne stroške delovanja v predvideni višini	1.120.532,00 EUR
program investicijskega vzdrževanja (prenova Kosovelove dvorane, dvorana 5. nadstropje	200.919,00 EUR
sredstva za nakup opreme (odrska tehnika za Gallusovo dvorano, koncertni klavir, drobní inventar)	419.020,00 EUR
SKUPAJ	4.214.459,86 EUR

- Sredstva za plače, prispevke in druge osebne prejemke zaposlenim so v odločbi izračunana na osnovi stanja števila zaposlenih na dan 31.12.2007 (121,36) in pripadajočega števila koeficientov 535,751. Javnemu zavodu se bodo sredstva zagotavljala na osnovi števila zaposlenih in pripadajočega števila koeficientov, ob upoštevanju veljavnih vrednostnih parametrov ter v skladu z obstoječo zakonodajo in kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti do 5. v tekočem mesecu z upoštevanjem korekcij koeficientov, ki jih bo ministrstvo opravljalo na štiri mesece (trikrat letno) do uvedbe novega plačnega sistema.

- Višina sredstev za splošne stroške delovanja javnega zavoda je določena na podlagi meril, in sicer: del sredstev za splošne stroške je določen na osnovi izkazane porabe javnega zavoda v letu 2006, del sredstev pa je glede na število zaposlenih določen kot normativ na zaposlenega. Izjema so stroški tekočega vzdrževanja (brez stroškov tekočega vzdrževanja komunikacijske opreme, računalnikov), ki so izračunani kot skupno povprečje med porabljenimi sredstvi javnega zavoda v zadnjih treh letih ter normiranim stroškom na kvadratni meter površine javnega zavoda, ki je določen kot korigirano povprečje znotraj skupine javnih zavodov.

V letu 2008 bo javni zavod za izvedbo programa dela iz postavke 2497 prejel sredstva v predvideni skupni višini 5.522.950,86 EUR in 41.729,26 EUR ("Jazz goes ahead") iz postavke 6337, **skupaj v višini 5.564.680,12 EUR.**

V primeru, da v obdobju izvajanja programa pride do večje spremembe programa dela, mora skladno s prvim odstavkom 12. člena Pravilnika spremembo potrditi oziroma sprejeti pristojni organ izvajalca ter spremenjen program dela posredovati ministrstvu. Za večjo spremembo programa dela in finančnega načrta šteje sprememba, ki vpliva na doseganje zastavljenih ciljev ali ima finančne posledice.

Javni zavod je dolžan v skladu z 62. členom Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01 in 30/02) pripraviti in predložiti poročilo o doseženih ciljih in rezultatih za preteklo leto do 28. februarja tekočega leta in skladno s 26. členom Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99 in 30/02-ZJF-C) predložiti tudi letno poročilo.

V skladu s 13. členom Pravilnika je direktor zavoda dolžan ministrstvu posredovati vse zahtevane informacije, poročila in ostalo dokumentacijo, ki se nanašajo na delovanje izvajalca.

Javni zavod je dolžan proračunska sredstva uporabiti zakonito, namensko, učinkovito in gospodarno. Realizacijo odločbe pri Ministrstvu za kulturo spremljajo osebe, ki so vodile postopek. Glede na obrazloženo je minister za kulturo odločil kot je razvidno iz izreka odločbe.

PRAVNI POUK:

Zoper to odločbo ni dovoljena pritožba, dopustno pa je vložiti tožbo na Upravno sodišče Republike Slovenije, v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožba se lahko pošlje po pošti, vloži pisno ali ustno na zapisnik pri sodišču. Tožba z morebitnimi prilogami se vloži v najmanj dveh izvodih. Tožbi je potrebno priložiti tudi to odločbo v izvirniku ali prepisu.

Postopek vodili:
Biserka Močnik
Sekretarka

Draga Zaje
Svetovalka II

Mojce Jan Zoran
Višja svetovalka III

Judita Krivec-Dragan
Sekretarka

Mag. Nataša Bucik
sekretarka

Vesna Jurca Tadel
sekretarka

Dr. Vasko Simoniti
Minister

Vročiti s povratnico!

- Cankarjev dom, kulturni in kongresni center, Prešernova 10, 1000 Ljubljana

PRILOGA 2

Cankarjev dom kulturni in kongresni center Ljubljana | Cankarjev dom Cultural and Congress Centre Ljubljana
Prešernova cesta 10, SI – 1000 Ljubljana, SLOVENIJA | SLOVENIA
Vodstvo | Management T +386(0)1 24 17 102 F +386(0)1 24 17 295 E cankarjev.dom@cd-cc.si S | W www.cd-cc.si

Biserka Močnik
Sekretarka
Ministrstvo za kulturo
Maistrova 10
1000 Ljubljana

Datum: 13. december 2007

Zadeva: Pripombe na Obvestilo direktorju o predlogu za financiranje iz državnega proračuna v letu 2008 / odgovor na dopis št. 6110-856/2007/4

Program druge glasbe (stran 2 Obvestila)

Zanimivo je, da je že več let nazaj, s strani strokovne komisije, največ pripomb na jazz program Cankarjevega doma. Kar koli naredimo, vedno je strokovna komisija nezadovoljna. Letos je šla v negativni oceni jazz programa 2008 najdlje, saj je podvomila celo v izpolnjevanje naših programskih smernic.

Tako kot vsako leto, tudi letos zavračamo v bistvu negativno oceno jazz programa. S koncertno dejavnostjo v prenovljenem klubu ne bo povsem zamrl program v dvoranah. Big band orkester RTVS bo imel – za borih 250 obiskovalcev, kolikor jih sploh zanima njihovo muziciranje – še vedno koncerte v Linhartovi dvorani. Velikega jazzovskega imena ne bomo »tlačili« v klub, pač pa v GD ali LD. Tudi jazzovski vzgojni program bo še naprej potekal v LD.

Najprej moramo zavrniti glavni nesporazum: ni res, da pomemben del glasbenega programa Druge glasbe (kar vključuje jazz) s selitvijo iz Linhartove dvorane v Klub CD ne bo več koncertni, ampak zgolj klubski. Povsem napačen sklep strokovne komisije!!! Glasbeni program, ki ga iz Linhartove dvorane selimo v Klub CD, bo celo bolj koncertni, kot je bil v Linhartovi dvorani. Različne glasbene vsebine bodo imele v Klubu CD boljše pogoje za javno spremljanje, kot so jih imele v Linhartovi dvorani, vključno s počutjem umetnikov in občinstva.

Preusmeritev glavnine ponudbe jazzu v CD iz Linhartove dvorane v prenovljeni Klub CD (ki ga strokovna komisija sploh ni videla!), je v tem primeru praktična, potrebna in utemeljena. Če je na koncertu Carle Bley ali Billa Frisella v Linhartovi dvorani manj obiskovalcev, kot jih omogoča prenovljeni Klub CD, potem je selitev programa v Klub CD edina smiselna poteza. Od strokovne komisije bi pričakovali, da bo zagotavljanje redne glasbene ponudbe v Klubu CD ocenila kot edenega največjih programskih dosežkov CD v zadnjem obdobju. Število teh dogodkov se bo s selitvijo programa iz Linhartove dvorane v Klub povečalo iz osem na 25, kar pomeni, da bo koncertnega jazzu v CD več za vsaj 100 odstotkov. Kljub temu dejstvu, ki smo ga v prijavi programa ustrezno izpostavili, strokovno komisijo bolj zanima, če bodo

zadovoljene želje zelo ozkega kroga jazzovskih ljubiteljev, ki bi v Ljubljani obiskali koncerte t. i. zgodovinsko uveljavljenih imen ameriškega jazz, kot je bilo to recimo pred kratkim, ko na koncert Big Banda RTV Slovenija in znamenitega jazzovskega pevcu Jona Hendricksa ni prišlo niti 200 obiskovalcev. V isti sapi celo zanika programsko vrednost Jazz festivala Ljubljana v zadnjih letih, ki se je v vseh pogledih ustalil kot prepoznaven mednarodni jazzovski festival s široko jazzovsko ponudbo.

Ne soglašamo z ugotovitvijo strokovne komisije, da v Ljubljani ni slišati »uveljavljenih, znanih jazzovskih imen«, ker ne vzdrži trezne presoje. Ne soglašamo z oceno, da »pozabljamo na jazz«, kot tudi ne sprejemamo predloga, da »moramo« priti do umetniškega vodja Jazz festivala »prek javnega razpisa«. Ustanovitveni akt namreč ne predvideva takih oblik angažiranja zunanjih umetniških sodelavcev. Zlasti pa ne predvideva, da bi te sodelavce izbirali zunanji »strokovnjaki«. Po naši oceni ključni problem ni v programu jazz v CD, pač pa v vse manjšem zanimanju publike za jazz.

Dalje.

Ne moremo sprejeti stališča komisije, da je bil jazzovski program v preteklih letih »eksperimentalen«. Kaj naj bi ta izraz sploh pomenil? Da glasbeniki eksperimentirajo na koncertih s sabo in obiskovalci? Večina izvajalcev jazz, ki je v preteklih letih nastopila v sklopu abonmaja Cankarjev jazz, so mednarodno uveljavljeni jazzovski ustvarjalci različnih generacij in različnih pogledov na jazzovsko in sploh glasbeno ustvarjalnost, ki nastopajo na največjih in najpomembnejših jazzovskih in sorodnih festivalih in dobivajo odlične kritike v jazzovskih publikacijah. Mimogrede, mnenje komisije je povsem v nasprotju z mnenjem slovenske strokovne javnosti, ki je bila zabeležena v kritikah koncertov. Lani je strokovna komisija za referenco programiranja celo predlagala nekaj jazzovskih imen, vsi po vrsti so bili Američani?!, kot bi hotela povedati, da je zgodovina jazz sprejela ameriški jazz, jazz izven Amerike pa je še na prepihu jazzovske zgodovine in ne vemo ali se bo obdržal v zgodovini na primernem mestu? Ali je hotela strokovna komisija povedati, da je jazzovska vrednost Petra Brotzmanna, Mishe Mengelberga, Hanna Benninka, Henrija Texierja, Mikea Westbrooka in drugih veteranov evropskega jazz zgodovinsko gledano manj vredna od izvajalcev ameriškega jazz iste generacije?

Zanimanje za jazz v Ljubljani že nekaj let stagnira. Še bistveno slabše je po ukinitvi oddaje Izza odra Braneta Rončela na nacionalni televiziji. K povečanju zanimanja zanj ni prispeval redni jazzovski program CD, niti druge jazzovske ustanove v Sloveniji, ki so bile med drugim ustanovljene z namenom izobraževanja. To potrjujejo obiski koncertov t.i. jazzovskih zvezd kot so Dee Dee Bridgewater, Dianne Reeves, Carla Bley, Bill Frisell, itd, ki so bili daleč od pričakovanega in potrebnega obiska. Razmerje med stroški teh koncertov in prihodki so bili nesprijemljivo visoki v korist stroškov in v neskladju s planiranjem.

Gledališki program (stran 2 in 3 Obvestila)

Z ugotovitvami strokovne komisije se v glavnem strinjamo. Vseeno pa je za boljše razumevanje načrtovanega programa potrebnih nekaj pojasnil.

Strokovna komisija pravilno ugotavlja, da je »manj sodelovanja v obliki mednarodnih koprodukcij«. Odločitev za zmanjšanje plesnih koprodukcij je prva pomembnejša strateška odločitev nove voditeljice tega dela programa in hkrati celotnega programskega tima CD. Mednarodne plesne koprodukcije so bile predvsem predrage, zanimanje zanje pa je bilo, kljub poudarjenim tržnim akcijam, daleč pod vsemi pričakovanji. Odločitev zgolj za eno mednarodno plesno koprodukcijo v letu 2008 - Poljsko plesno gledališče (2009 pa Romeo

Castellucci), je po naši oceni realna, z vidika smotrne uporabe proračunskega denarja pa še kako upravičena. Obenem dodajamo, da mednarodne koprodukcije niso edini garant hitrega prenosa svežih informacij o mednarodnem dogajanju na gledališko-plesnem področju k nam; predstavljajo tudi veliko umetniško tveganje. Druga strateška odločitev nove vodje je večji poudarek mednarodnemu sodelovanju na področju »verbalnega« gledališča (npr. Burgtheater, Babilon, Jelinek itd.).

Ali je strokovna komisija prezrla tretjo pomembno strateško potezo na področju gledališča? Zamisel o koprodukciji uprizoritve »Viharja« se je namreč »rodila« v Cankarjevem domu, od tu pa jo je v vlogi prvega producenta – SMG, dogovorno »odnesla« gospa Uršula Cetinski. Menimo, da z našo strategijo na področju gledališkega programa nič narobe, razen seveda to, da jo bo treba graditi naprej. S strokovno komisijo torej soglašamo.

Povsem zavračamo oceno, da je »manj zadovoljiv sodobni plesni program«. »La la la Human steps« prihaja v CD s predstavo vrhunškega umetniškega dometa; enako vrhunski je »Peeping Tom«, ki ga bomo videli v Ljubljani prvič. Ocenjujemo, da ni nobenega razloga za paniko. Oblikovanju strategije v klubu posvečamo prav te dni (in tako bo še pol leta) veliko pozornost. To še posebej velja tudi za koncipiranje programskih in ekonomskih odnosov za morebitno tesnejše sodelovanje s Caffè teatrom.

Filmski program (stran 4 Obvestila)

Pojasnilo glede »egipčanskega cikla« in »pregleda evropskega filma«.

Od 25. do 30. aprila 2008
Cikel egipčanskega filma

Sestavni del kulturnega projekta umetnost Egipta bo tudi Teden egipčanskega filma, v katerem bomo predstavili približno deset filmov sodobne produkcije in produkcije iz polpretekle zgodovine egipčanske kinematografije, ki leta 2007 praznuje stoletnico. Ker gre za eno redkih predstavitev egipčanskega filma pri nas, bo Cankarjev dom predstavil tako moderno egipčansko kinematografijo kot najvidnejše klasike "Hollywooda na Nilu". Med sodobnimi filmi bomo predstavili *Jakubianovo hišo*, ekranizacijo romana Alaa Al Aswanija, pisatelja, ki bo obiskal Ljubljano, pa dela Hanija Khalifa in Youssefa Chahina, ter seveda nekatere klasične egipčanske filme, uvrščene na seznam stotih najpomembnejših filmov po izboru tamkajšnjih strokovnjakov in ustvarjalcev, med drugim dela režiserjev Henryja Barakata, Atifa Salema, Alija Badrakhana ter seveda Youssefa Chahina, vitalnega veterana, ki pripada tako stari gardi kot novemu egipčanskemu filmu.

Oktober 2008
Nacionalni filmski cikel

V letu 2008 jeseni načrtujemo aktualni filmski cikel, pregled sodobnega katalonskega filma. Katalonska kultura je zadnje čase vse bolj prisotna tudi v slovenskem prostoru (npr. na knjižnem sejmu), zato ji velja posvetiti tudi pregled sodobne filmske produkcije, ki se vse bolj uveljavlja na mednarodnih festivalih, predvsem režiserji Jose Luis Guerin, Albert Serra in Marc Recha.

Ne gre torej za »pregled evropskega filma« (kar je ponesrečena formulacija, ki se je »vtihotapila« v filmski program CD), pač pa za pregled filmskega ustvarjanja v eni od evropskih držav! Se opravičujemo!

Na zastavljeno vprašanje, ali »sodijo filmi velikih mojstrov starejšega datuma (kinotečni) v program CD« odgovarjamo pozitivno – zakaj pa tu pa tam ne bi sodili in zakaj bi zavračali sodelovanje s Kinoteko?; nedavna uprizoritev Chaplinovega filma »Luči velemesta« je bila največji kinotečni dogodek v tem letu!?

Sredstva za plače, prispevke in druge osebne prejemke zaposlenih (stran 4 Obvestila)

Sredstva za plače, prispevke in druge osebne prejemke zaposlenim so v Odločbi izračunana na osnovi stanja na dan 1. 9. 2007 (dopis Ministrstva za kulturo Cankarjevemu domu na dan 20.9.2007) in ne na dan 31.12. 2007, ko bo v CD zaposlenih sedem delavcev več kot septembra 2007. **Stanje zaposlenih na dan 31. 12. 2007** in pripadajoče število koeficientov, ki jih upoštevajte v Odločbi za leto 2007, **vam bomo pisno posredovali do 21. decembra 2007.**

Splošni materialni stroški

Prosimo za pojasnilo, kaj pomeni »del sredstev za splošne stroške, ki je določen glede na število zaposlenih kot normativ na zaposlenega«? Tega ne razumemo, vemo pa, za koliko se je podražila električna energija in za koliko naj bi se povečal prispevek za uporabo stavbnega zemljišča. Če je osnova (delno) poraba v letu 2006, potem nam razložite, iz katerih virov naj sofinanciramo povečano število terminov zaradi gostovanja SNG Opera in balet v CD? Terminov javne službe je bilo že v letu 2007 več kot leto prej, še več je načrtovanih v naslednjem letu.

Menimo, da bi moralo Ministrstvo z »merili«, ki nam niti zdaj niso jasna, javne zavode seznaniti vnaprej, v fazi načrtovanja.

Pripombe na predlog, da Ministrstvo za kulturo zagotovi Cankarjevemu domu za predlagani redni program javne službe za leto 2008 za neposredne programske stroške le 1.308.491 €

Povsem nesprejemljiv in nerazumljiv je predlog Ministrstva za kulturo, da Cankarjevemu domu za predlagani kulturno-umetniški program za leto 2008 zagotovi samo 1.308.491 €, **NOMINALNO LE 0,9 % VEČ KOT ZA PROGRAM V LETU 2007.**

Primerjave sofinanciranja za leto 2007 in 2008 so razvidne iz naslednje tabele.

Sofinanciranje neposrednih (programskih) stroškov CD za leto 2007 in predlog za l. 2008	Odločba MK 2007	Odločba MK 2008 / predlog	2008/2007	Predlog CD 2008
Sredstva MK za redno dejavnost KUP	1.297.165	1.308.491	1,009	1.417.365
Načrtovano število prireditev	1.048	1.121	1,070	1.121
dodatna sredstva za projekte: 2007 Švedski projekt, Jazz gre naprej; 2008 Jazz gre naprej	32.736	41.729	1,275	41.729
dodatna sredstva za plače v MS	58.421	/		
Odločba MK	1.388.322	1.350.220	0,973	1.459.094

Zakaj je predlog Ministrstva nesprejemljiv?

- Za leto 2008 načrtujemo zelo kakovosten program, ki po načrtovanem številu prireditev **presega načrtovanega za leto 2007 za 73** prireditev (indeks 107 pri zelo velikem obsegu programa).
- V program 2008 smo vključili izjemno drago in kakovostno razstavo Egipčanske faraonske renesanse, za katero smo utemeljeno pričakovali vsaj minimalna dodatna sredstva za neposredne programske stroške.
- Vsa leta doslej smo v celoti uresničili (in presegli) ambiciozno in kakovostno zasnovan obsežen program javne službe, kljub temu, da moramo za njegovo sofinanciranje vsako leto zagotoviti več kot 55 % sredstev za sofinanciranje iz nejavnih prihodkov, ki so zelo negotov vir financiranja.
- Ministrstvu za kulturo smo s predlogom programa oddali natančne predračune in predlagane vire sofinanciranja neposrednih programskih stroškov za vse načrtovane prireditve po dejavnostih in zvrsteh. Iz predloga CD je razvidno, da pričakujemo le 41 % sofinanciranje neposrednih programskih stroškov javne službe, negotovih 59 % bomo zagotovili iz nejavnih virov.
- Za sofinanciranje načrtovanega programa javne službe bomo poleg sredstev Ministrstva za kulturo za neposredne programske stroške zagotovili najmanj 2.108.000 € (več kot 59 % vseh potrebnih sredstev za neposredne programske stroške) s prodajo vstopnic in s sredstvi pokroviteljev. Najmanj 527.000 € nejavnih prihodkov pa bomo dodatno zagotovili za sofinanciranje splošnih stroškov javne službe in stroškov dela javne službe. Ali je to, po mnenju strokovnih služb, premalo?
- Ocene strokovnih komisij in strokovnih služb za predloženi program Cankarjevega doma za leto 2008 v Obvestilu direktorju razumemo kot zelo pozitivne, tako da ne vidimo nobene podlage za realno bistveno zmanjšano sofinanciranje neposrednih programskih stroškov glede na leto 2007 (nominalna *rast* 0,9 % !!!!).
- V Obvestilu na prvi strani povzimate »Program v letu 2008« - predlog CD, nikjer pa ni predloga Ministrstva ali komisij, da naj bi bil Program CD manjši. Če realno zmanjšujete sofinanciranje programa, ste verjetno ocenili, da določeni projekti ali sklopi ne zaslužijo finančne podpore Ministrstva. Kateri?

Glede na navedeno ocenjujemo, da je v vašem Obvestilu direktorju prišlo do neljube napake, ki jo boste odpravili. Nerazumljivo in neutemeljeno je, da bi javnemu zavodu, ki vrsto let izvaja zelo kakovosten in obsežen program, ima vzorno urejeno in transparentno poslovanje (v primerjavi z mnogimi drugimi javnimi zavodi), odlične poslovne rezultate in poleg obsežne javne službe še ločeno (in le s tržnimi prihodki financirano) dejavnost na trgu, ki bistveno zmanjšuje splošne stroške, stroške dela in stroške investicij in nakupov opreme javne službe, realno močno zmanjševali sofinanciranje neposrednih stroškov obsežnejšega (kot v letu 2007) in kakovostnega načrtovanega programa javne službe. Kazen za dobro delo?

Ob predpostavki, da je obseg in kakovost predlaganega programa CD za leto 2008 vsaj »na ravni leta 2007«, pričakujemo najmanj 1.329.594 € (2,5 % več kot v letu 2007), da se uresniči napoved na strani 2 »Izhodišč« za načrtovanje za leto 2007, ki ste nam jih poslali 21. 09. 2007, o 2,5 % letni inflaciji v letu 2008.

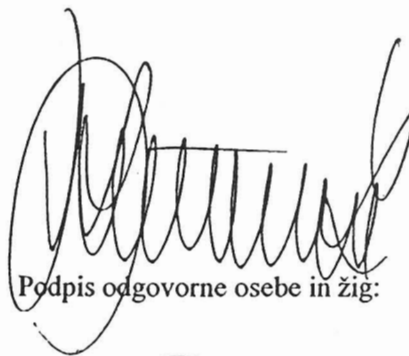
Če pa v Obvestilu vendarle ne gre za napako, amapak odločitev strokovnih služb na Ministrstvu, pričakujemo tehtno utemeljitev razlogov za podcenjeno in zmanjšano sofinanciranje predlaganega programa javne službe CD za naslednje leto in s tem tudi

predloge strokovnih služb Ministrstva za kulturo, kaj od predlaganega kulturno-umetniškega programa (in zakaj) ne podpirate.

Ker je očitno predlog programa neodvisen od virov financiranja zanje, bi nam morali vaše zmanjševanje sredstev za program najaviti prej (najkasneje pa ob neposrednem pozivu, vendar je še to prepozno). Več kot eno leto VNAPREJ moramo vedeti, da Ministrstvo za kulturo sredstev za program ne določa glede na predlagani ovrednoteni program, ampak po nam neznanih kriterijih. Prav tako določa sredstva za splošne stroške po nam neznanih kriterijih, ne da bi nas o tem predhodno obvestilo.

Če torej nameravati zmanjševati programska sredstva za leti 2009 in 2010, potem moramo to vedeti že letos. Tako si predstavljamo korektne odnose s financerjem javne službe.

Pozdrav.

Podpis odgovorne osebe in žig:

